עירובין דף ג' ע"א

קול הלשון
6001 | © כל הזכויות שמורות

אם יש לה אמלתרא אפילו גבוהה יותר מכ' אמה א"צ למעט - מאי אמלתרא וכו' קיני. (ע"פ פרש"י ופירוש שני בערוך)

עירובין דף ג' ע"א

קול הלשון
כל הזכויות שמורות © | 6001-2

אם יש לה אמלתרא אפילו גבוהה יותר מכ' אמה א"צ למעט - מאי אמלתרא וכו' קיני. (ע"פ פר"ח ופירוש ראשון בערוך)

עירובין דף ג' ע"א

© כל הזכויות שמורות | 6005

מאי אמלתרא וכו' פסקי דארזא (ע"פ פירש"י ופירוש שני בערוך)

עירובין דף ג' ע"א

מאי אמלתרא וכו' פסקי דארזא. (ע"פ פר"ח ופירוש ראשון בערוך)

עירובין דף ג׳ ע״ב | דף צ״ג ע״א

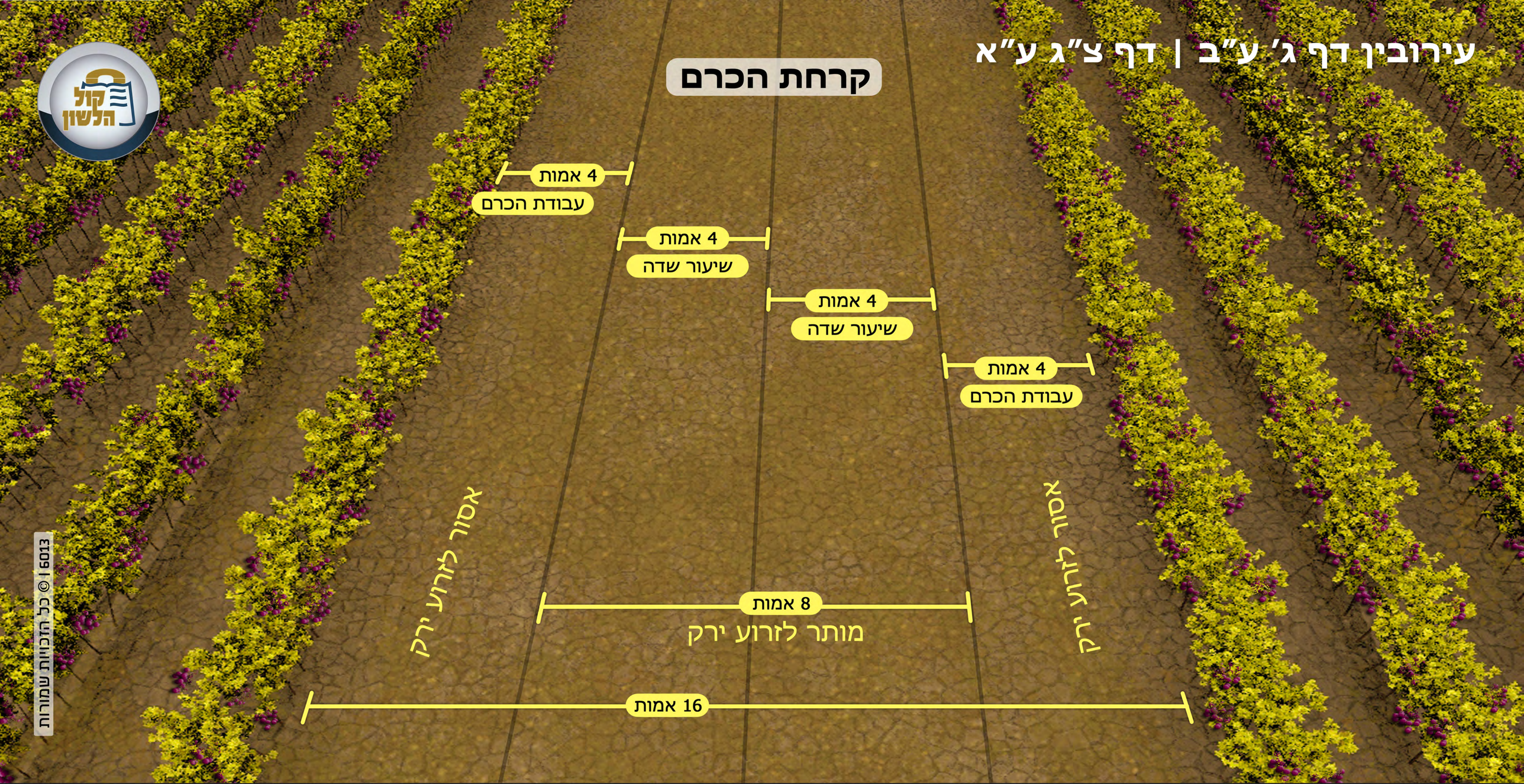

קול הלשון
6013 | © כל הזכויות שמורות

״קרחת הכרם וכו׳ ב״ה אומרים שש עשרה אמות״

ולב״ש שיעורו עשרים וארבע אמות, או משום שלדעתם ״עבודת הכרם״ הוא 8 אמות, או משום שלדעתם ״שיעור שדה״ 8 אמות (רש״י)

עירובין דף ג׳ ע״ב | צ״ג ע״א

מחול הכרם

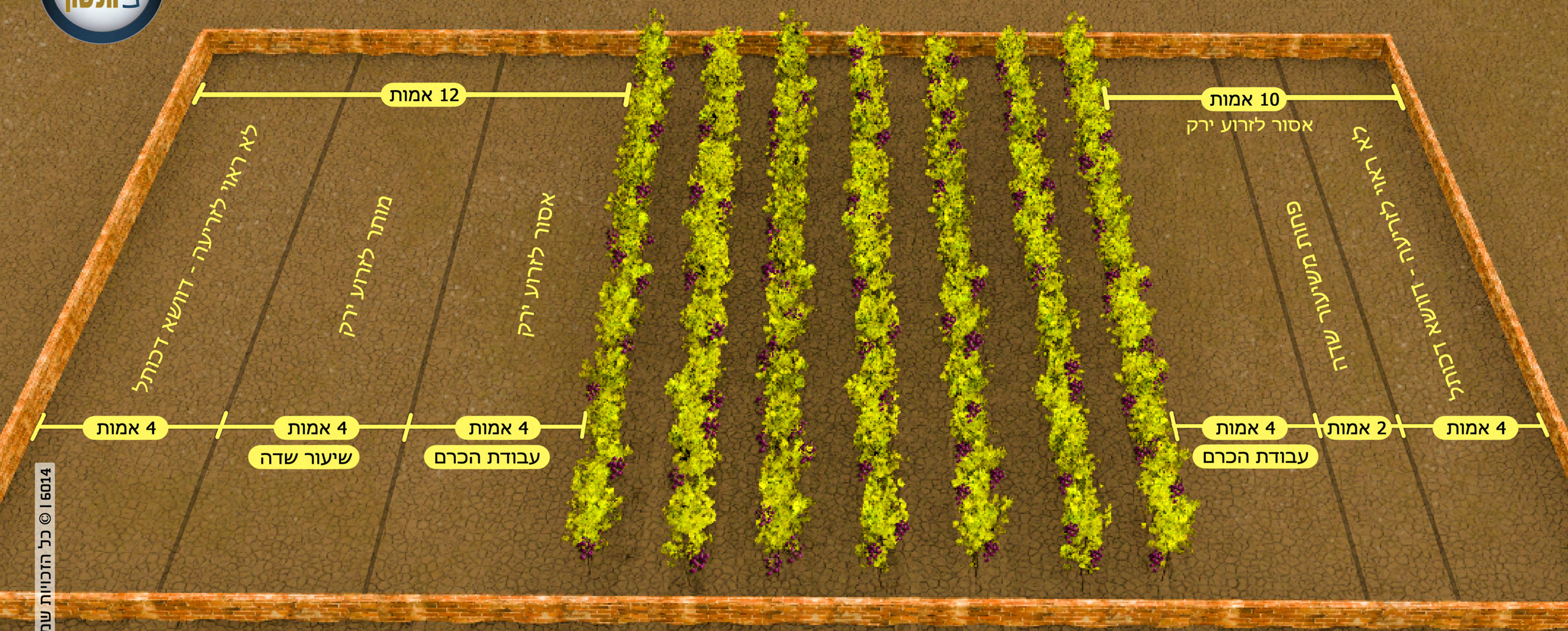

קול הלשון
כל הזכויות שמורות © 6014

״מחול הכרם וכו׳ וב״ה אומרים שתים עשרה אמות״

״כרם הנטוע על פחות מארבע אמות״

עירובין דף ד' ע"א

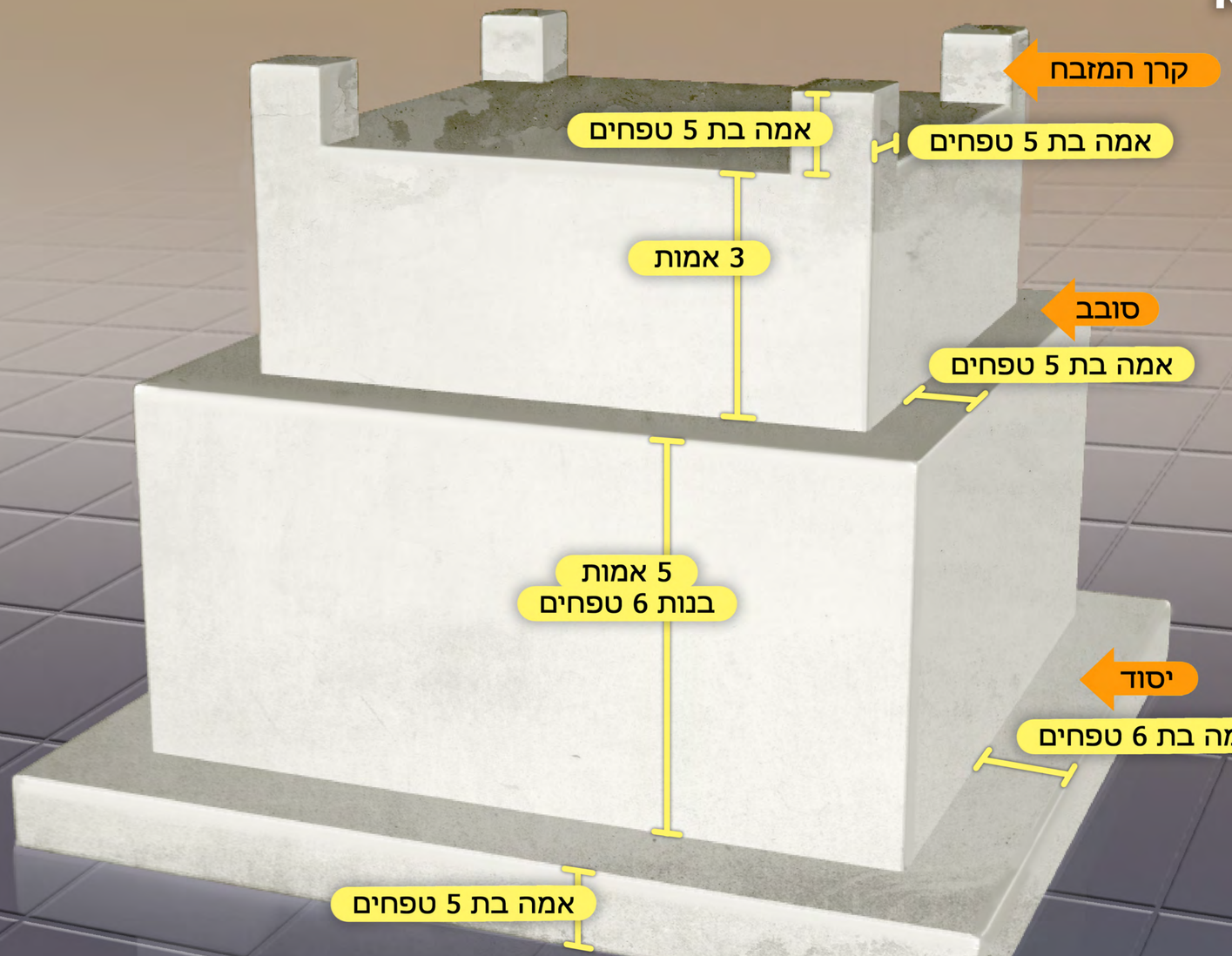

קול הלשון © כל הזכויות שמורות

"חיק האמה - זה יסוד, ואמה רחב - זה סובב, וגבולה אל שפתה סביב - אלו הקרנות וכו'"
(ע"פ פרש"י)

"מבוי עקום רב אמר תורתו כמפולש"

שיטת רש"י

"מבוי עקום רב אמר תורתו כמפולש"

לשיטת ר"י שהובא בראב"ש וש"ר

"מבוי עקום שמואל אמר תורתו כסתום"

לשיטת מורי הזקן שברש"י

"מבוי עקום שמואל אמר תורתו כסתום"

לשיטת רש"י

"ומבוי המפולש לרה"ר צריך צורת פתח מכאן ולחי או קורה מכאן"

אילימא ביותר מי' בהא לימא שמואל תורתו כסתום

אי תורתו כמפולש קאי אפתחים וכו' איך יועיל לחי מצד אחד או אפילו צורת הפתח ביותר מעשר

"לפרש"י אתי שפיר לרב דסגי בצוה"פ אפילו ביותר מי' הואיל ופתחי מבוי הפתוחים לרה"ר לא הוי יותר מי'"

ההוא מבוי עקום דהוה בנהרדעא ואצרכוה דלתות, ופרש"י עקום כמין ח'

"מפולש גמור הוה ועקום באמצע, ופתוח בשלשה פתחים לרשות הרבים"

"אי קאי הא דקאמר עושה צורת הפתח לכולהו, היינו לצד רשות הרבים, ואידך גיסא קאי אפתח מבוי גדול"

לפירוש הראשונים בדעת תוס'.

"אי קאי הא דקאמר עושה צורת הפתח לכולהו, היינו לצד רשות הרבים, ואידך גיסא קאי אפתח מבוי גדול"

לפירוש הב"י בדעת תוס'.

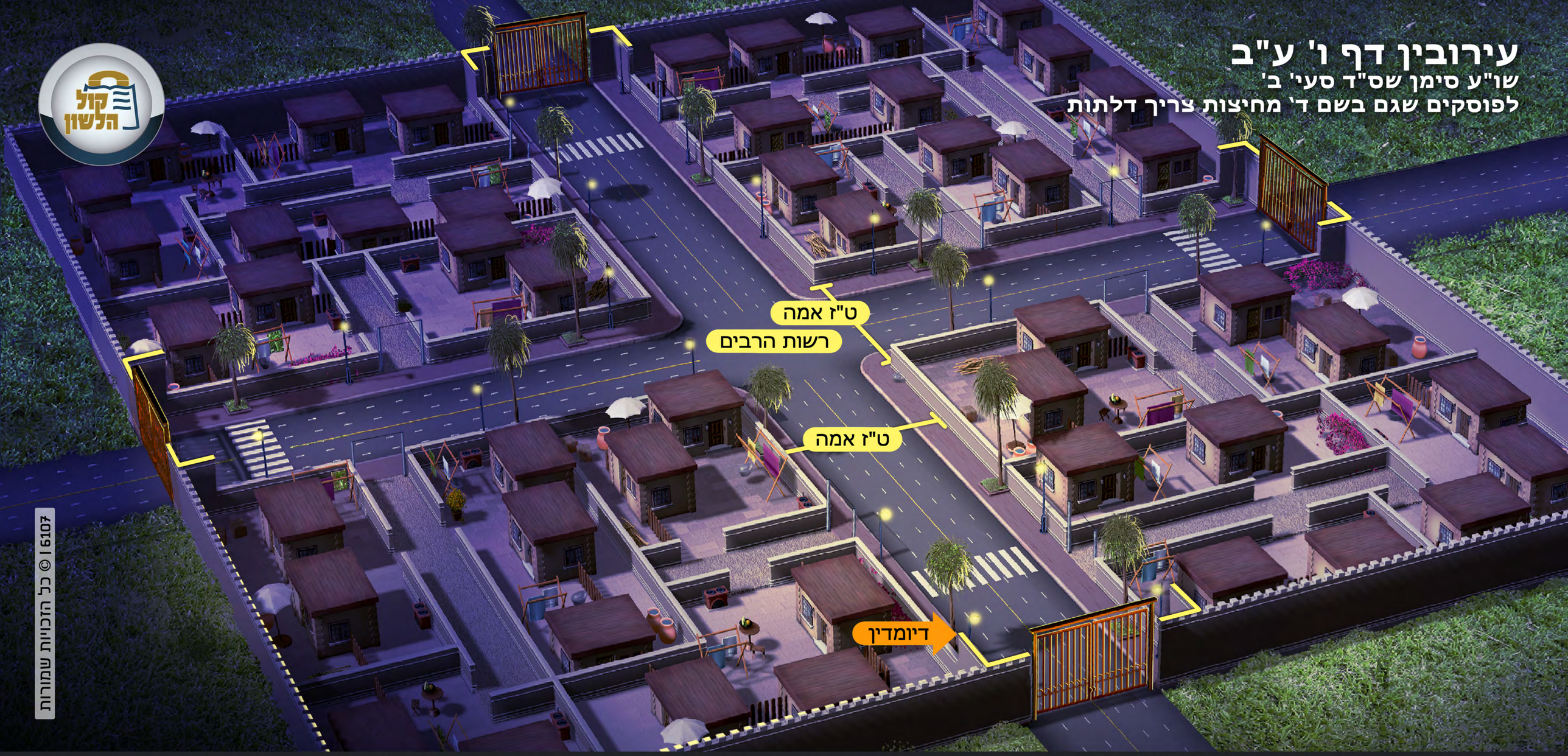

ירושלים אילמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.

לר"ן כ"ב א' שהיו דיומדין בפתחי ירושלים.

שיטת הרי"ף והרא"ש והשו"ע שלהתיר רה"ר צריך דלתות ננעלות בשני ראשיה.

ופרש"י רשות הרבים שלה מכוון משער לשער ומפולש וכו' ורחב שש עשרה אמה.

עירובין דף ו' ע"ב

שו"ע סימן שס"ד סעי' ב'

לפוסקים שגם בשם ד' מחיצות צריך דלתות

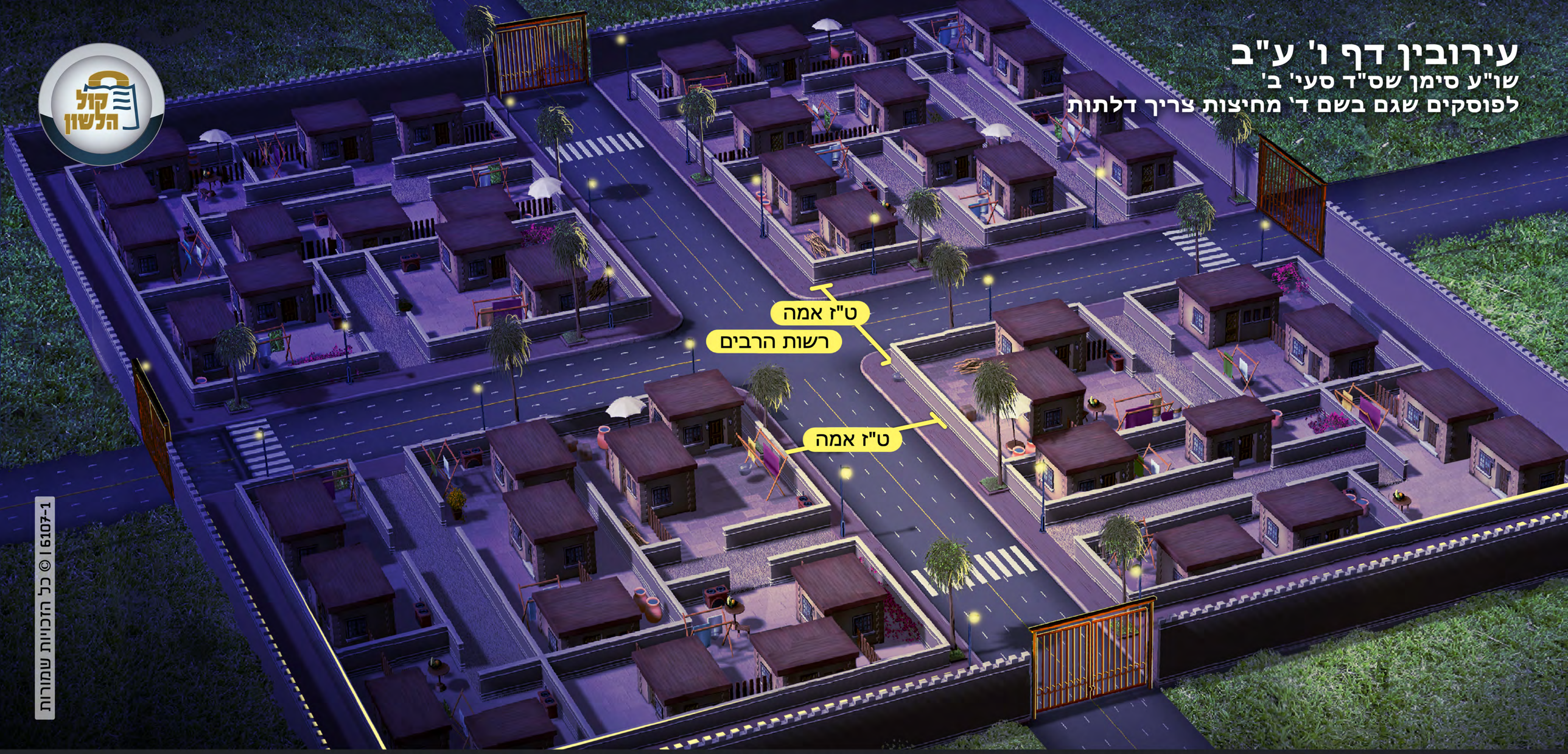

© כל הזכויות שמורות 1-6107

ירושלים אילמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.

לריטב"א שהיה עומד מרובה בפתחי ירושלים.

שיטת הרי"ף והרא"ש והשו"ע שלהתיר רה"ר צריך דלתות ננעלות בשני ראשיה.

ופרש"י רשות הרבים שלה מכוון משער לשער ומפולש וכו' ורחב שש עשרה אמה.

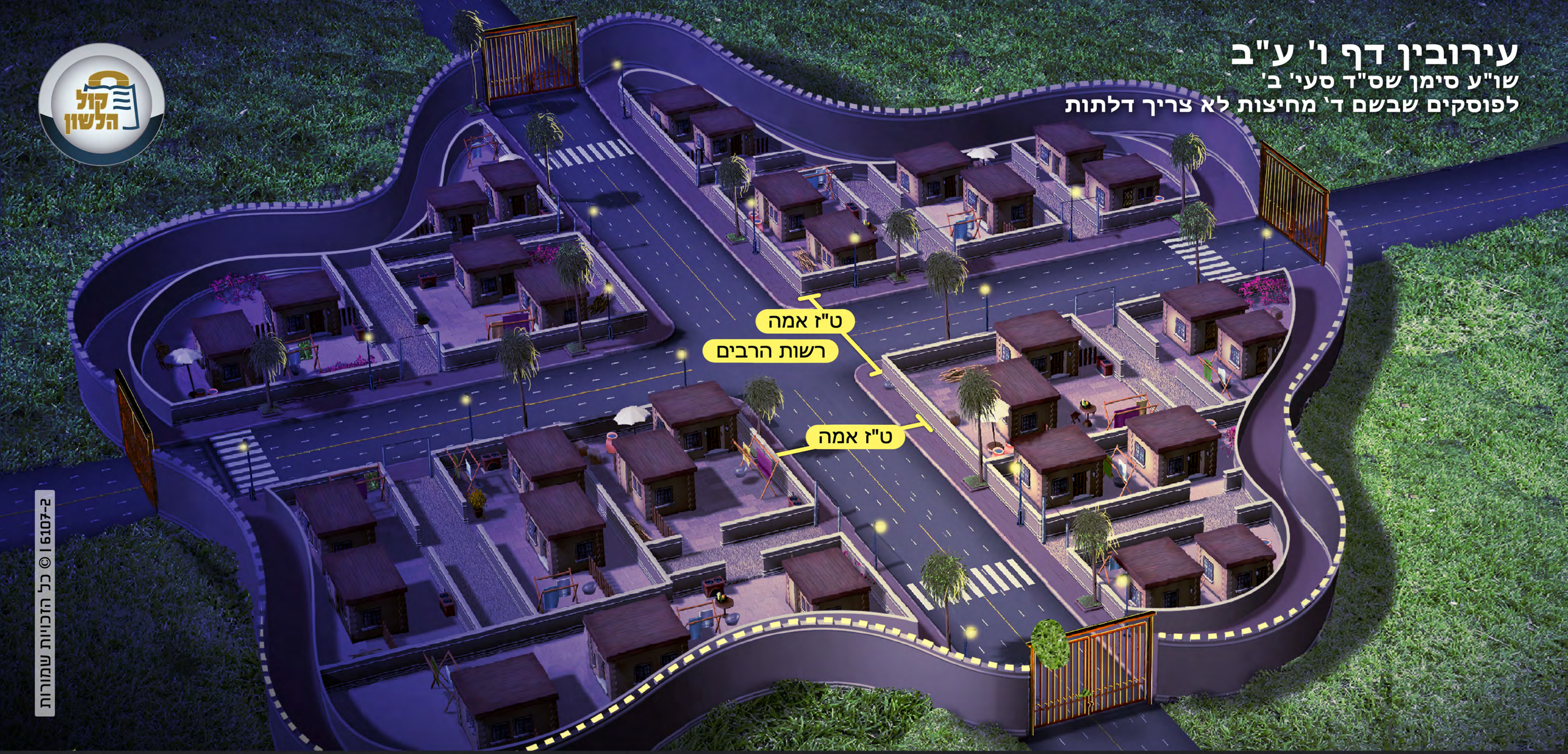

ירושלים אילמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.

לרמב"ם וסיעתו שלא היה עומד מרובה בפתחי ירושלים, חזו"א שו"ח סימן ת"פ.

שיטת הרי"ף והרא"ש והשו"ע שלהתיר רה"ר צריך דלתות ננעלות בשני ראשיה.

ופרש"י רשות הרבים שלה מכוון משער לשער ומפולש וכו' ורחב שש עשרה אמה.

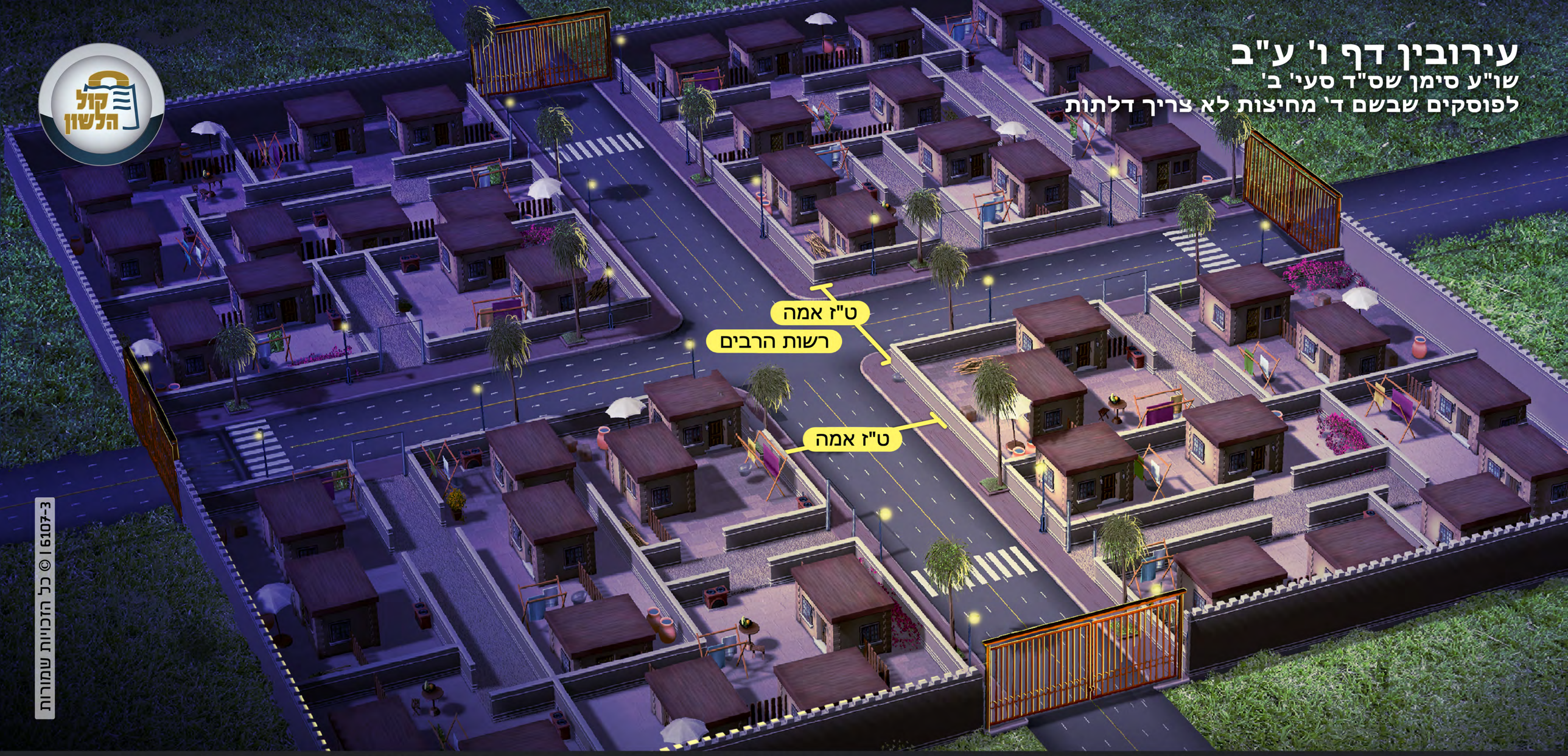

ירושלים אילמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.

לרמב"ם וסיעתו שלא היה שם ד' מחיצות בפתחי ירושלים (מאירי, אבהע"ו וגר"ז).

שיטת הרי"ף והרא"ש והשו"ע שלהתיר רה"ר צריך דלתות ננעלות בשני ראשיה.

ופרש"י רשות הרבים שלה מכוון משער לשער ומפולש וכו' ורחב שש עשרה אמה.

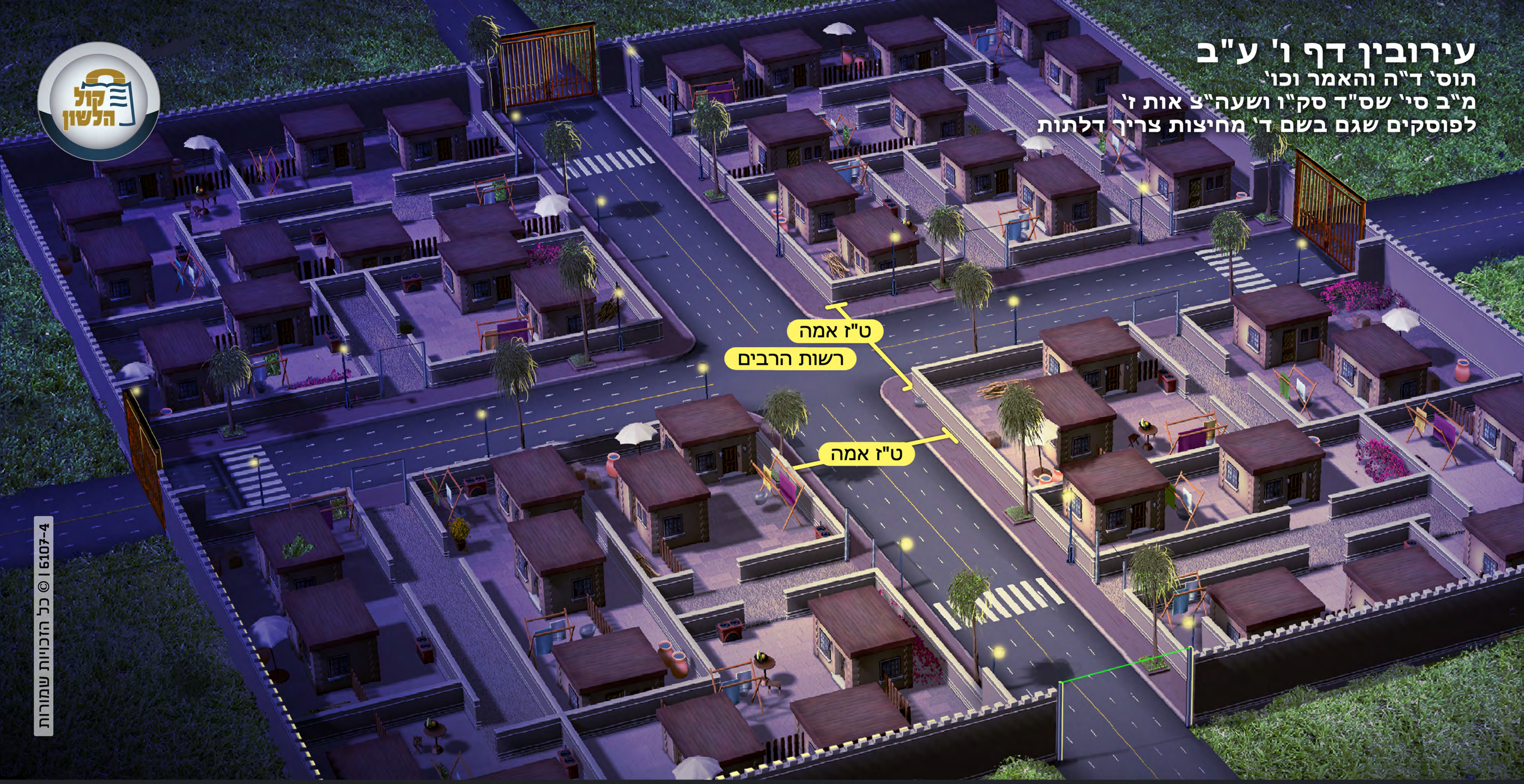

ירושלים אלמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבין עליה משום רשות הרבים.
לראשונים שרה"ר ניתרת בדלת ננעלת בצד אחד (רשב"א וריטב"א).

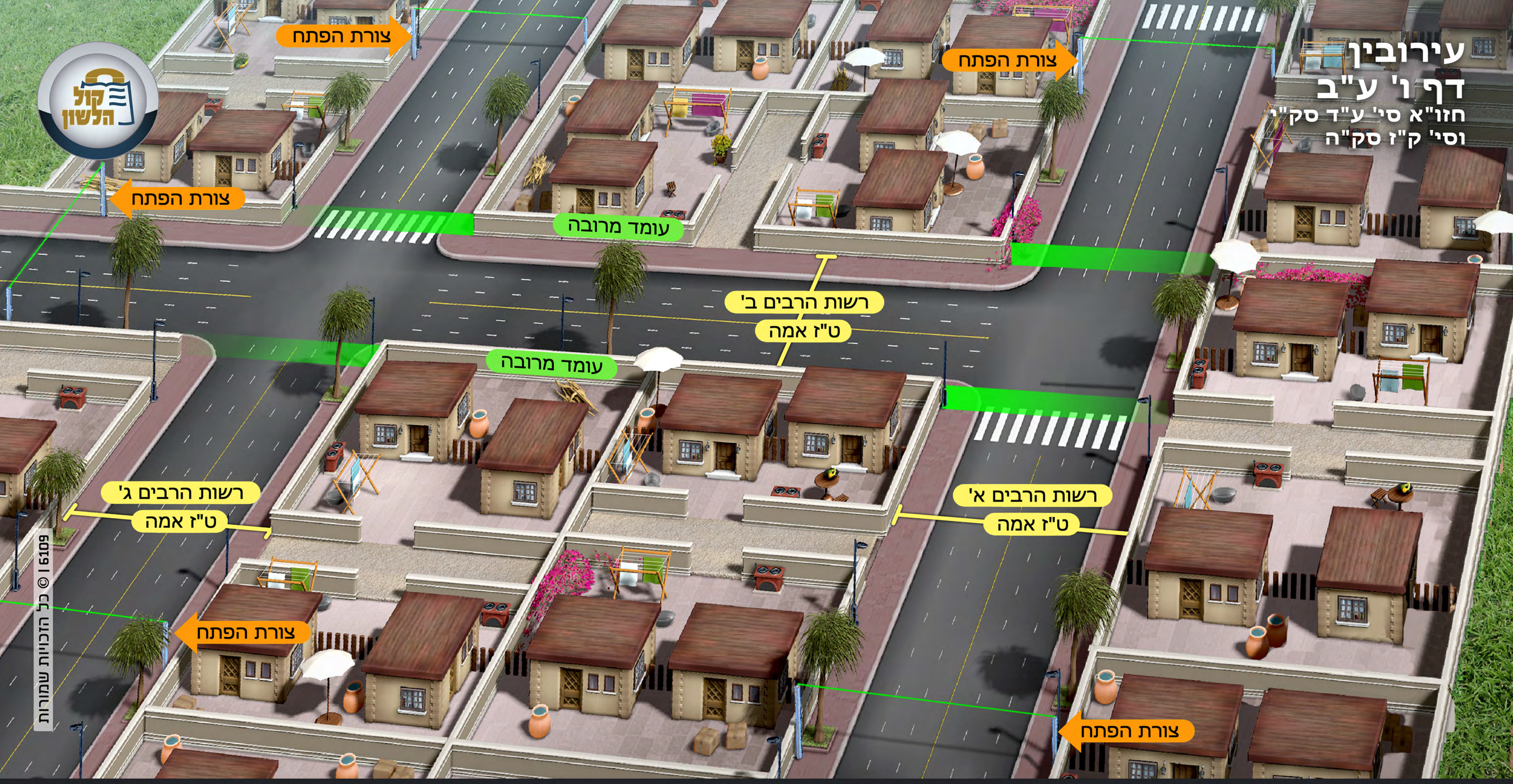

לפוסקים שמדאוריתא עומד מרובה מתיר ברה"ר גם כשאין דיומדין והפרצה יותר מעשר אמות.

החזו"א חידש שכיון שרה"ר ב' גדורה בעומד מרובה, רה"ר א' ו-ג' נגדרות על ידה, וצורות הפתח דרושות מדרבנן.

''ההוא מבוי עקום דהוה בנהרדעא וכו' ואצרכוהו דלתות''

לפירוש רש"י

קול הלשון © כל הזכויות שמורות

"ההוא מבוי עקום דהוה בנהרדעא וכו' ואצרכוהו דלת"

לגירסת ר"ח שהובא בתוס' דף ו' ע"א ד"ה רב

"ההוא מבוי עקום דהוה בנהרדעא וכו' ואצרכוהו דלתות"

לפירוש שני בתוס' דף ו' ע"א ד"ה רב וכו' דמפולש גמור הוה ועקום באמצע ופתוח בשלושה פתחים לרה"ר

אם היה מבוי כלה לרחבה א"צ כלום

[ופרש"י ונפרצה נמי רחבה כנגד המבוי בכותל שכנגדו]

מבוי שנפרץ במלואו לחצר ונפרצה חצר כנגדו חצר מותרת ומבוי אסור

[להה"א מבוי אסור משום דמיחזי כמבוי מפולש]

עירובין דף ז' ע"ב

רש"י ד"ה כאן שעירבו

חצר גדולה שנפרצה לקטנה דיורי גדולה בקטנה כלומר אוסרים בקטנה וכו' ואין דיורי קטנה בגדולה דלגבי גדולה פתח הוא

''בשלא עירבו פליגי בנראה מבחוץ ושוה מבפנים''

[ופרש"י אע"ג שהעומדין במבוי אין רואין וכו' מהני הני גיפופי לשוויה פתחא לגבי מבוי]

והא דתנן קטנה אסורה מוקים לה רב בנכנסין כותלי קטנה לגדולה

דאמר רב יוסף וכו' כלה לצידי רחבה אסור

עירובין דף ח' ע"א

6132 | © כל הזכויות שמורות

הא דאמרת לאמצע רחבה מותר לא אמרן אלא זה שלא כנגד זה אבל זה כנגד זה אסור

לא אמרן אלא וכו' אבל רחבה דיחיד

עירובין דף ח' ע"א | דף צ"ט ע"ב

שו"ע סי' שס"ג סעי' כ"ט

© כל הזכויות שמורות | 6135

מעשה במבוי אחד שצידו אחד כלה לים וצידו אחד כלה לאשפה

"מעשה במבוי אחד שצידו אחד כלה לים וצידו אחד כלה לאשפה"

לפירוש רבינו חננאל - הובא במשנ"ב סי' שס"ג סקקי"ח

חיישינן שמא תינטל אשפה ויעלה הים שירטון

אשפה ברשות הרבים גבוה י' טפחים חלון שעל גבה זורקין לה בשבת

[עיין רא"ש פ"ב סי' ב' ובקרבן נתנאל שם ובמשנ"ב סי' שנ"ד סקי"ב]

מרימר פסיק לה לסורא באוזלי

''כרוך בודיא אותיבו ביה בעקמומיתיה''

לפירוש ראשון ברש"י

''כרוך בודיא אותיבו ביה בעקמומיתיה''

לפירוש שני ברש"י

ואי נעיץ ביה סיכתא וחבריה חבריה

"מבוי העשוי כנדל" לפרש"י כמבואר בראשונים,
והתיקון לאביי דאמר "עושה צורת הפתח לגדול והנך כולהו מישתרו בלחי וקורה"

"מבוי העשוי כנדל" לגירסת הרי"ף, כמבואר בריטב"א ובתורת חיים, ועיין בטור סי' שס"ד.
והתיקון לאביי דאמר "עושה צורת הפתח לגדול והנך כולהו מישתרו בלחי וקורה"

"מבוי העשוי כנדל" לפרש"י כמבואר בראשונים,
והתיקון לרבא דאמר "עושה צורת הפתח לכולהו להאי גיסא, ואידך גיסא מישתרו בלחי וקורה"

"מבוי העשוי כנדל" לגירסת הרי"ף, (כמבואר בריטב"א ובתורת חיים, ועיין בטור סי' שס"ד)
והתיקון לרבא דאמר "עושה צורת הפתח לכולהו להאי גיסא, ואידך גיסא מישתרו בלחי וקורה"

"מבוי העשוי כנדל" לתוספות לריטב"א לר"ן ולרשב"א,
והתיקון לאביי דאמר "עושה צורת הפתח לגדול והנך כולהו מישתרו בלחי וקורה". לדעת הב"י גם לרש"י זה הציור.

"מבוי העשוי כנדל" לר"י, לריטב"א, לר"ן ולרשב"א,
והתיקון לרבא דאמר "עושה צורת הפתח לכולהו להאי גיסא, ואידך גיסא מישתרו בלחי וקורה"

להוי כנראה מבחוץ ושוה מבפנים [לפי' רש"י]

להוי כנראה מבחוץ ושוה מבפנים [לפי׳ תוס׳]

6167 | © כל הזכויות שמורות

נראה מבפנים ושוה מבחוץ

6168 | © כל הזכויות שמורות

״נראה מבחוץ ושוה מבפנים״

לפי׳ הב״י בשיטת רש״י

ונחלקו הפוסקים לשיטת תוס׳ והרא״ש אם דינו כנראה מבחוץ ושוה מבפנים או דלכו״ע לא הוי לחי

© כל הזכויות שמורות | 6169

״נראה מבחוץ ושוה מבפנים״

לפי׳ הרמ״א (תשו׳ ק״ז) והמהרש״ל והב״ח בשיטת רש״י
ולדעת הב״י דינו כנראה מבחוץ ושוה מבפנים אף לשיטת תוס׳

כל הזכויות שמורות © 2019

''נראה מבחוץ ושוה מבפנים''

לפי' הרמ"א [סי' ק"ז] והמהרש"ל והב"ח בשי' תוס', וכן הסכמת כל הפוסקים לדינא
[וראה בפסקי רי"ד ובפסקי ריא"ז ובמאירי שפירשו דזה נראה מבפנים ושוה מבחוץ]

"כותל שצידו אחד כנוס מחבירו בין שנראה מבחוץ ושוה מבפנים"

לפירוש הב"י

"כותל שצידו אחד כנוס מחבירו בין שנראה מבחוץ ושוה מבפנים"

לפירוש הרמ"א והמהרש"ל והב"ח

© כל הזכויות שמורות | 6173

"כותל שצידו אחד כנוס מחבירו וכו' ובין שנראה מבפנים ושוה מבחוץ"

ששקע הכותל מלפניו

לפירוש הב"י

© כל הזכויות שמורות | 6175

ששקע הכותל מלפניו

לפירוש הרמ"א והמהרש"ל והב"ח

שמשך כל הלחי לחוץ וחודו הפנימי נכנס בעובי הכותל ואינו נראה מבפנים אלא מבחוץ

לפירוש הב"י

שמשך כל הלחי לחוץ וחודו הפנימי נכנס בעובי הכותל ואינו נראה מבפנים אלא מבחוץ

לפירוש הרמ"א והמהרש"ל והב"ח

כל הזכויות שמורות © 2017

בנכנסין כותלי קטנה לגדולה מיירי שיש היכר איזו הם כותלי קטנה
כגון שכותלי קטנה הולכים בשיפוע ממזרח למערב וכו' וכותלי גדולה שיפועם מצפון לדרום

6181 | © כל הזכויות שמורות

חצר קטנה שנפרצה לגדולה גדולה מותרת וקטנה אסורה

קטנה נמי תשתרי בנראה מבחוץ ושוה מבפנים

בנכנסין כותלי קטנה לגדולה

ולימא לבוד ותשתרי

וכי תימא דמפלגי טובא

קטנה בעשר גדולה באחת עשרה

במופלגין מכותל זה בשנים ומכותל זה בד׳

עירובין דף י' ע"א

קול הלשון
6188 | © כל הזכויות שמורות

לחי המושך עם דפנו של מבוי פחות מד' אמות נידון משום לחי ומשתמש עם חודו הפנימי, ד' אמות נידון משום מבוי ואסור להשתמש בכולו.

לפירוש רש"י

עירובין דף י' ע"א

קול הלשון
6189 | © כל הזכויות שמורות

לחי המושך עם דפנו של מבוי פחות מד' אמות נידון משום לחי ומשתמש עם חודו הפנימי, ד' אמות נידון משום מבוי ואסור להשתמש בכולו.

לפי' הרא"ש

עירובין דף י' ע"ב

עור העסלא וחלל שלו מצטרפין בטפח וכו' אצבעיים מכאן ואצבעיים מכאן ואצבעיים ריוח באמצע

A5264 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף י' ע"ב

כי אתא רבין אמר אצבע ומחצה מכאן ואצבע ומחצה מכאן ואצבע ריוח באמצע

A5265 | © כל הזכויות שמורות

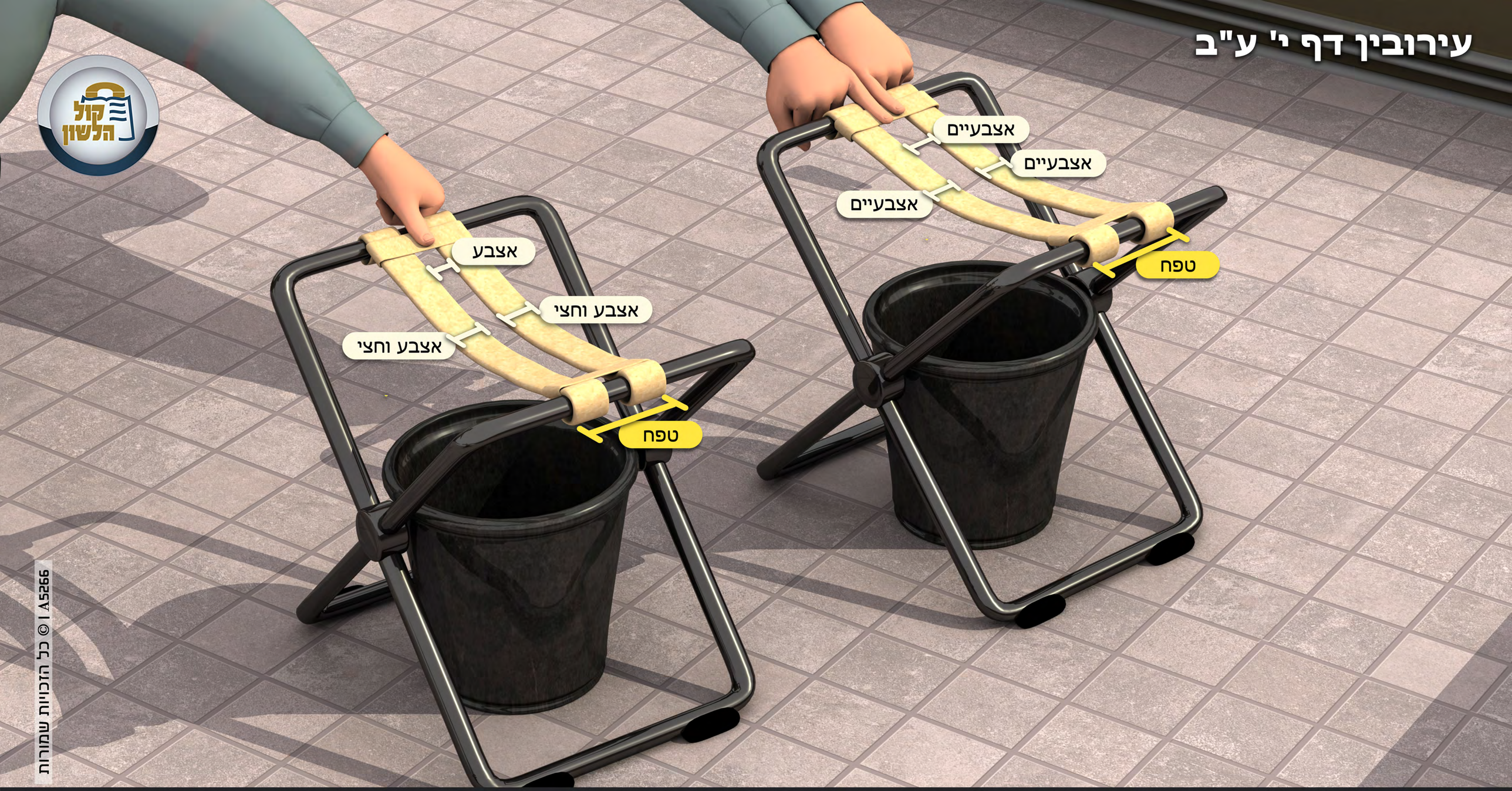

הא ברברבתא הא בזוטרתא ולא פליגין

עירובין דף י' ע"ב

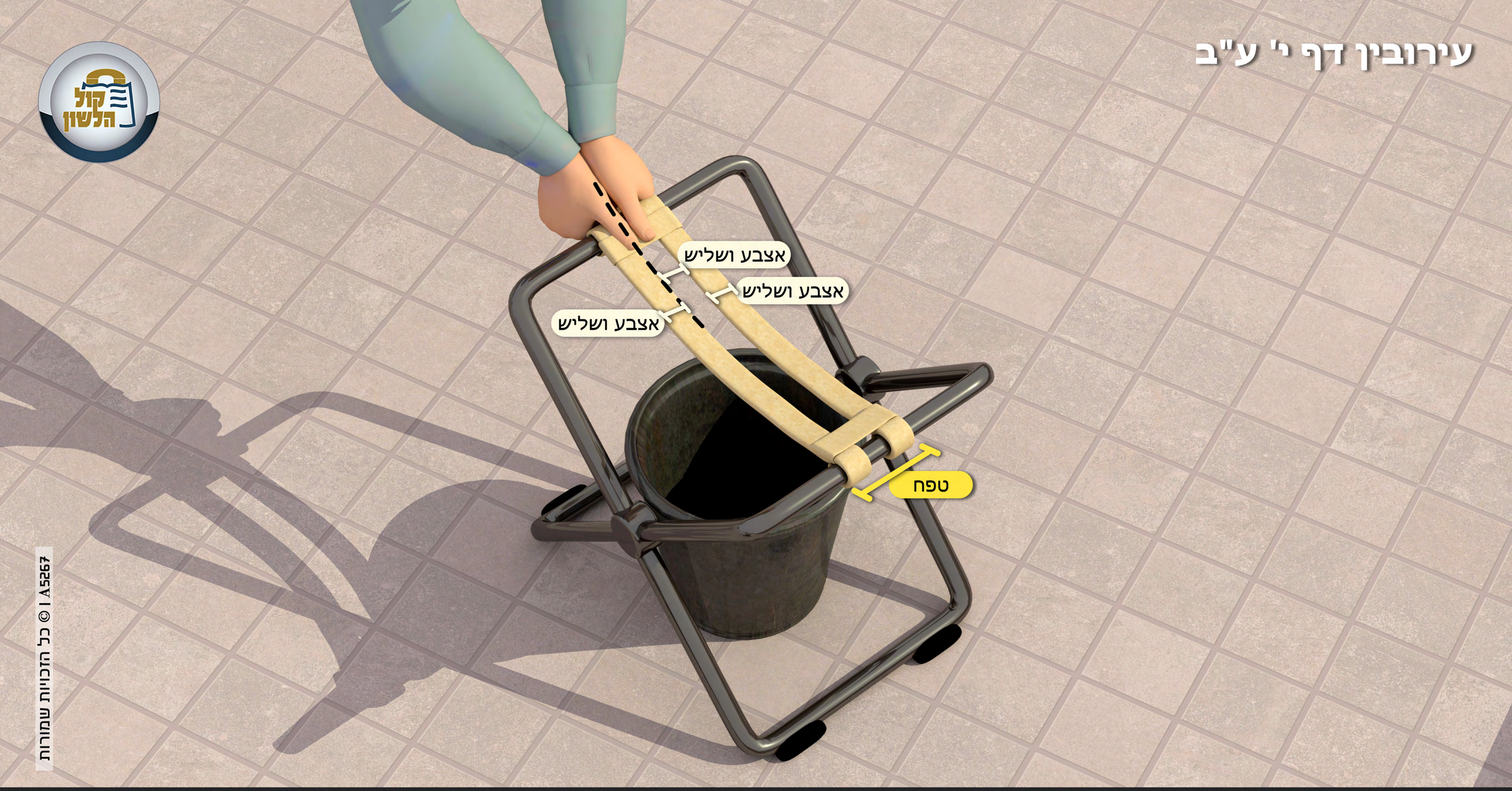

כל הזכויות שמורות © | A5267

אצבע ושליש מכאן ואצבע ושליש מכאן ואצבע ושליש ריוח באמצע

עירובין דף י' ע"ב

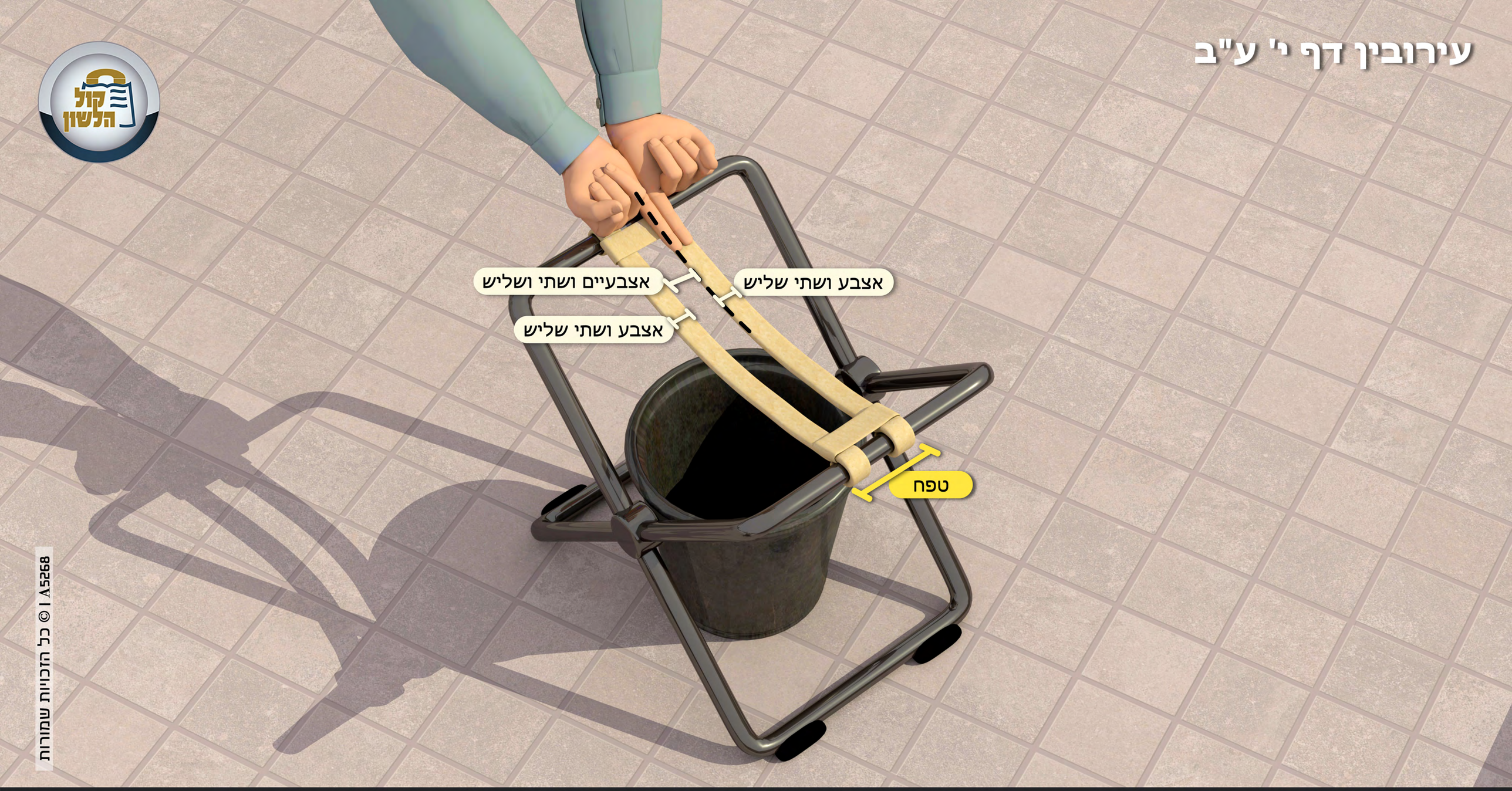

A5268 | © כל הזכויות שמורות

אצבע ושני שלישים מכאן ואצבע ושני שלישים מכאן ואצבעיים ושני שלישים ריוח באמצע

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו' דלית להו שקפי [לפי' רש"י]

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו׳ דלית להו תקרה [לפי׳ רש״י]

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו׳ דלית להו תקרה

[לפירוש תוס׳ במנחות דף ל״ג ע״ב]

עירובין דף י"א ע"א

9004 | © כל הזכויות שמורות

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו׳ דלית להו שקפי

[לפי׳ הרי״ד והריטב״א, וכ״ה שיטת רש״י במנחות דף ל״ג ע״ב בפי׳ הראשון כמש״כ במשכנות יעקב סי׳ קכ״ג]

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו׳ דלית להו תקרה

[לפירוש הריטב״א וכ״ה שיטת רש״י במנחות דף ל״ג ע״ב בפי׳ הראשון כמש״כ במשכנות יעקב סי׳ קכ״ג]

כי תניא ההיא בפיתחי שימאי וכו׳ דלית להו שקפי

[לפי׳ ר״ח וכ״ה שיטת רש״י במנחות דף ל״ג ע״ב בפירוש השני]

עירובין דף י"א ע"א

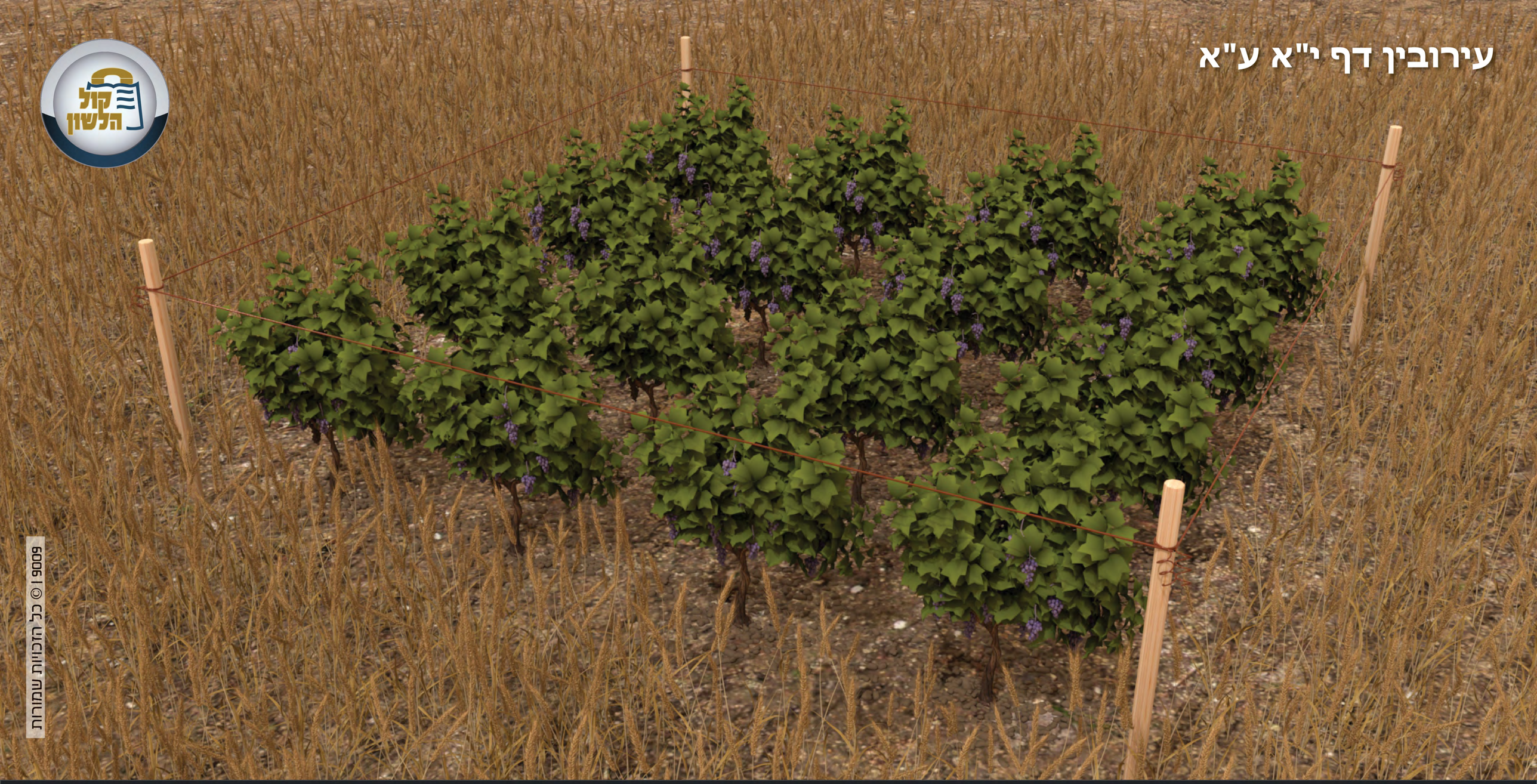

9009 | © כל הזכויות שמורות

"אילימא מן הצד", וברש"י (ד"ה מן הצד) "שמתח הזמורה מזה לזה באמצעיתן ולא על ראשיהן"

[כן פירשו הריטב"א והר"ן בסוכה (ב' ע"ב מדפי הרי"ף) בשיטת רש"י שהקנה העליון מונח בצד העמודים]

"צורת הפתח שעשאה מן הצד לא עשה ולא כלום"

לפירוש הריטב"א בשיטת רש"י- שהקנה העליון מונח בצד העמודים

עירובין דף י"א ע"א

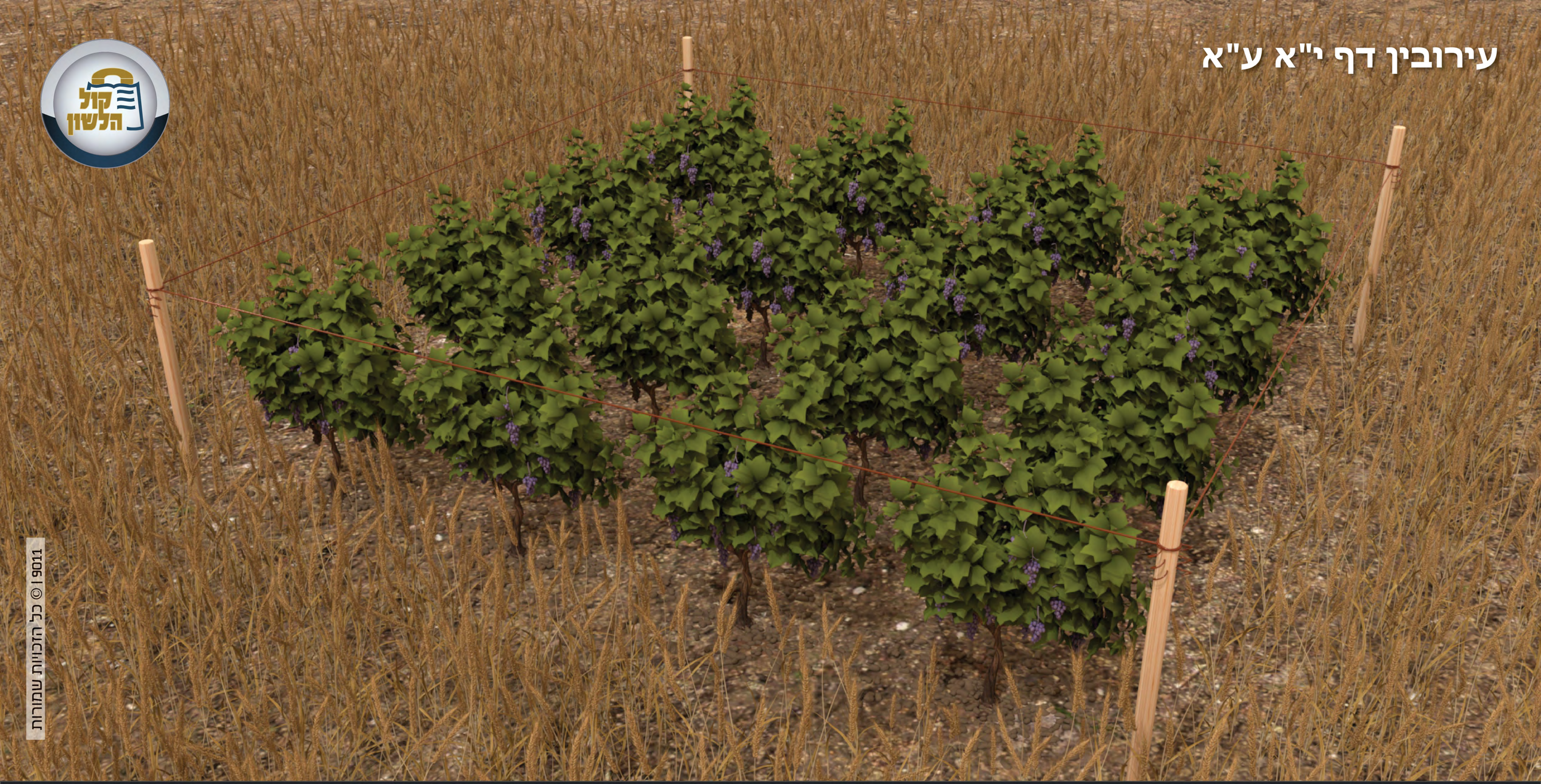

9011 | © כל הזכויות שמורות

”אילימא מן הצד”

[לפירוש הר”ן והאו”ז שהקנה העליון מונח בין העמודים ולא על ראשן]

עירובין דף י"א ע"א | דף י"א ע"ב

משנ"ב סי' שס"ב סקס"ד

© כל הזכויות שמורות | 9012

"צורת הפתח שעשאה מן הצד לא עשה ולא כלום"

לפירוש הר"ן והאו"ז שהקנה העליון מונח בין העמודים ולא על ראשן, וכן הכרעת הפוסקים לדינא

עירובין דף י"א ע"א

9013 | © כל הזכויות שמורות

''אילימא מן הצד''

לפירוש הרי"ף והרמב"ם, [ועיין בחזו"א סי' ע' סקי"ג]

© כל הזכויות שמורות | 9014

"צורת הפתח שעשאה מן הצד לא עשה ולא כלום"

לפירוש הרי"ף והרמב"ם שצורת הפתח נמצאת בצד

היו שם קנים הדוקרנים ועושה להן פאה מלמעלה אפילו ביותר מעשר מותר

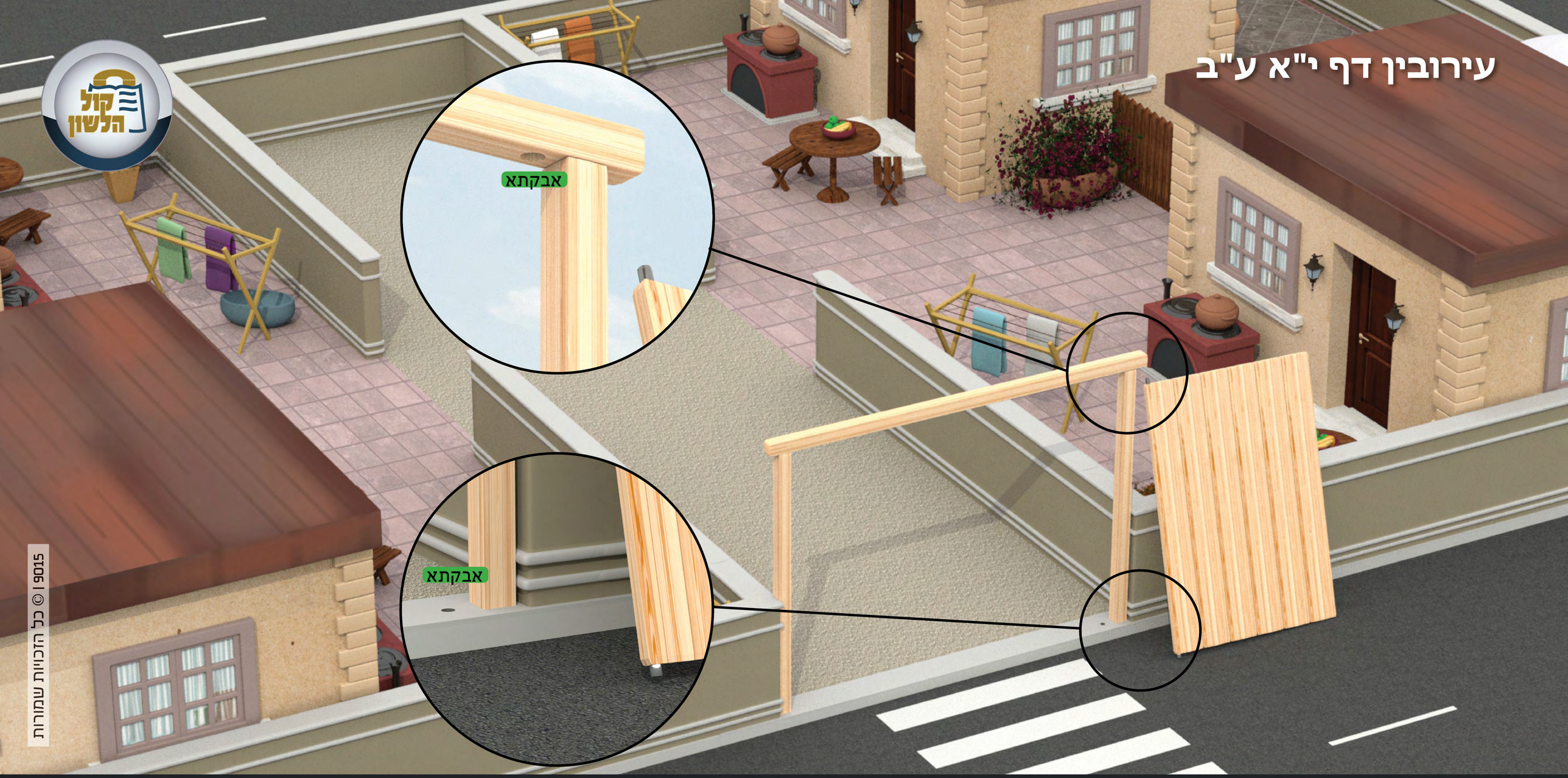

"צורת הפתח צריכה היכר ציר וכו' מאי היכר ציר אמר רב אויא אבקתא"

[עיין בפי' ר"ח וברש"י מנחות ל"ג ע"א]

9016 | © כל הזכויות שמורות

צוה"פ שאמרו קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביהן וכו' אין צריכין ליגע

עירובין דף י"א ע"ב

כיפה וכו' ושוין שאם יש ברגליה עשרה שהיא חייבת

קול הלשון | כל הזכויות שמורות ©

עירובין דף י"א ע"ב

הכל מודים אם גבוהה עשרה ואין ברגליה שלשה

9018 | © כל הזכויות שמורות

אי נמי יש ברגליה שלשה ואין גבוהה עשרה ולא כלום

עירובין דף י"א ע"ב

כל הזכויות שמורות © 2020

כי פליגי ביש ברגליה ג׳ וגבוהה עשרה ואין רחבה ארבעה ויש בה לחוק להשלימה לארבעה, ר״מ סבר חוקקין להשלים

"כי פליגי ביש ברגליה ג' וגבוהה עשרה ואין רחבה ארבעה ויש בה לחוק להשלימה לארבעה, ר"מ סבר חוקקין להשלים"

לשיטת הריטב"א דגם כשיש רוחב ד' טפחים בגובה עשרה בעי' חוקקין כדי שיהיו המזוזות ישרות, ולדעת הרא"ה (שהובא בריטב"א) דוקא בכה"ג שיש רוחב ד' טפחים בגובה עשרה טפחים אמרי' חוקקין

© כל הזכויות שמורות | A4006

לשון ים הנכנס לחצר הוה וכו׳ ולא אצרכיה אלא פס אחד

A4007 | © כל הזכויות שמורות

מחיצה תלויה מהו שתתיר בחורבה

© כל הזכויות שמורות | A4008

אין מחיצה תלויה מתרת אלא במים

© כל הזכויות שמורות | A4009

וכי תימא מאי ברוב דופן בדופן שבעה דבארבעה הוה ליה רוב דופן

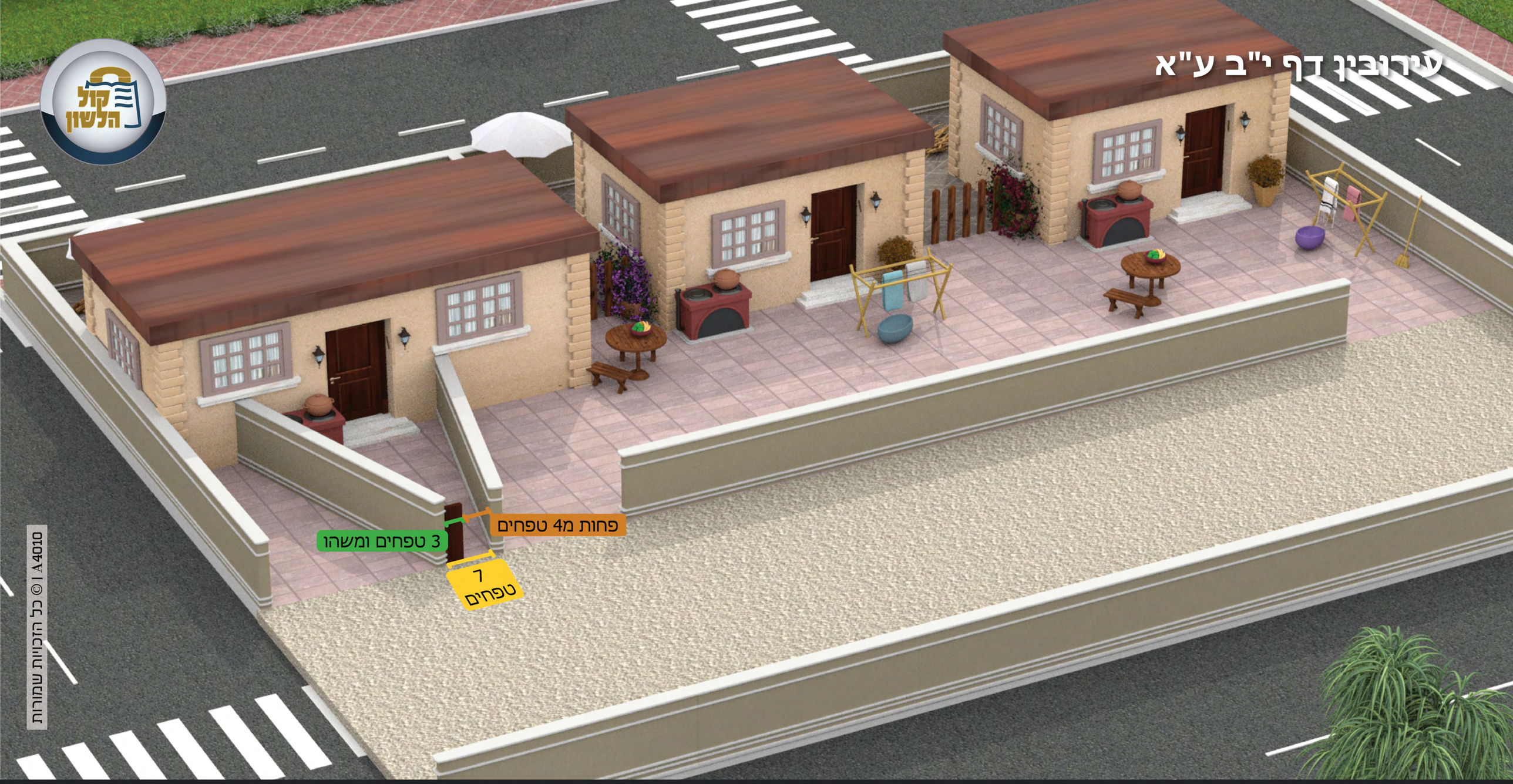

בשלשה ומשהו סגי דהא אמר רב אחלי ואיתימא רב יחיאל עד ארבעה

"הכא במאי עסקינן דאית ליה גידודי" - לשיטת רש"י

ורשב"ם ור"ת פירשו דאית ליה גידודי [שיש גידודים] גבוהים עשרה לים בתוך החצר

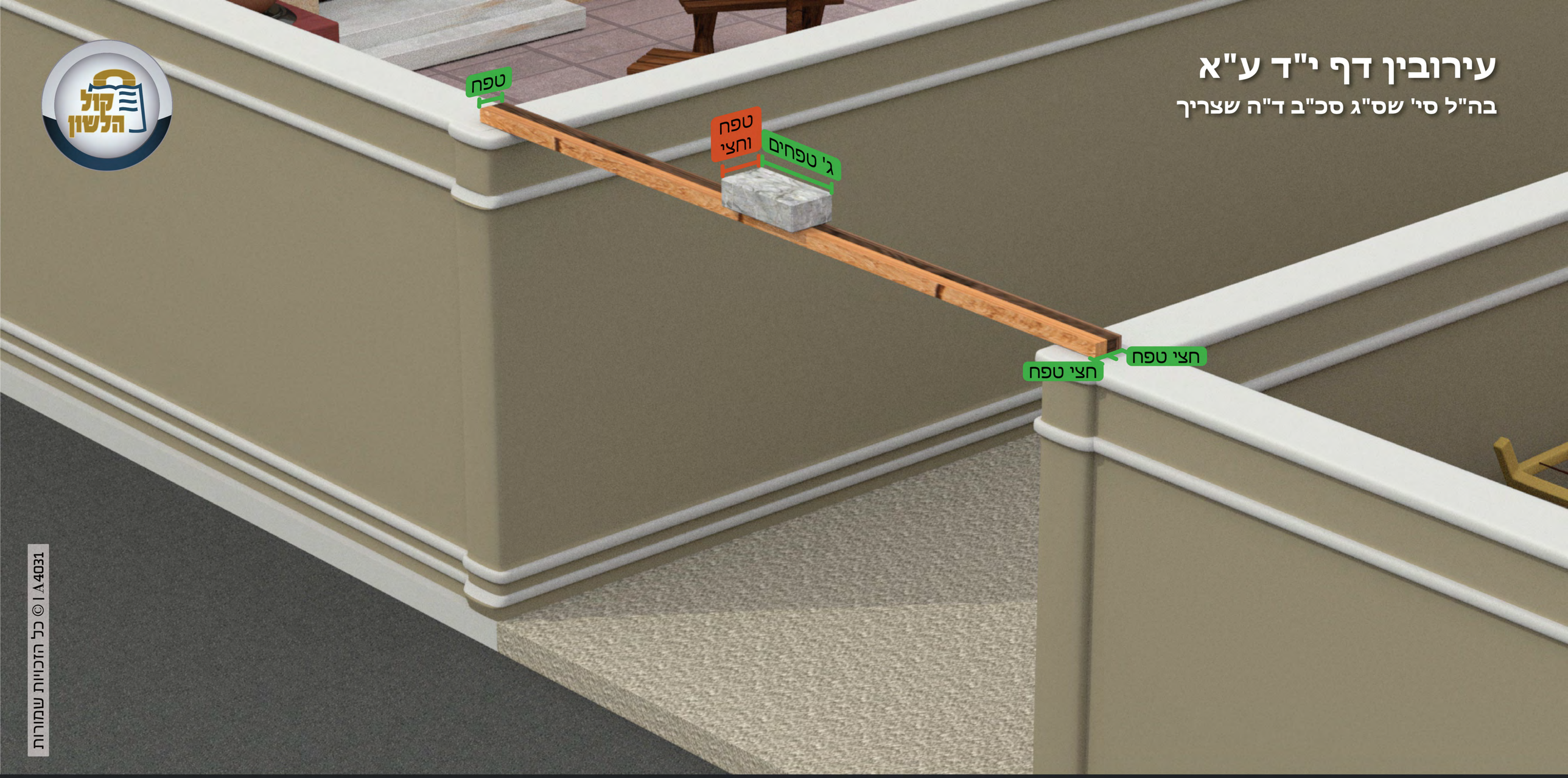

© כל הזכויות שמורות | A4031

"שתי קורות המתאימות לא בזו כדי לקבל אריח ולא בזו כדי לקבל אריח אם מקבלות אריח לרחבו טפח אין צריך להביא קורה אחרת"

לשיטת רש"י והגהות מימוניות בשם מהר"ם

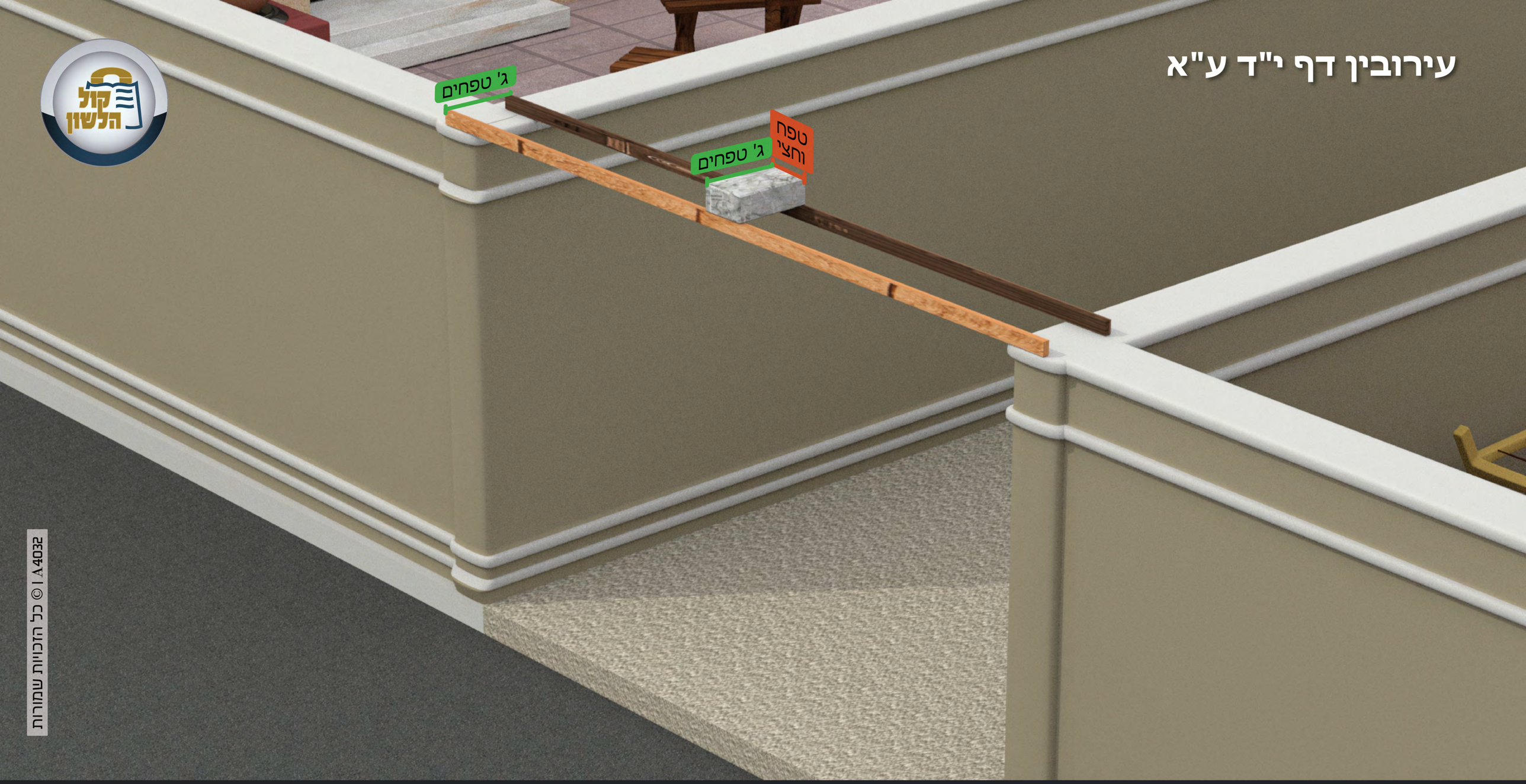

© כל הזכויות שמורות | A4032

רשב"ג אומר אם מקבלת אריח לארכו שלשה אין צריך להביא קורה אחרת

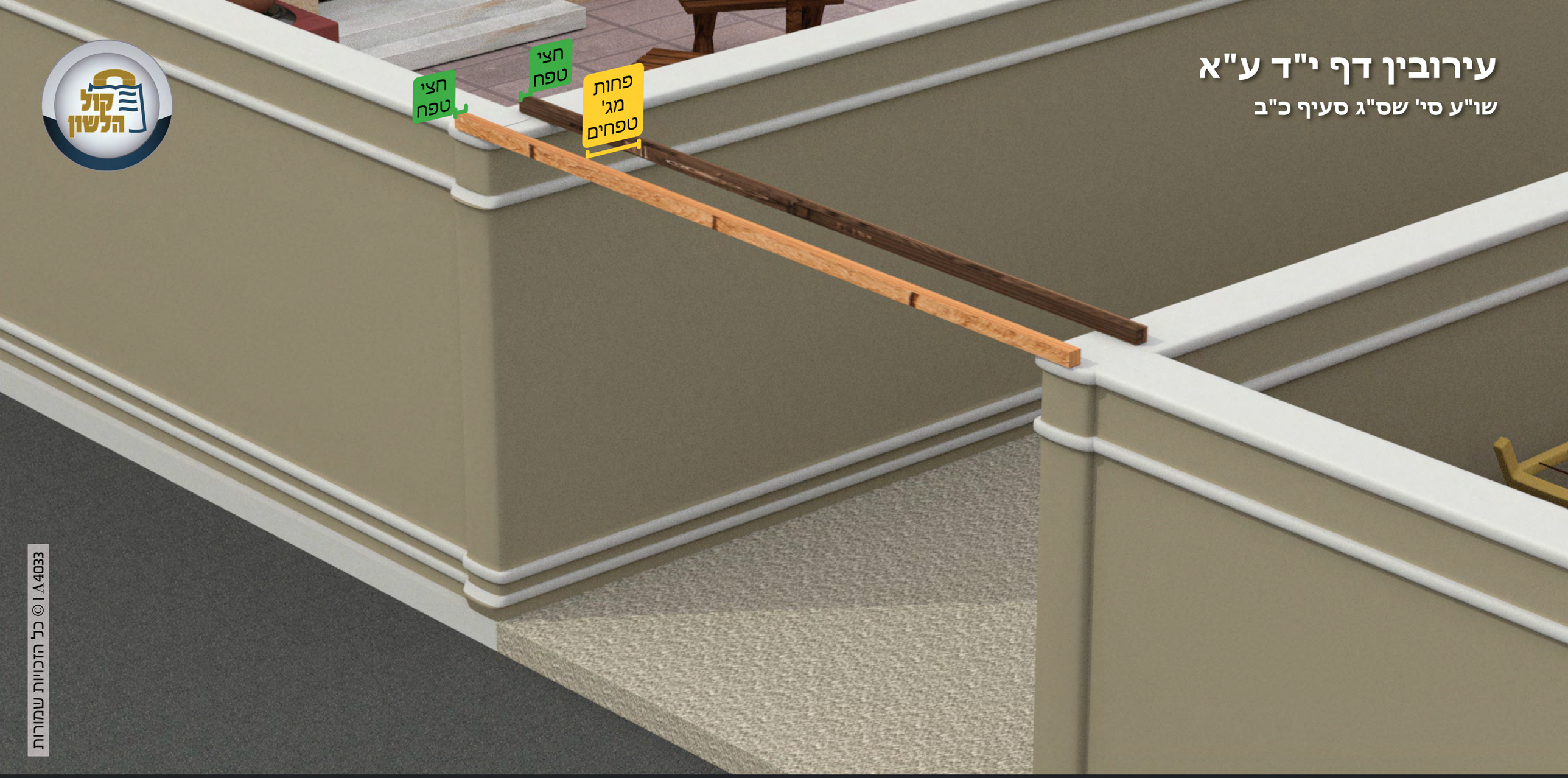

"שתי קורות המתאימות לא בזו כדי לקבל אריח ולא בזו כדי לקבל אריח אם מקבלות אריח לרחבו טפח אין צריך להביא קורה אחרת"

לשיטת הרמב"ם

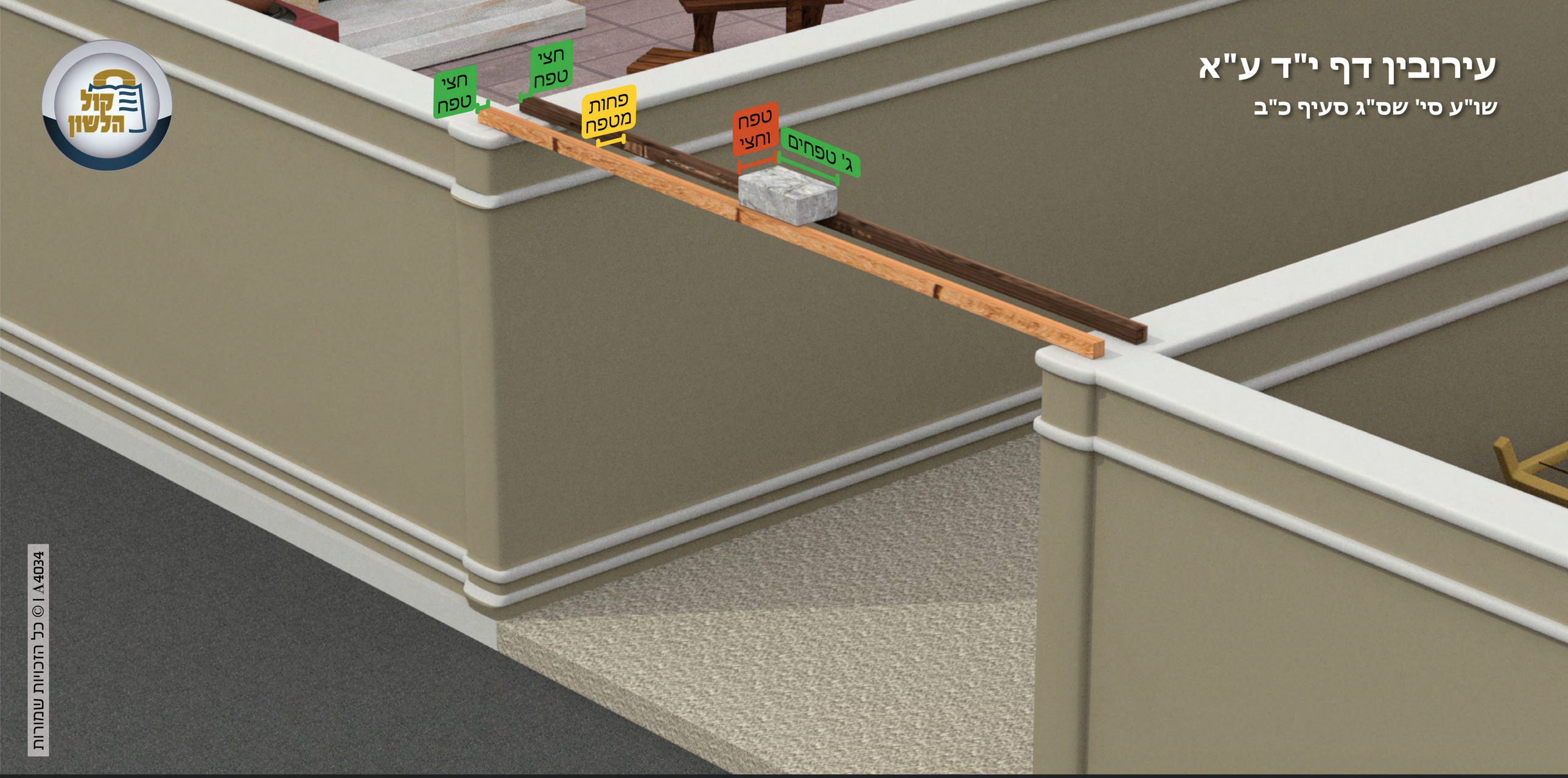

"שתי קורות המתאימות לא בזו כדי לקבל אריח ולא בזו כדי לקבל אריח אם מקבלות אריח לרחבו טפח אין צריך להביא קורה אחרת"

לשיטת הטור ורבינו יהונתן

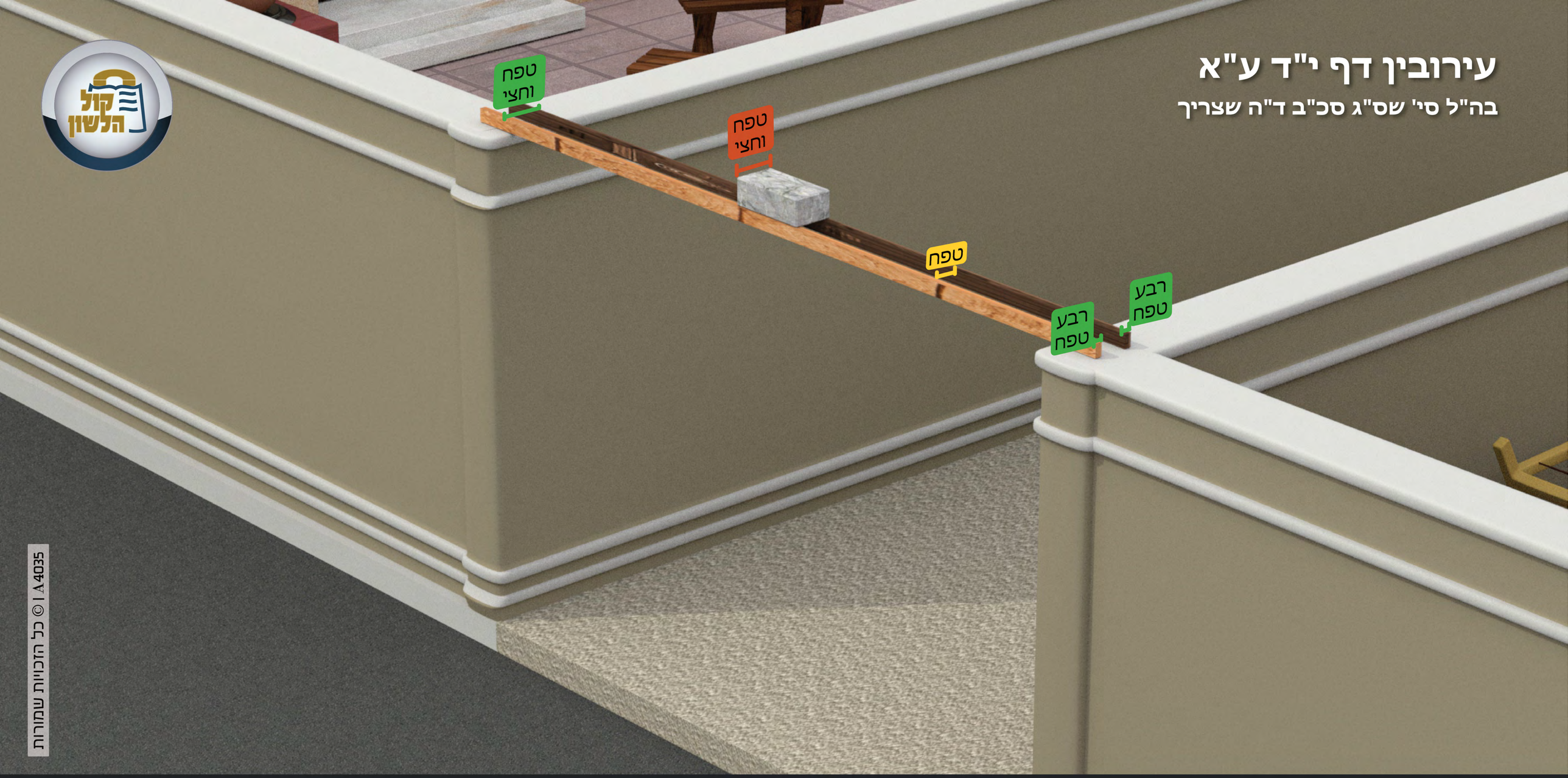

"שתי קורות המתאימות לא בזו כדי לקבל אריח ולא בזו כדי לקבל אריח אם מקבלות אריח לרחבו טפח אין צריך להביא קורה אחרת"

לשיטת הרשב"א והר"ן והריטב"א לפי' אחד שאפשר להרחיק את הקורות עד טפח

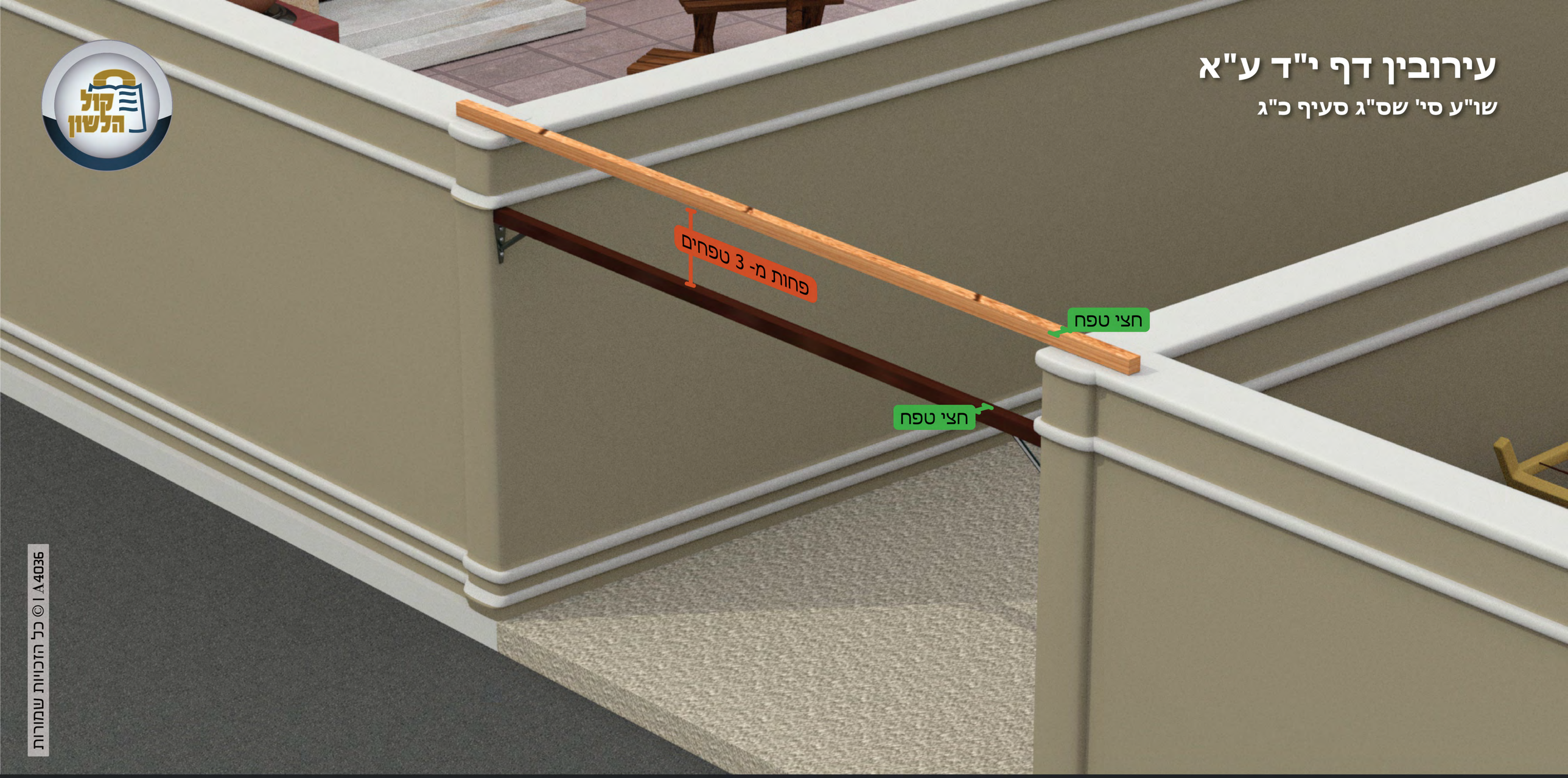

© כל הזכויות שמורות | A4036

"היו אחת למעלה ואחת למטה וכו' רואין את העליונה כאילו היא למטה ואת התחתונה כאילו היא למעלה"
וכתב הרמב"ם (פי"ז מהל' שבת הכ"ה) דמיירי שאין בין הקורות ג' טפחים

הכא באבוס העומד ברשות הרבים גבוה י' טפחים ורחב ד' וראשו אחד נכנס לבין הפסין דזימנין דחזי ליה לאבוס דמקלקל

עירובין דף כ' ע"ב

קול הלשון
A2031 | © כל הזכויות שמורות

הכא באבוס העומד ברשות הרבים גבוה י' טפחים ורחב ד' וראשו אחד נכנס לבין הפסין דזימנין דחזי ליה לאבוס דמקלקל

[לשיטת תוס']

עירובין דף כ"ב ע"ב

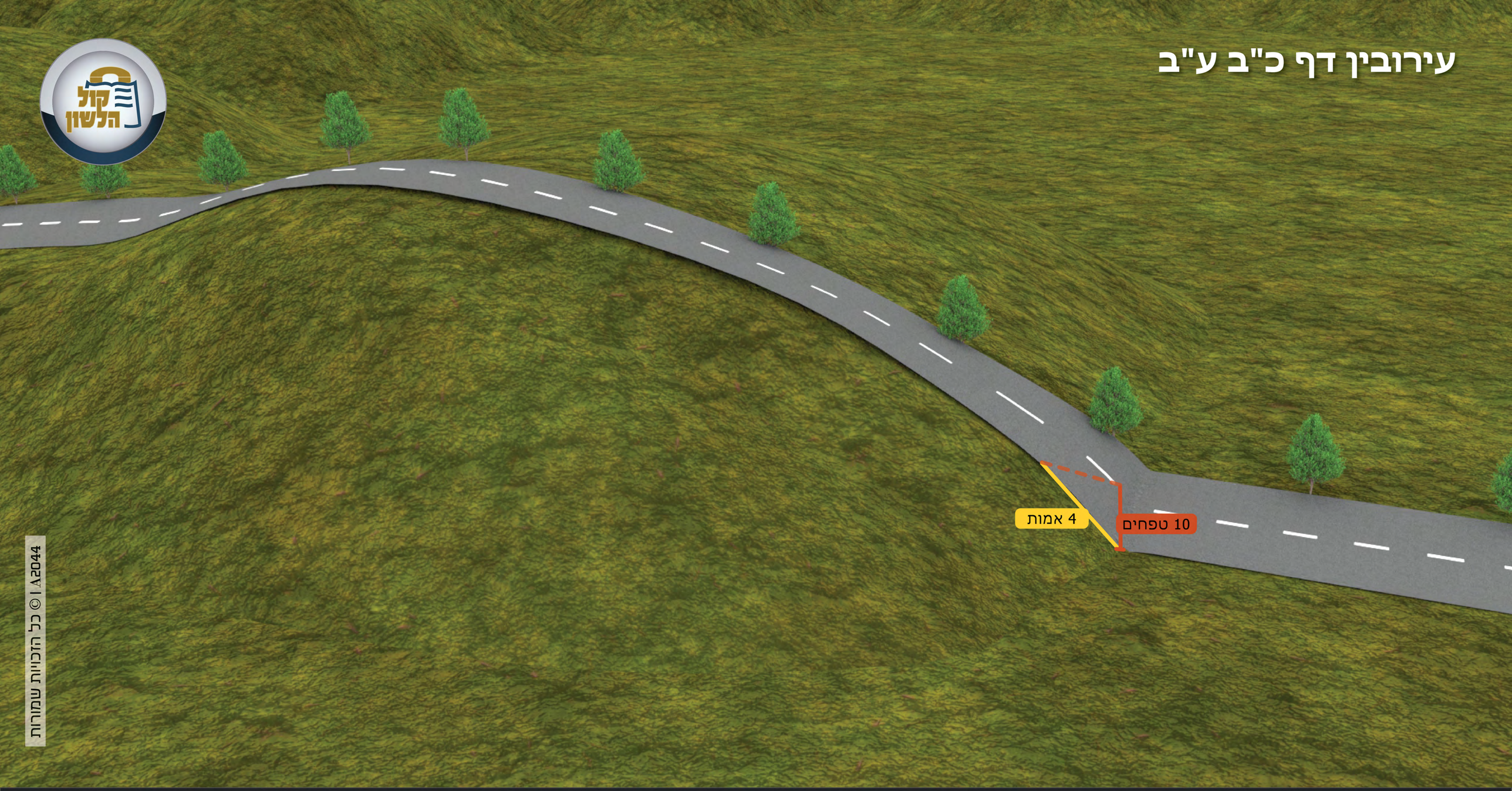

A2044 | © כל הזכויות שמורות

תל המתלקט עשרה מתוך ארבע ורבים בוקעים בו

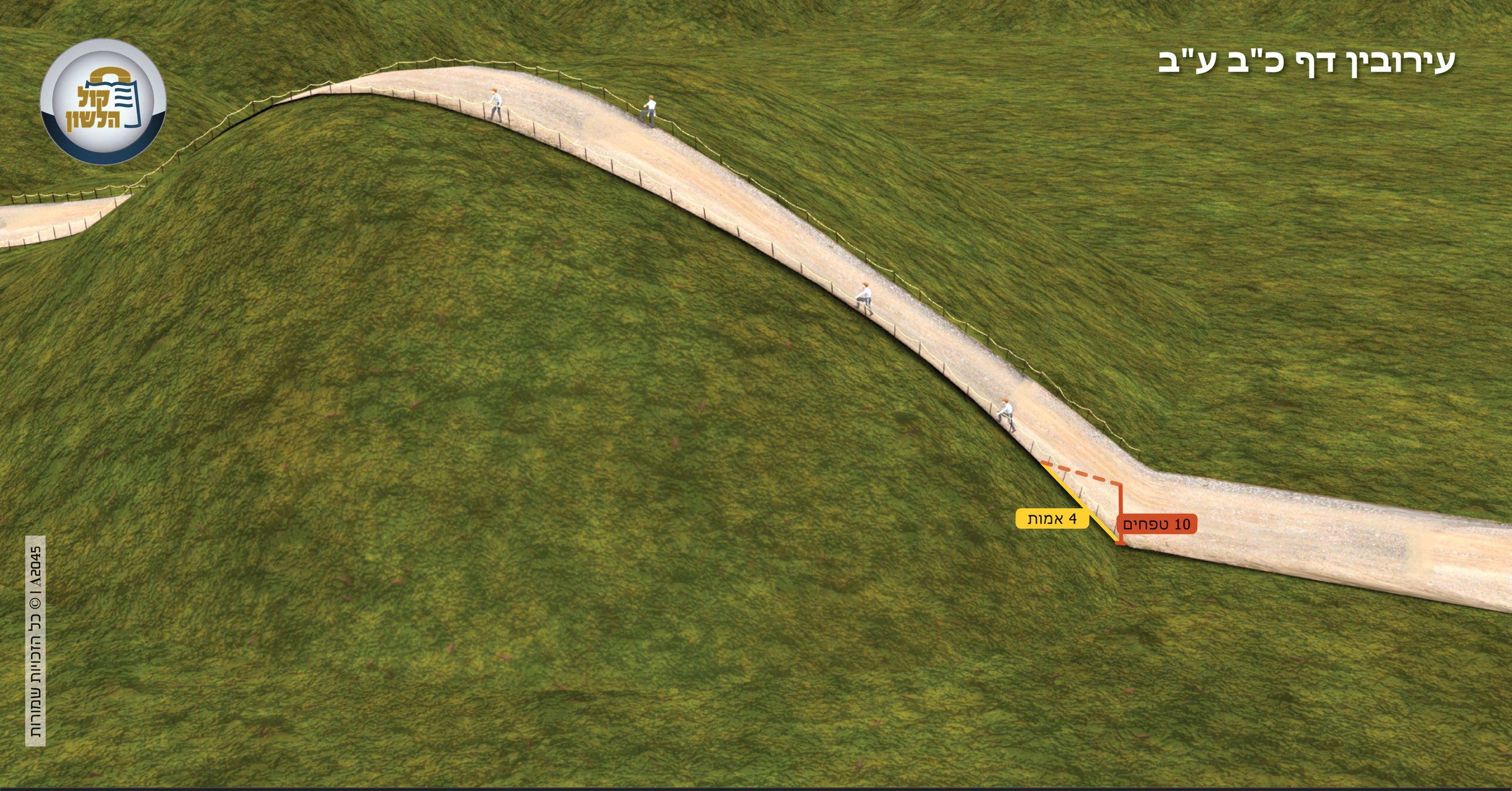

ואפילו עולין לו בחבל

ואפילו במעלות בית מרון

עירובין דף כ"ג ע"ב

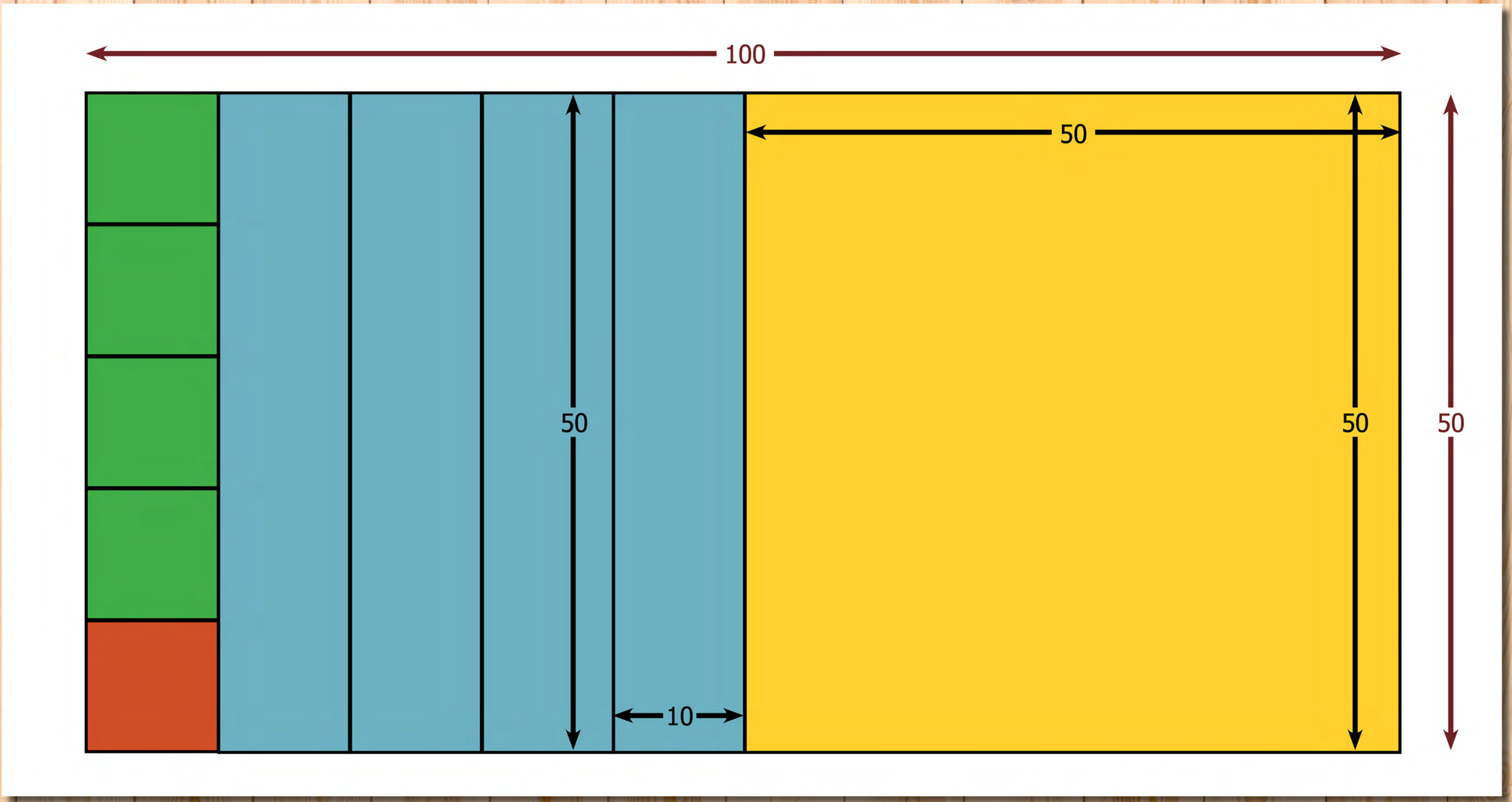

A2054 | © כל הזכויות שמורות

"טול חמישים וסבב חמישים" – וברש"י "כיצד, עשה מהם חמש רצועות של עשר אמה רוחב וארכן חמישים" וכו'

עירובין דף כ"ג ע"ב

רש"י ד"ה "אלא אמרה תורה"

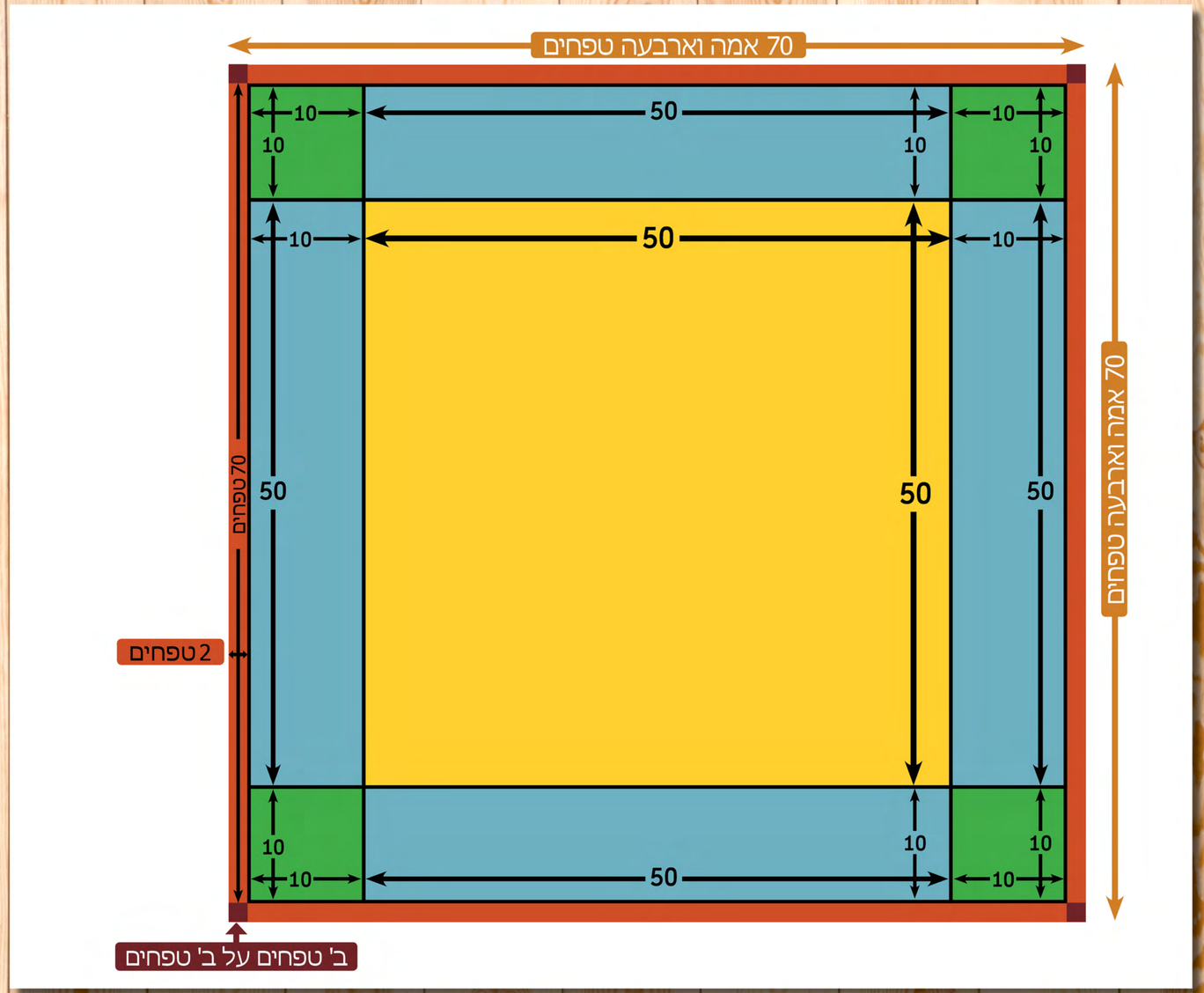

"השכב האחת למזרח והאחת למערב וכו' אחת לצפון ואחת לדרום" (תכלת)

"טול מן החמישים ד' חתיכות של י' על י' ושים בד' קרנות" (ירוק)

"נשארה רצועה אחת של עשר על עשר אמות שהיא ששים טפחים על ששים טפחים ועשה אותן ל' רצועות של שני טפחים וכו' תן ע' לכל רוח" (אדום)

"אלא שהקרנות פגומין טפחיים על טפחיים וכו' טול שמונה טפחים ושים לקרנות ונתמלאו" (חום)

A2055 | © כל הזכויות שמורות

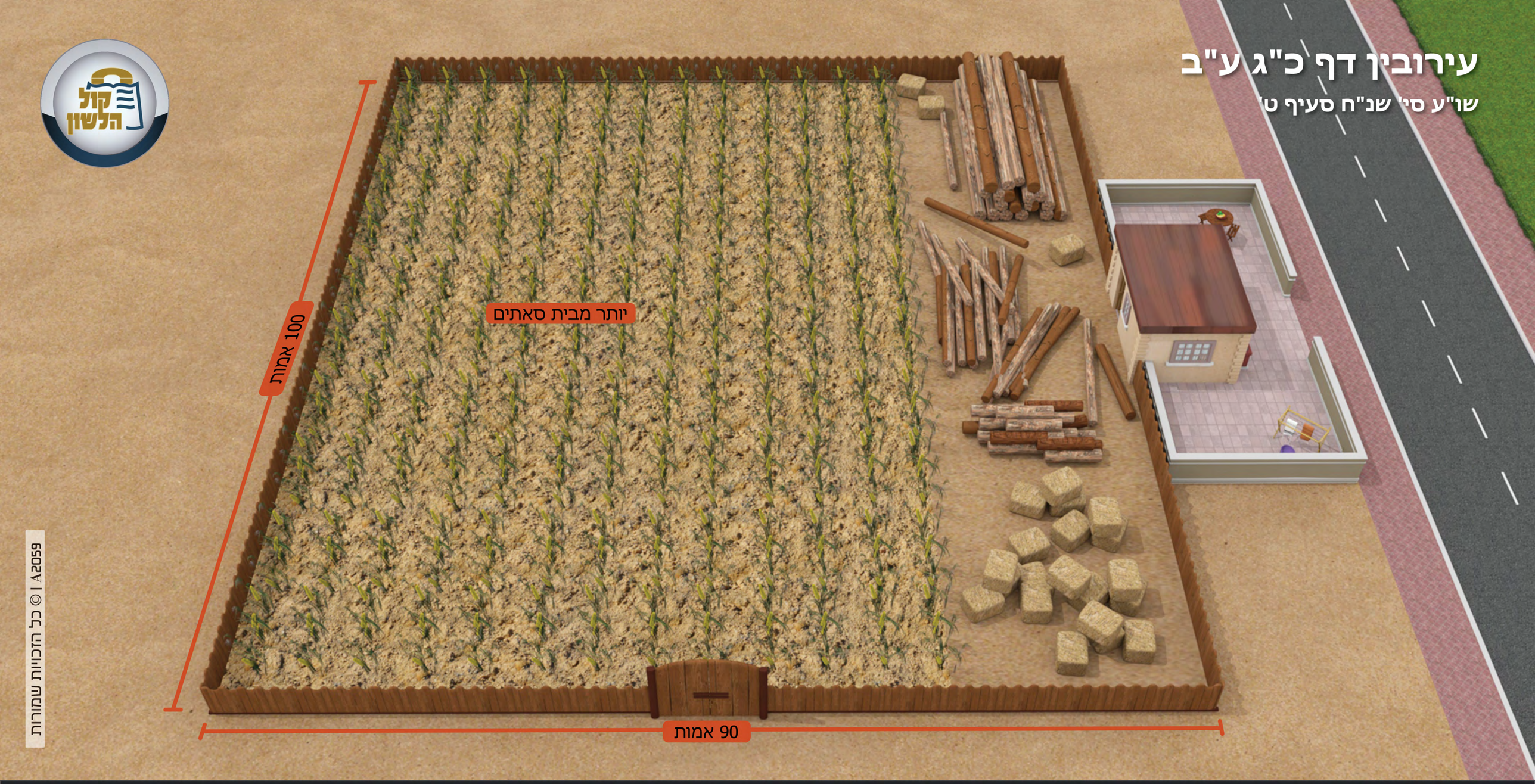

© כל הזכויות שמורות | A2059

"קרפף שהוא יותר מבית סאתיים שהוקף לדירה נזרע רובו"

[ולמסקנת הגמ', אם השטח הזרוע הוא רוב הקרפף, אפילו אם אין בשטח הזרוע יותר מבית סאתים כל הקרפף אסור]

נטע רובו הרי הוא כחצר

עירובין דף כ"ג ע"ב

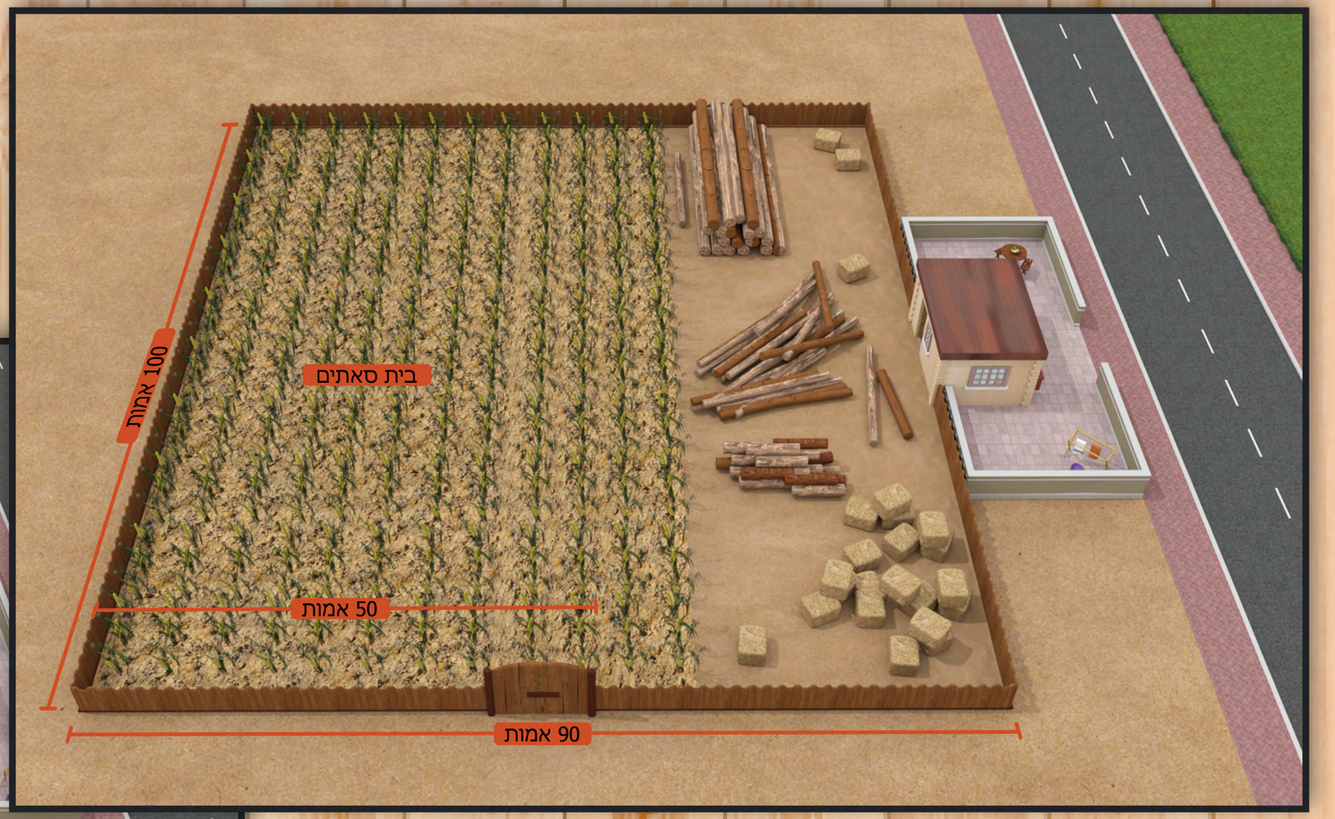

A2061 | © כל הזכויות שמורות

אמר ר"ה בריה דר"י לא אמרן אלא יותר מבית סאתיים, אבל בית סאתיים מותר

גגות חצירות וקרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית

עירובין דף כ"ד ע"א

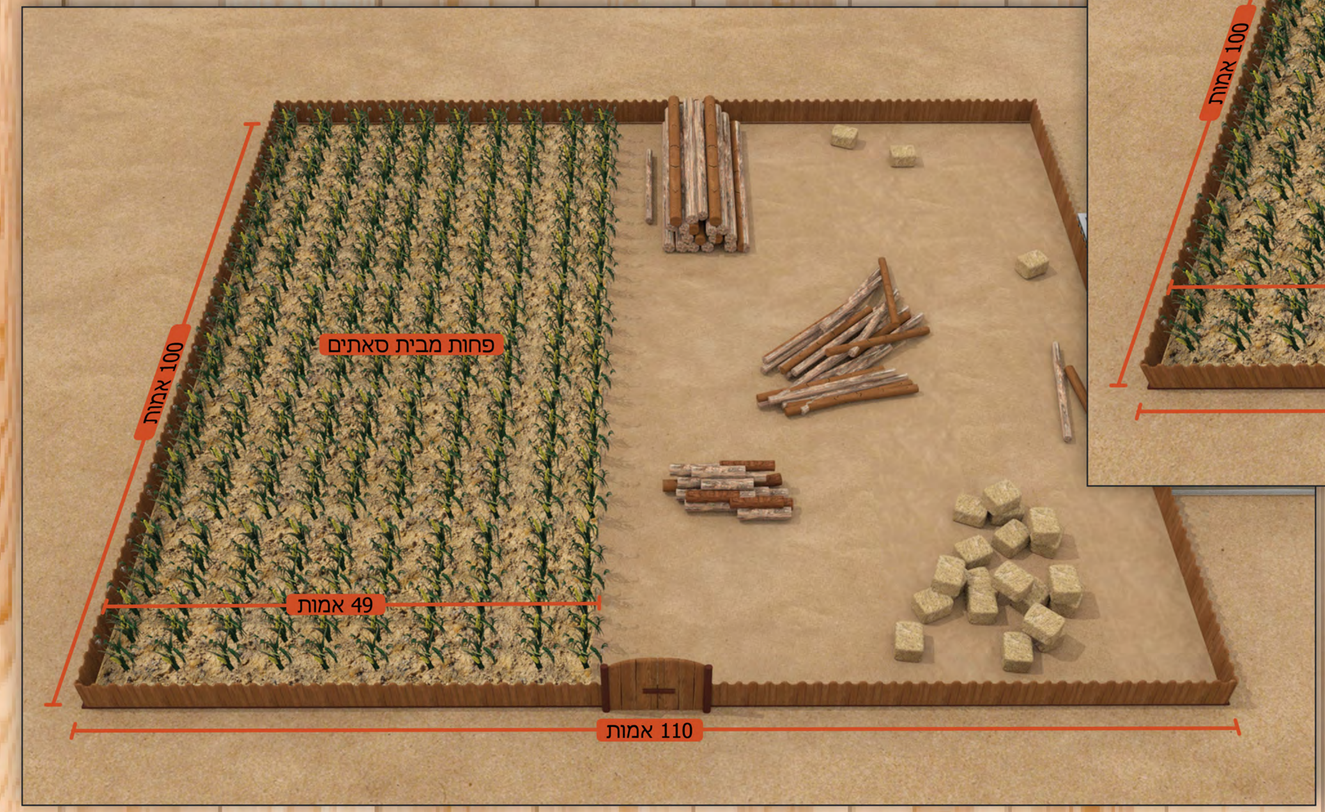

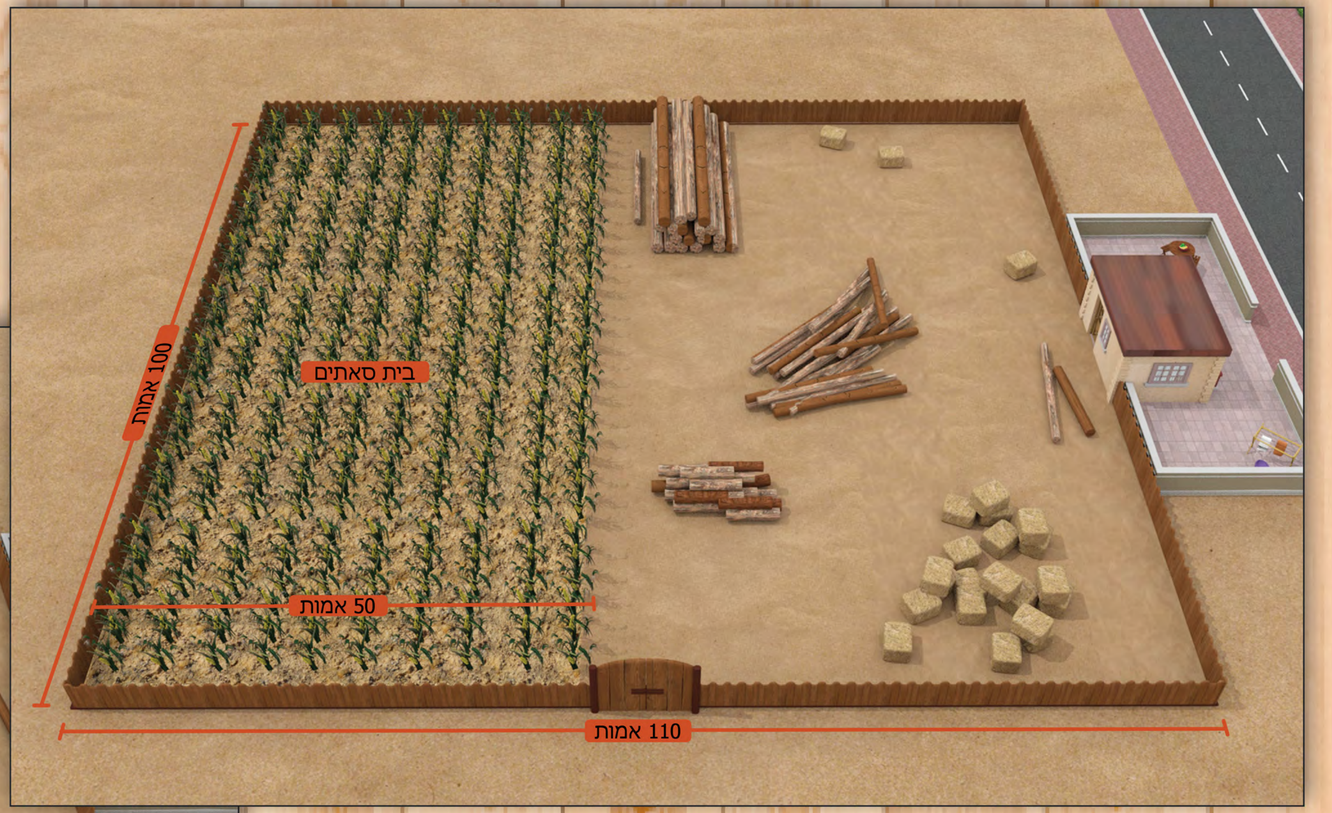

© כל הזכויות שמורות | A2062

הא מיעוטא שרי...לא אמרן אלא דלא הוי בית סאתים אבל בית סאתים אסור

עירובין דף כ"ד ע"א

שו"ע סי' שנ"ח סעיף י'

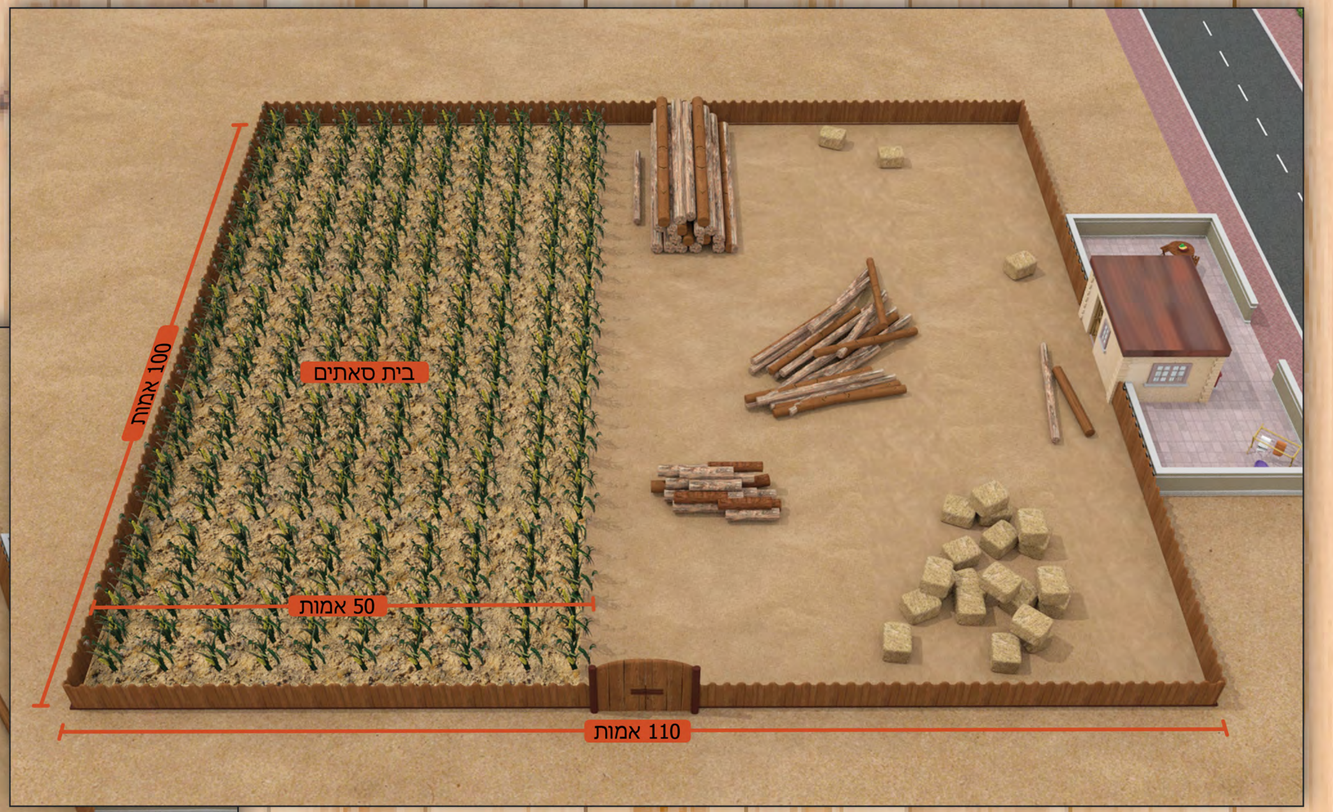

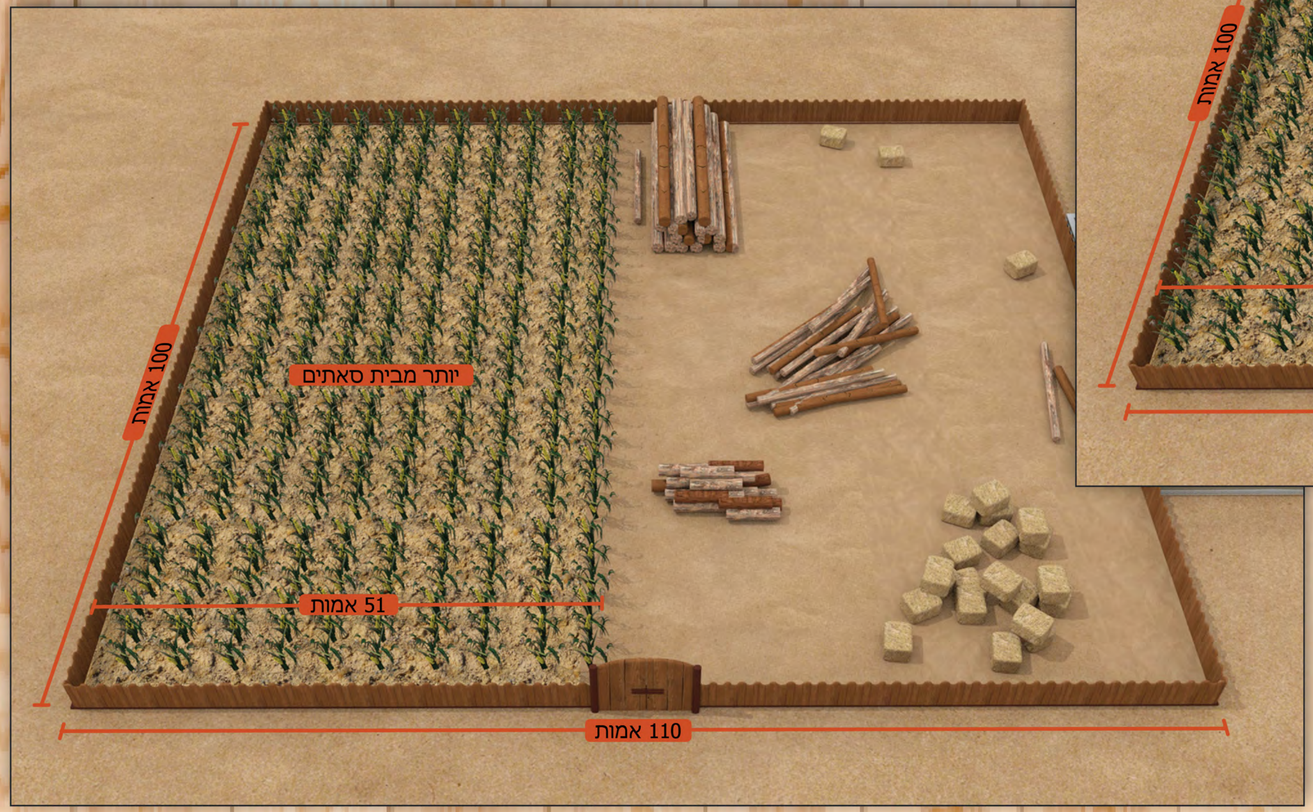

© כל הזכויות שמורות | A2063

לא אמרן אלא בית סאתים אבל יותר מבית סאתים אסור

ההיא רחבה דהוי בפום נהרא דחד גיסא הוה פתיח למתא וחד גיסא הוה פתיח לשביל של כרמים, ושביל של כרמים הוה סליק לגודא דנהרא

לעביד ליה מחיצה אגודא דנהרא

ולעביד ליה צורת הפתח אפומא דשביל של כרמים, אתו גמלים שדיין ליה

אלא אמר אביי ליעביד לחי אפיתחא דשביל של כרמים

אלא אמר רבא עבדינן ליה לחי לפיתחא דמתא

ונראה דהיה שם רוחב יותר מעשר

וי"ל שהיה שם תל גבוה עשר מן השביל

וא"ת ויעשו מחיצות בריחוק ד' טפחים דאמר לקמן דמועיל

לכך נראה לפרש דשביל של כרמים אין בו דיורין...והנהר לא היה רחב יותר מעשר ומעבר הנהר היו גידודין גבוהים עשרה

וליעבד מחיצה אגודא דנהרא היינו מעבר הנהר

ולעביד צורת הפתח אפומא דשביל, פירוש אגודא דנהרא בנמוך

זימנין דהוי בה דיורין ואתי לטלטולי

ובתוס' ד"ה ומאן "שהבתים שאצל הרחבה יפתחו מבתיהן לרחבה"

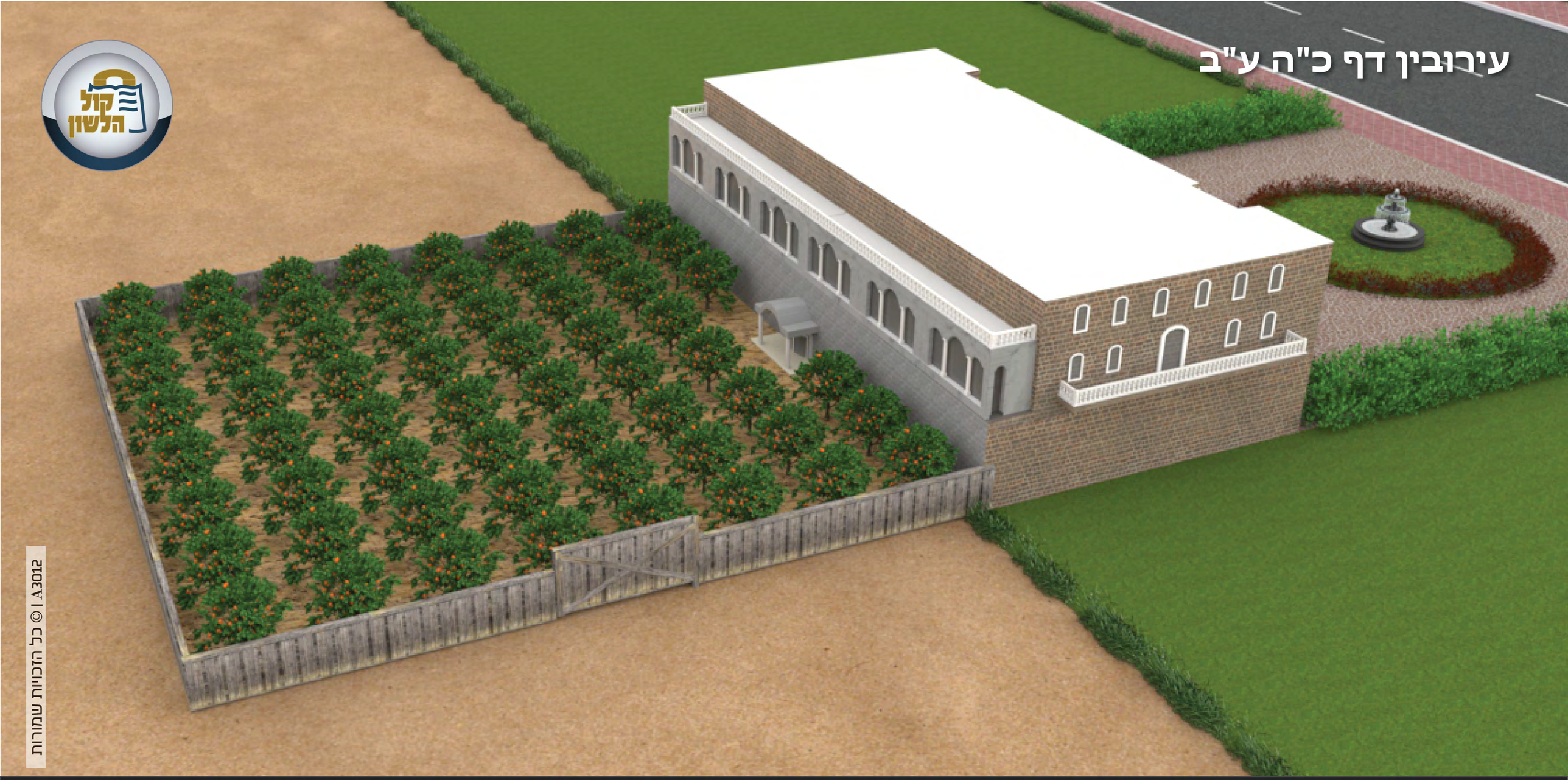

© כל הזכויות שמורות | A3012

"ההוא בוסתנא דהוה סמיך לגודא דאפדנא" [לשיטת רש"י]

לפירוש החזו"א בסי' פ"ט סקי"ד שרק המחיצה שבין האפדנא לבוסתנא נעשתה אחר שפתח, וכן מבואר ברשב"א ובריטב"א, אולם עיין משנ"ב סי' שנ"ח סקק"א

A3013 | © כל הזכויות שמורות

נפל אשיתא ברייתא דאפדנא סבר רב ביבי למימר ליסמוך אגודא גוויאתא

© כל הזכויות שמורות | A3014

ההוא בוסתנא דהוה סמוך לאגודא דאפדנא והוקף ולבסוף פתח והרחיקו ד׳ ועשו אשיתא והיה בה נמי פתח לבוסתנא

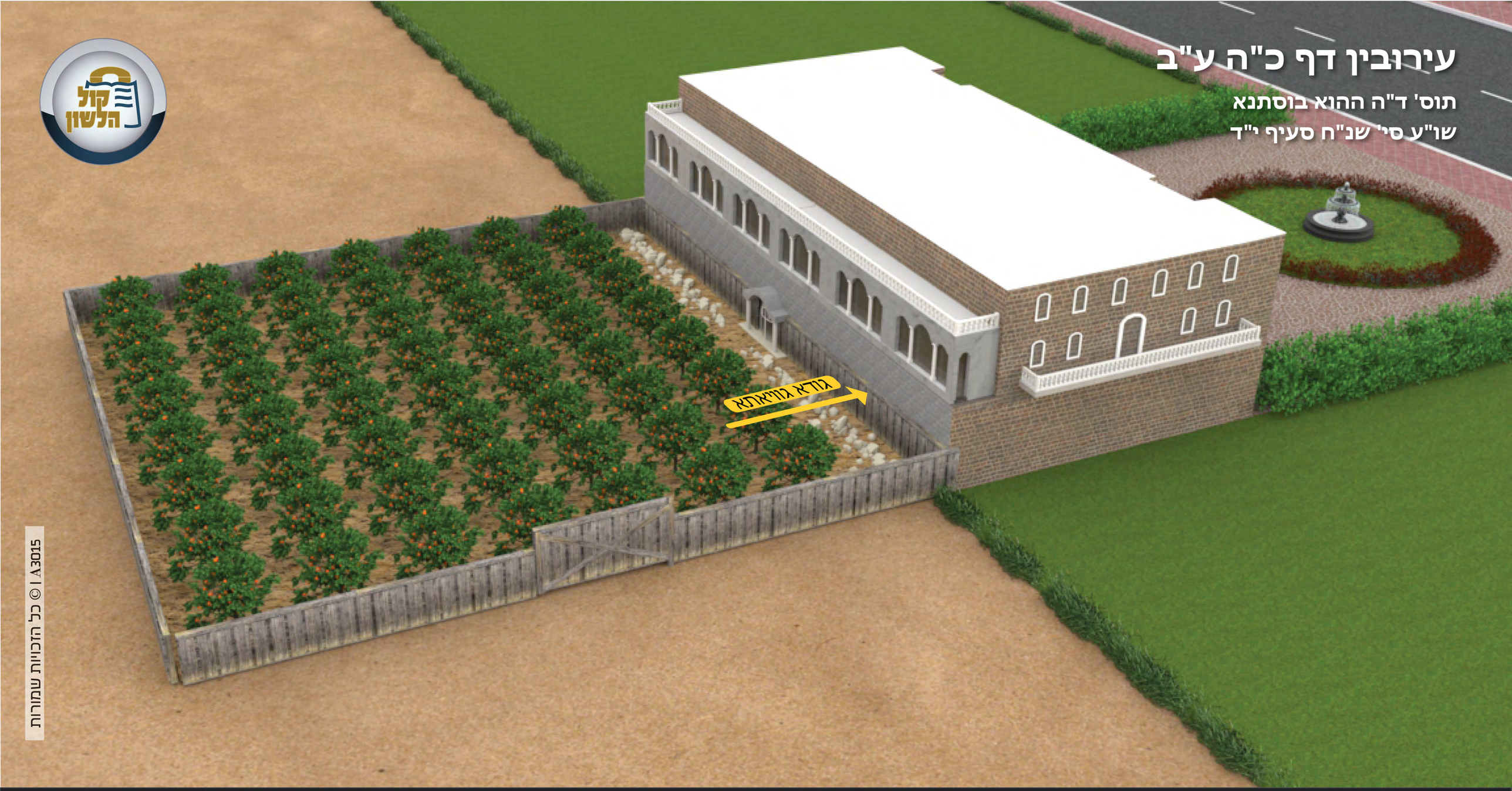

© כל הזכויות שמורות | A3015

נפל אשיתא וסבר רב ביבי דכיון דפעם אחת היתה מוקפת לדירה אע"פ שנפלה שרי הואיל ופתוחה נמי לאפדנא

עירובין דף כ"ה ע"ב

A3016 | © כל הזכויות שמורות

ההוא אבוורנקא וכו' אזל עבד קנה קנה פחות משלשה [לפירוש ראשון ברש"י]

"ההוא אבוורנקא וכו' אזל עבד קנה קנה פחות משלשה"

לפירוש שני ברש"י (כ"ו א' ד"ה להרע)

עירובין דף כ"ה ע"ב

תוס' ד"ה ההוא אבוורנקא

© כל הזכויות שמורות | A3018

אבל אם היתה עומדת מצד הפרדס לא היה צריך וכו' אלא לחלק הבוסתנא ולמעטה מסאתים

עירובין דף כ"ה ע"ב

תוס' ד"ה ההוא אבוורנקא

A3019 | © כל הזכויות שמורות

ורבנו נתנאל מפרש וכו' שהרחיק מן הכותל ארבעה להתיר כל הבוסתנא והיה הבית פתוח לו

רבה רב אבוה מערב לה לכולא מחוזא ערסייתא ערסייתא משום פירא דבי תורי – לשיטת רש"י

עירובין דף כ"ו ע"א | דף ס' ע"א

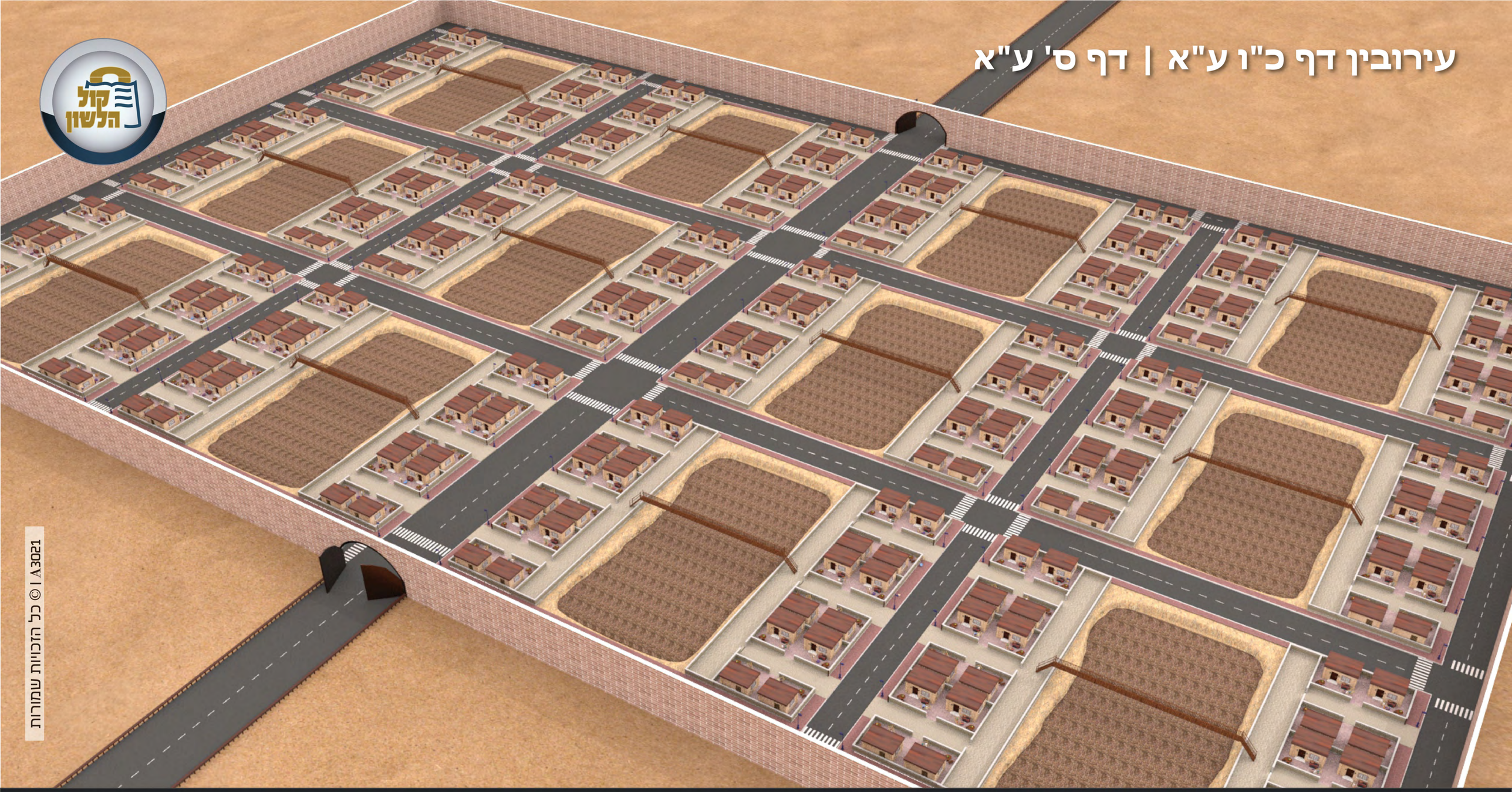

© כל הזכויות שמורות | A3021

רבה רב אבוה מערב לה לכולא מחוזא ערסייתא ערסייתא משום פירא דבי תורי – לשיטת תוס׳

עירובין דף ל"ב ע"ב

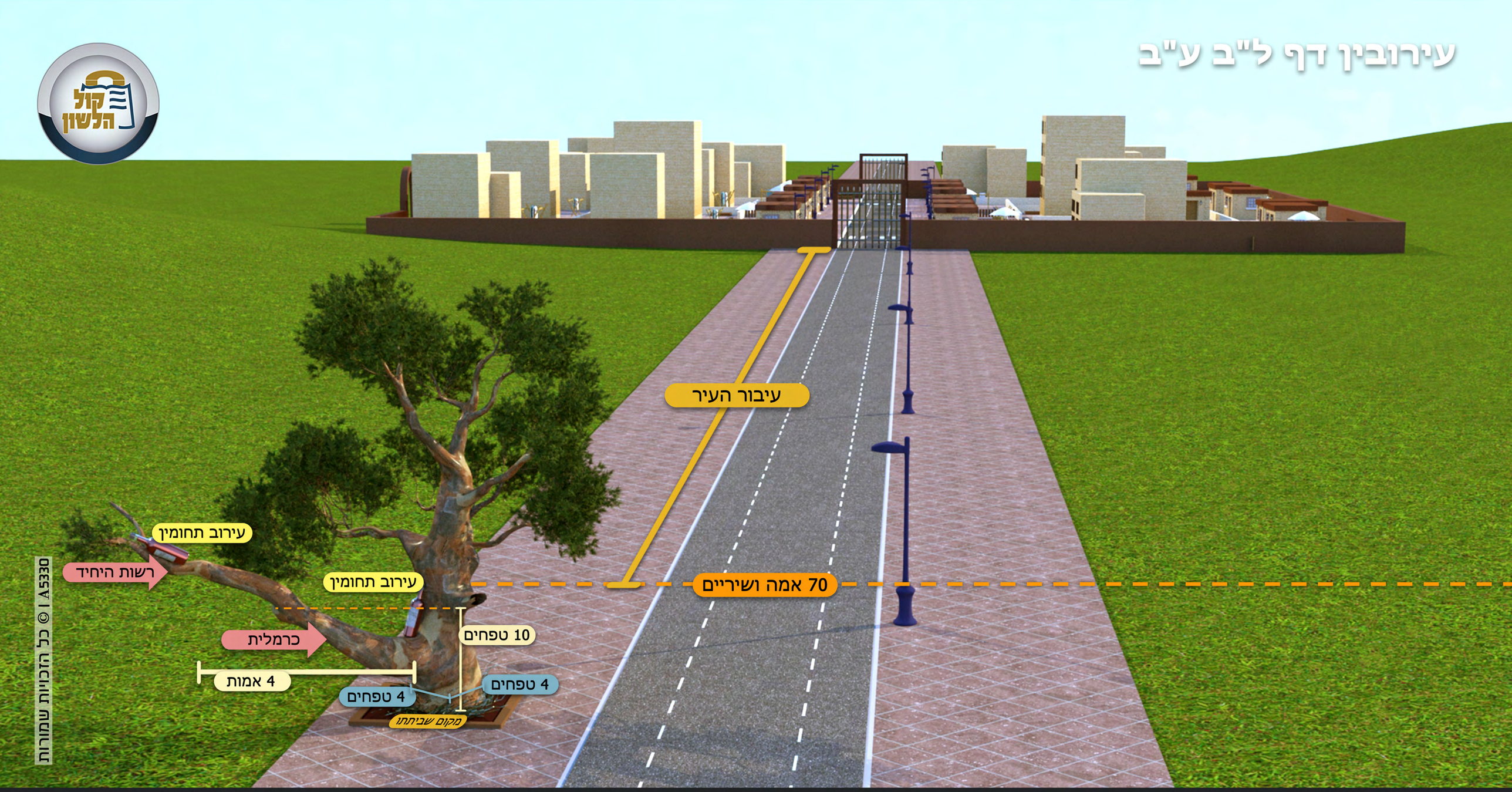

© כל הזכויות שמורות | A5330

הכא באילן הנוטה חוץ לארבע אמות עסקינן ונתכוין לשבות בעיקרו ומאי למעלה ומאי למטה דהדר זקיף

עירובין דף ל"ג ע"א

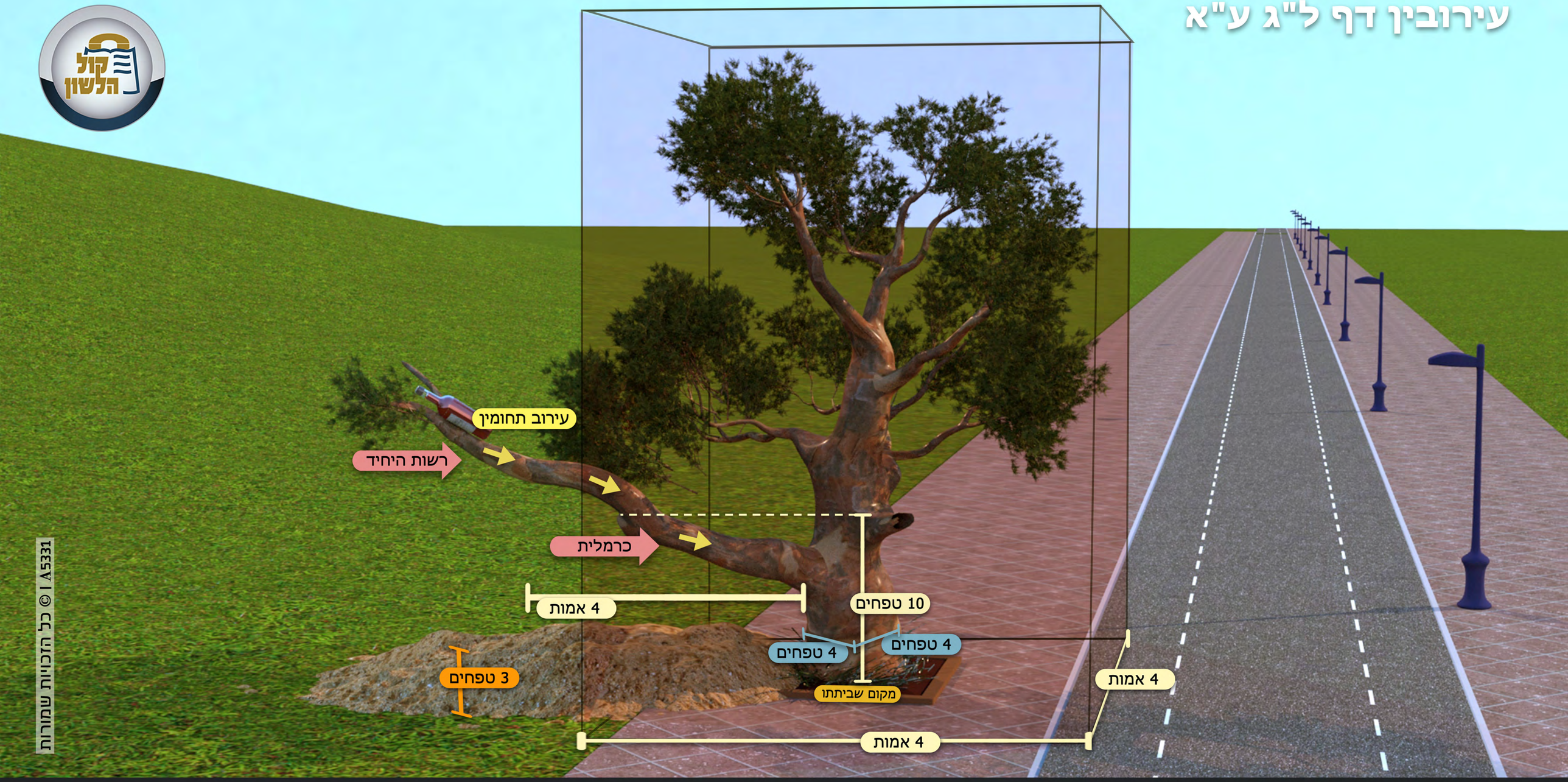

כל הזכויות שמורות © | A5331

"והא אי בעי מייתי ליה דרך עליו" - לפירוש רש"י

עירובין דף ל"ג ע"א

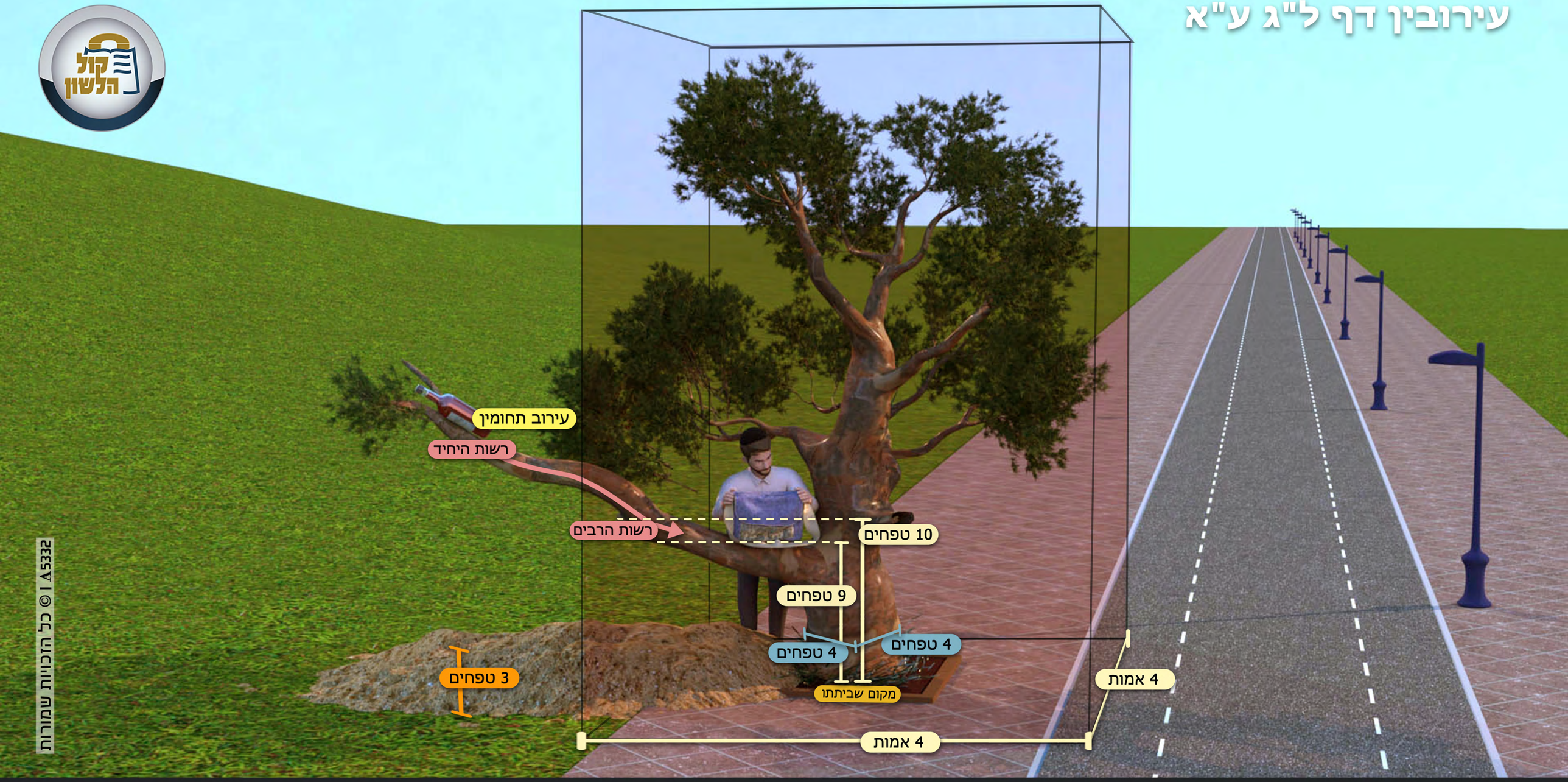

כל הזכויות שמורות © | A5332

כשרבים מכתפין עליו

עירובין דף ל"ג ע"א

תוס' ד"ה והא

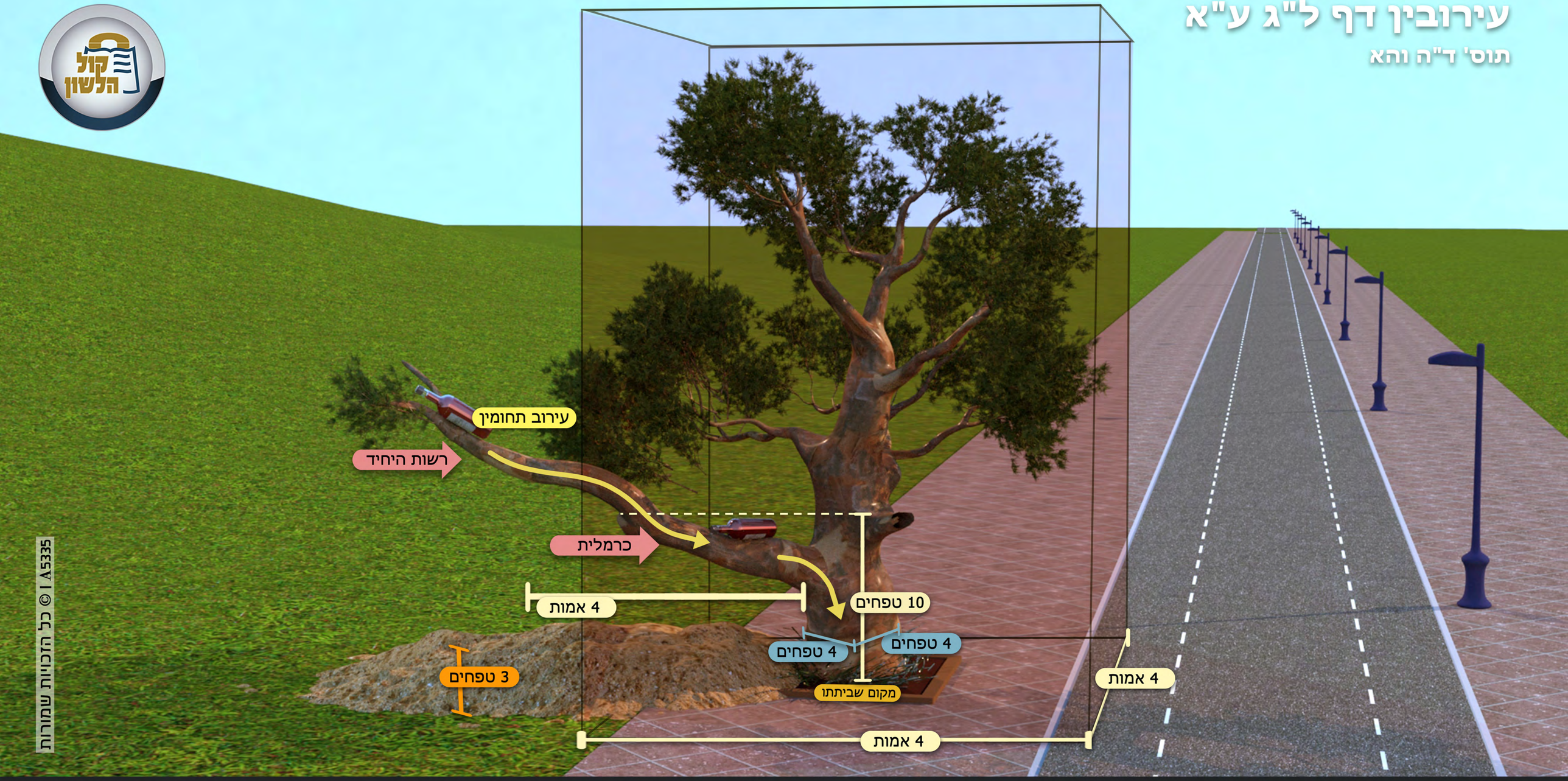

כל הזכויות שמורות © | A5335

ור"י מפרש וכו' שיניחנו על הנטייה שהיא כרמלית ויחזור ויביאנו לעיקרו של אילן שהוא מקום שביתתו ממש

"נתנו בכלכלה ותלאו באילן אפי' למעלה מעשרה טפחים עירובו עירוב"

כן פירשו התוס' (בע"ב) ד"ה ורבי

עירובין דף ל"ג ע"א

© כל הזכויות שמורות | A5337

דלית ביה ארבעה וכלכלה משלימתו לארבעה וכו׳ סבר לה כר״מ דאמר חוקקין להשלים

עירובין דף ל"ד ע"א

A5346 | © כל הזכויות שמורות

ואמאי הכי נמי נימא הואיל ויכול לנטותו ולהביאו לתוך עשרה

במגדל ארוך עסקינן דאי ממטי ליה פורתא נפיק ליה חוץ לד׳ אמות

עירובין דף ל"ד ע"א

קול הלשון
כל הזכויות שמורות © | A5348

''היכי דמי אי דאיכא כוותא ומתנא לייתיה בכוותא ומתנא''

לפירוש ראשון ברש"י

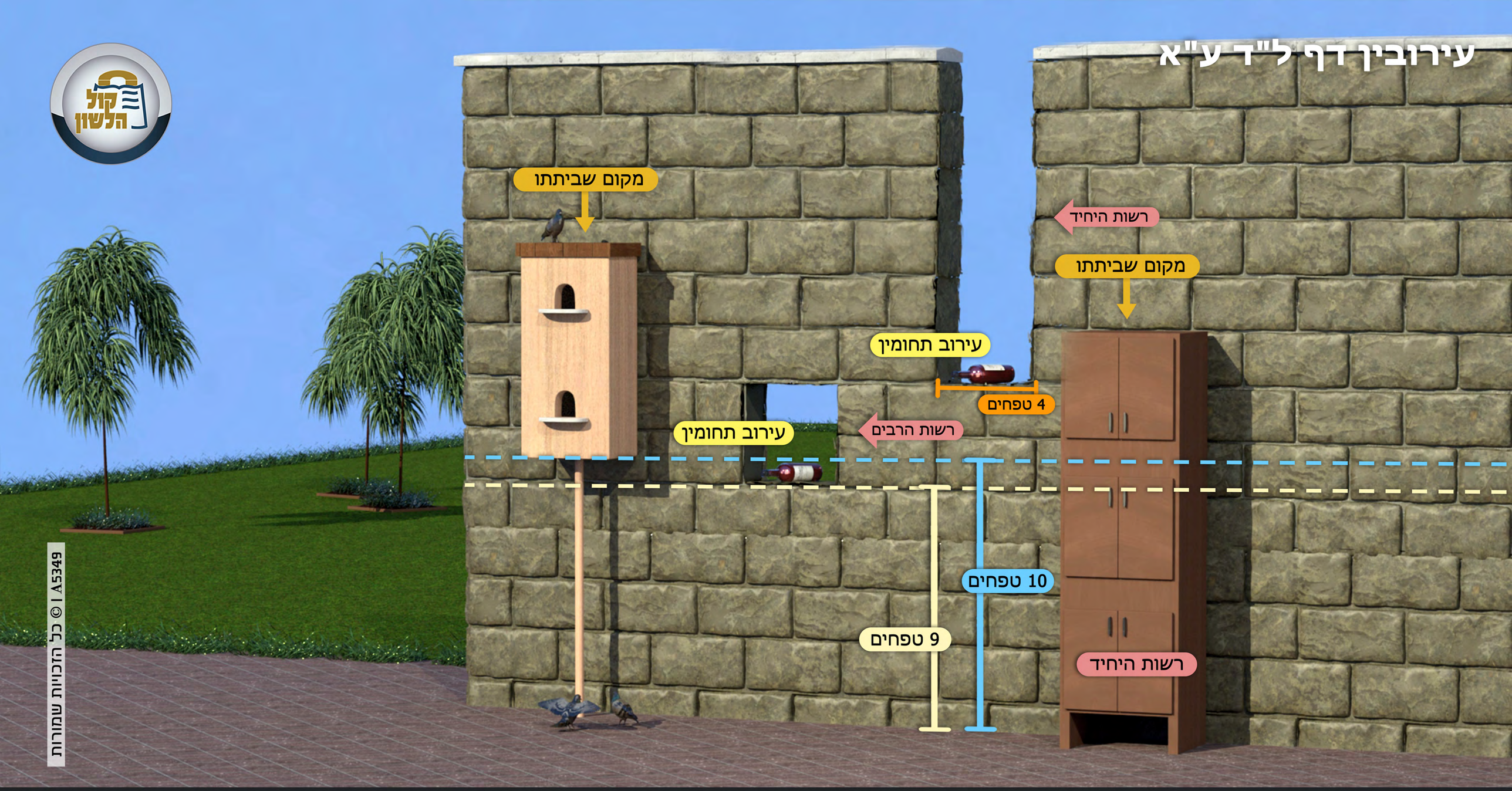

"נתכוין לשבות בראש השובך או בראש המגדל"

לפירוש שני ברש"י

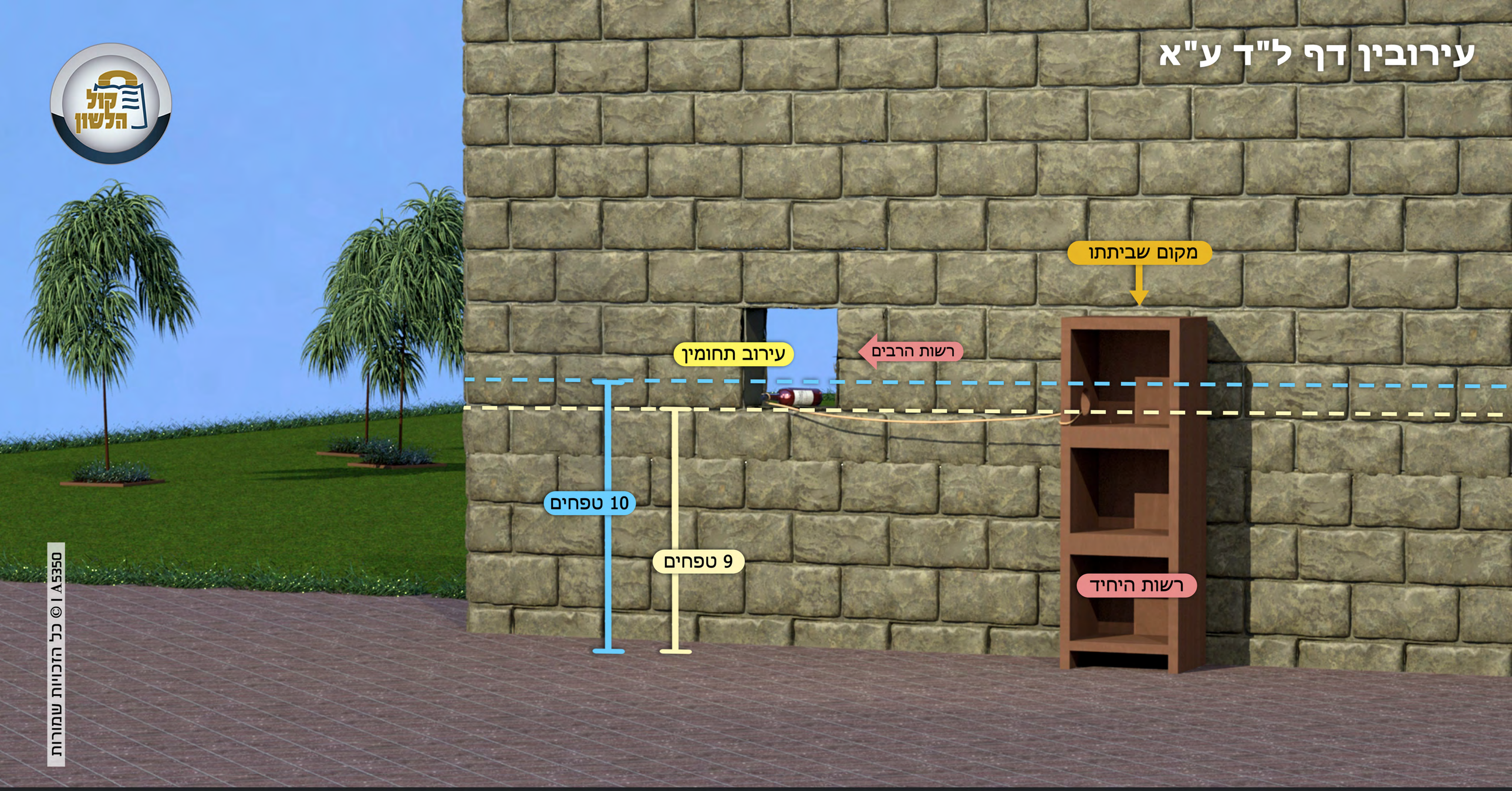

© כל הזכויות שמורות | A5350

"היכי דמי אי דאיכא כוותא ומתנא לייתיה בכוותא ומתנא"

לפירוש שני ברש"י

עירובין דף מ"ט ע"ב

שו"ע סי' ת"ט סעי' י"א

צפון

דרום

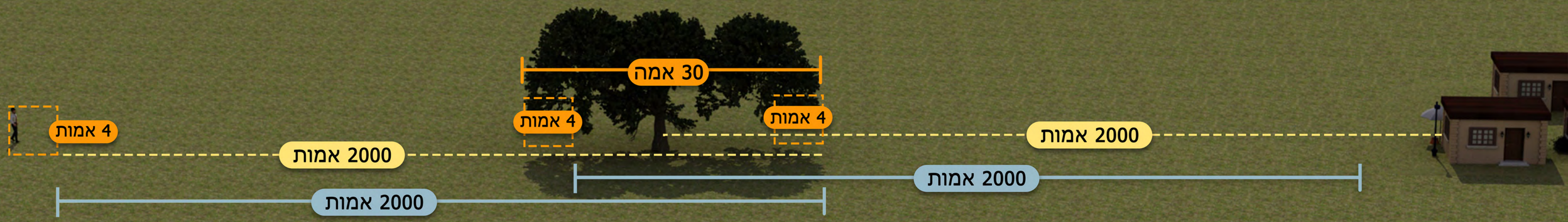

IA8217 © כל הזכויות שמורות

ונעשה תחתיו של אילן חמר גמל בא למדוד מן הצפון מודדין לו מן הדרום בא למדוד מן הדרום מודדין לו מן הצפון

לפירוש ראשון ברש"י

עירובין דף מ"ט ע"ב

שו"ע סי' ת"ט סעי' י"א

צפון

דרום

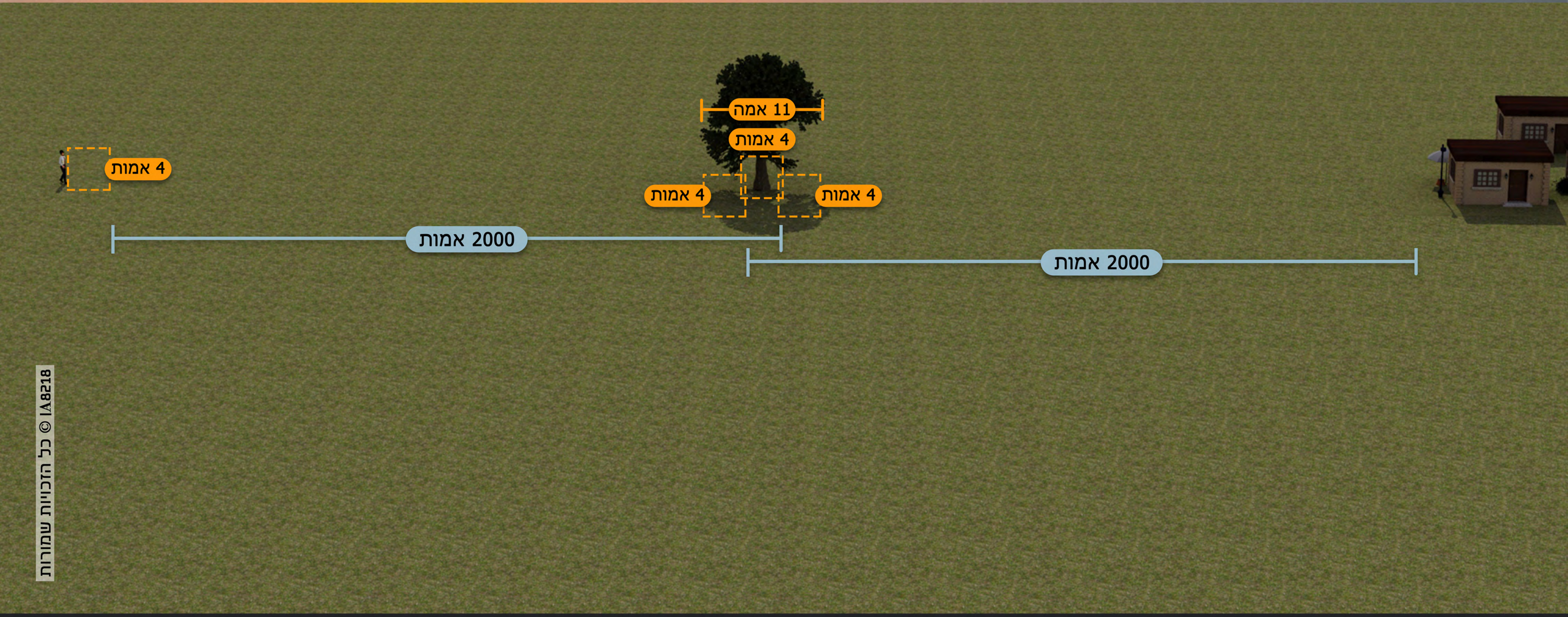

© כל הזכויות שמורות IA8218

אבל באילן שאין תחתיו י"ב אמה הרי מקצת ביתו ניכר

עירובין דף נ' ע"ב

שו"ע סי' ת"ט סעי' י"א

צפון

דרום

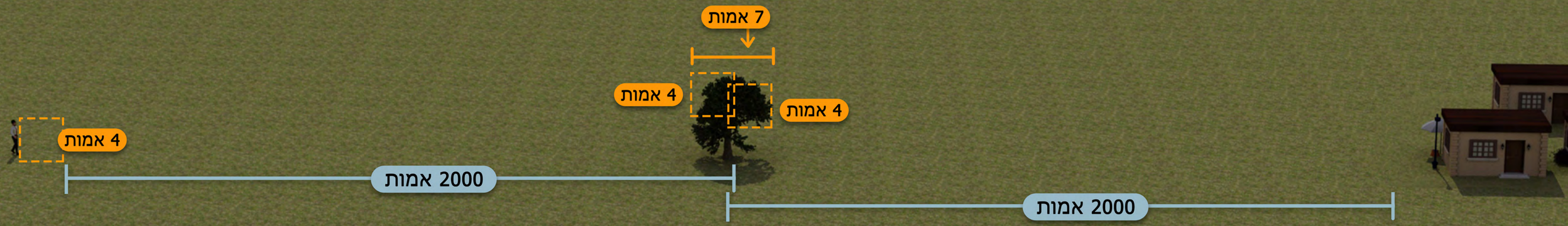

© כל הזכויות שמורות | A8219

לא שנו אלא באילן שיש תחתיו שמונה אמות אבל באילן שתחתיו שבע אמות הרי מקצת ביתו ניכר

עירובין דף נ' ע"ב

שו"ע סי' ת"ט סעי' י"א

צפון

דרום

כגון דאיכא ממקום רגליו עד עיקרו תרי אלפי וארבע גרמידי

IA8220 © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"א ע"א

שו"ע סי' שמ"ט סעי' ב'

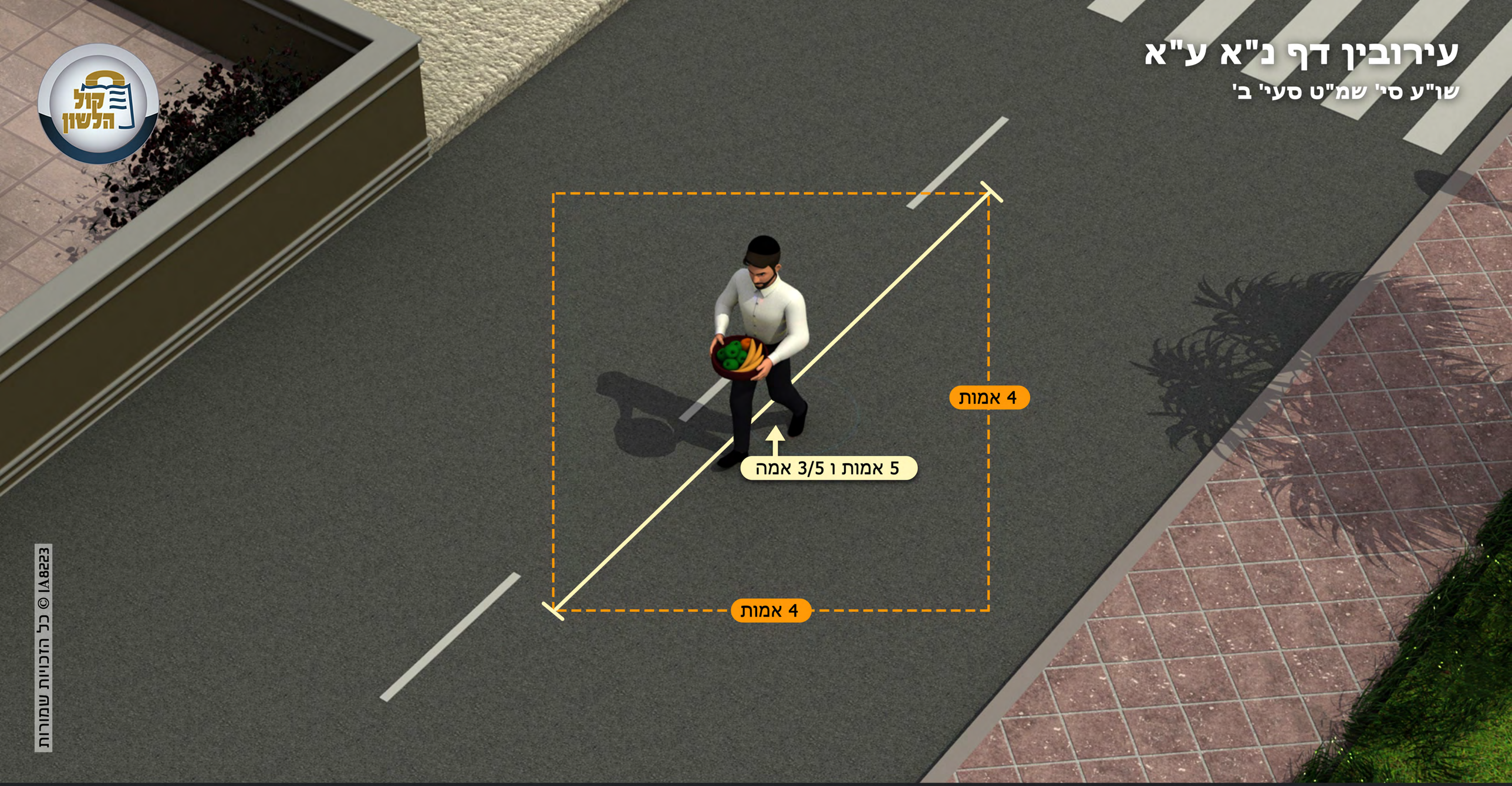

כל הזכויות שמורות © IA8223

המעביר ד"א ברה"ר אינו חייב עד שיעביר הן ואלכסונן

עירובין דף נ"א ע"א

תוס' ד"ה כזה

בה"ל סי' שמ"ט סעי' ב'

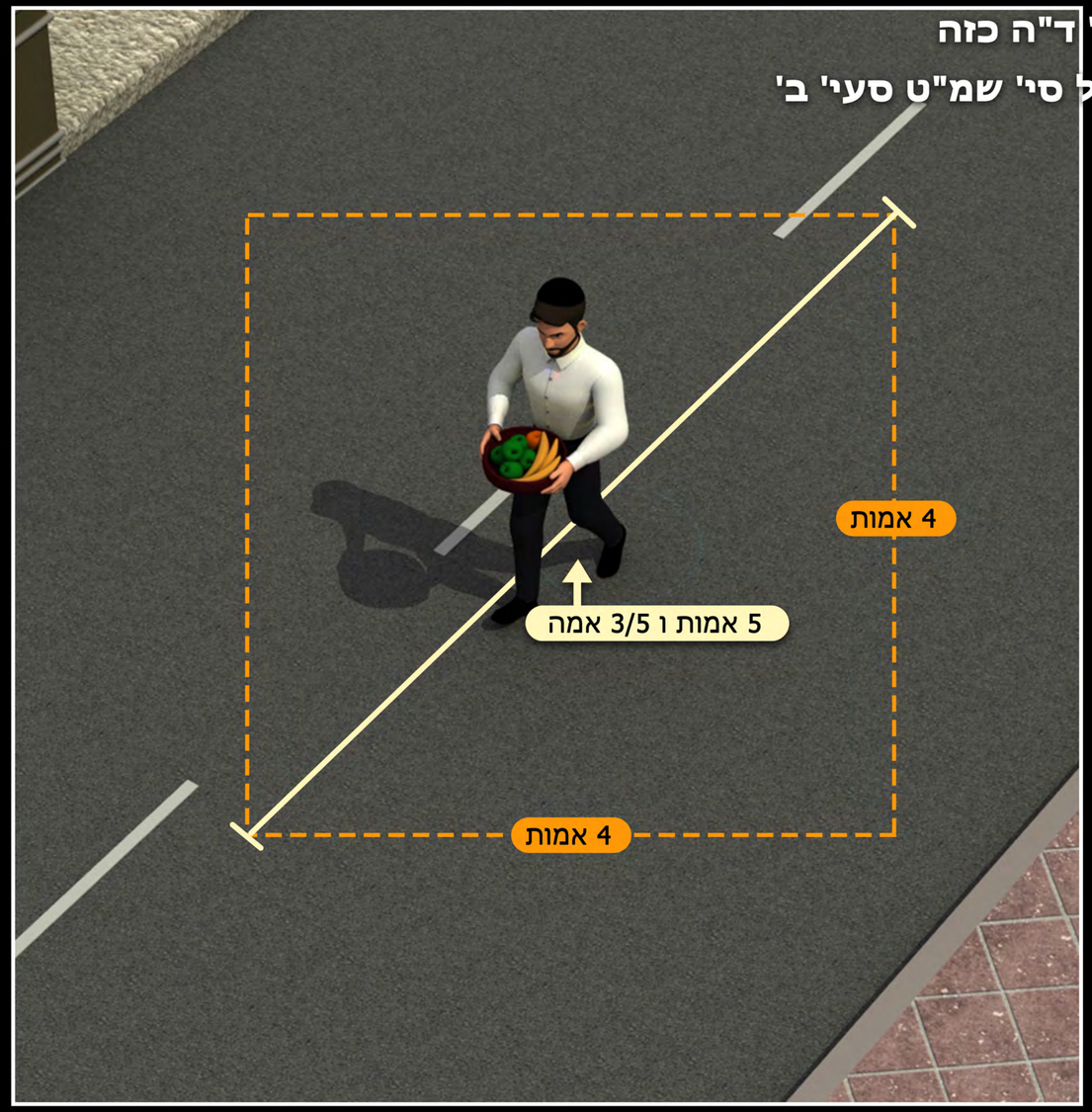

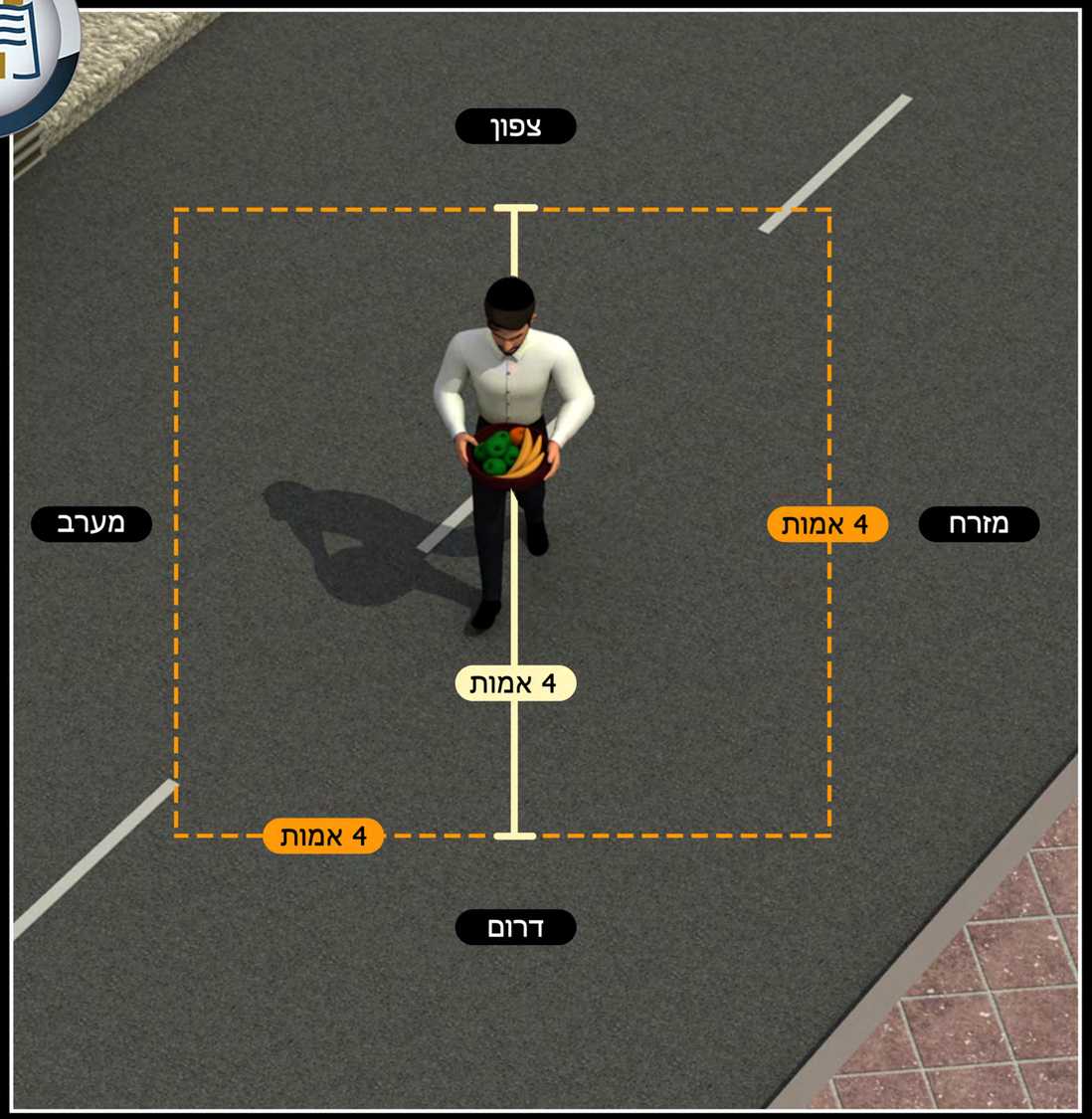

IA8224 © כל הזכויות שמורות

ור' שמואל מפרש שמרבעין ד' אמות ברה"ר בריבוע עולם .... ואם לאלכסונו של עולם אינו חייב עד שיזרוק או יעביר ד"א ואלכסונן

עירובין דף נ"א ע"א

הן בלא אלכסונן

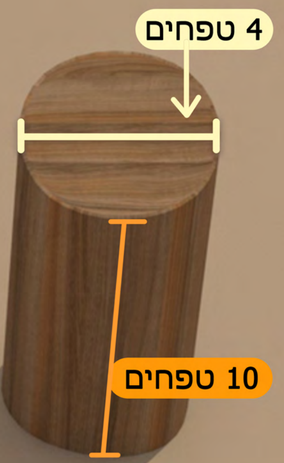

הן ואלכסונן

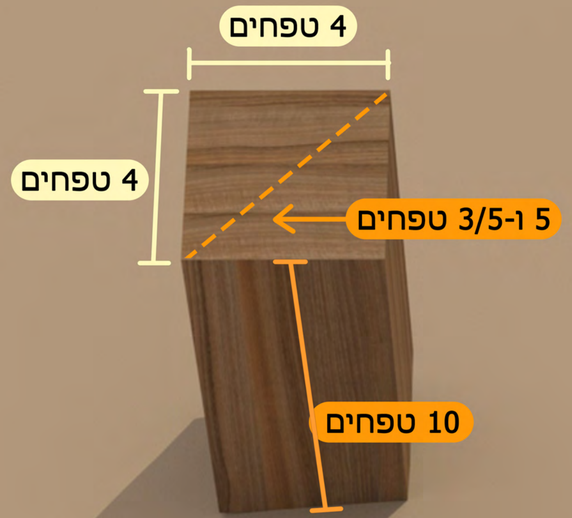

כל הזכויות שמורות © IA8225

עמוד ברה"ר גבוה י' ורוחב ד' צריך הן ואלכסונן או לא

עירובין דף נ"א ע"א

תוס' ד"ה כזה

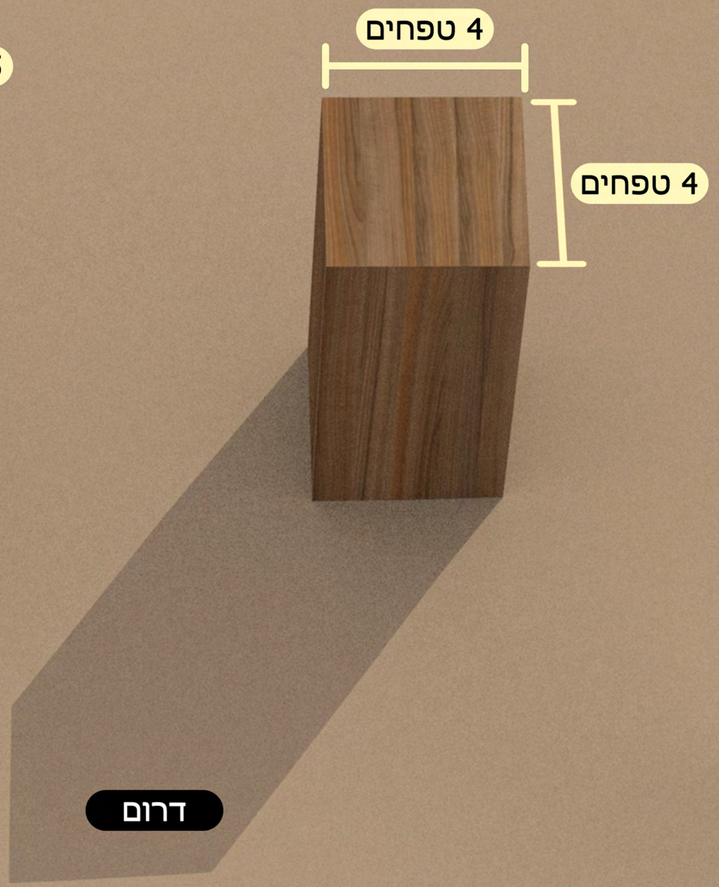

IA8226 © כל הזכויות שמורות

ועמוד נמי ברה"ר...היינו כשמעמיד אלכסון העמוד לאלכסון העולם אבל העמיד האלכסון ממזרח למערב ומצפון לדרום לא סגי בד' על ד' מרובעות

עירובין דף נ"ה ע"א

שו"ע סי' שצ"ח סעי' ד'

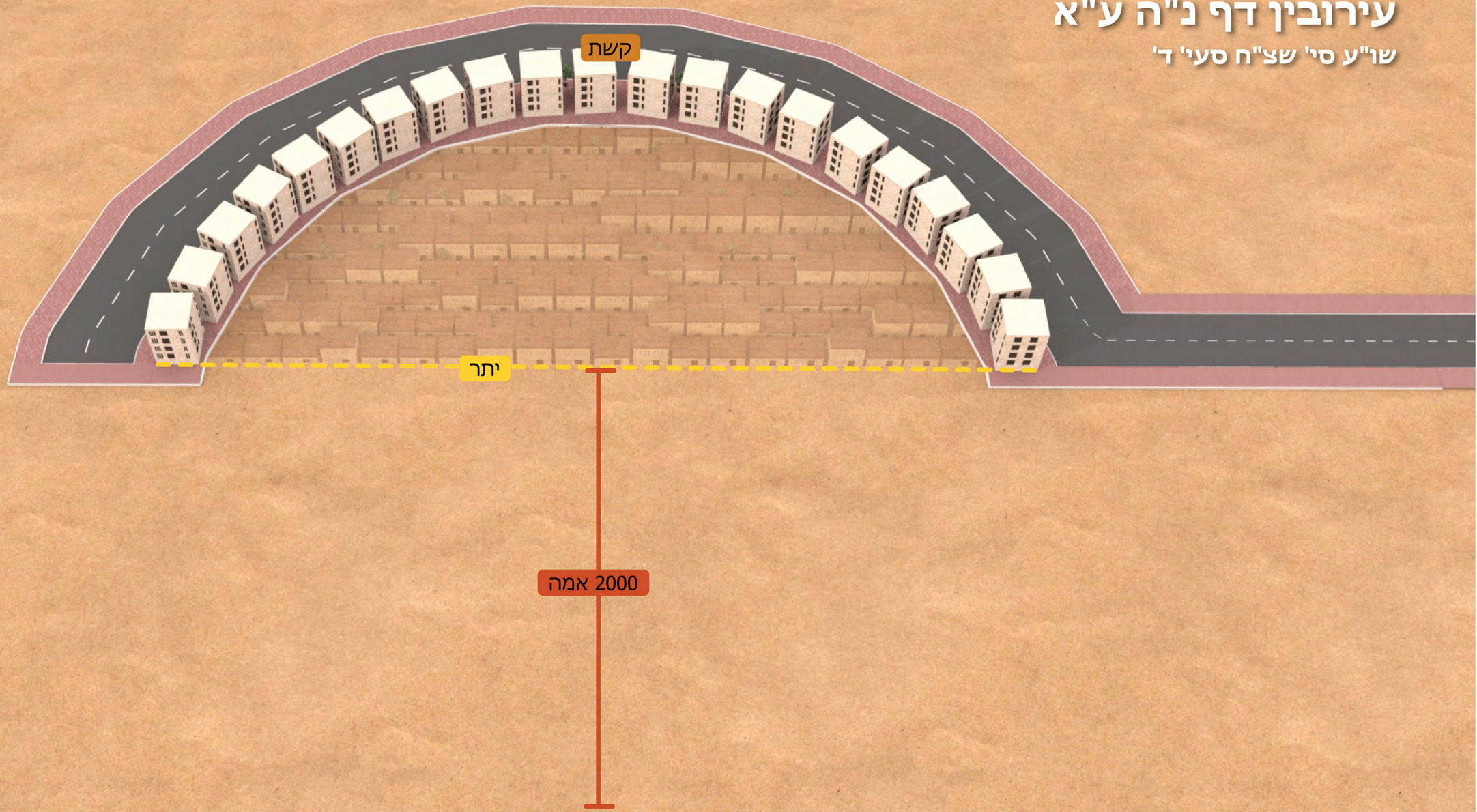

היתה עשויה כמין קשת רואין אותה כאילו היא מליאה בתים וחצירות ומודד ממנה ולהלן אלפיים אמה

A8018 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ה ע"א

שו"ע סי' שצ"ח סעי' ד'

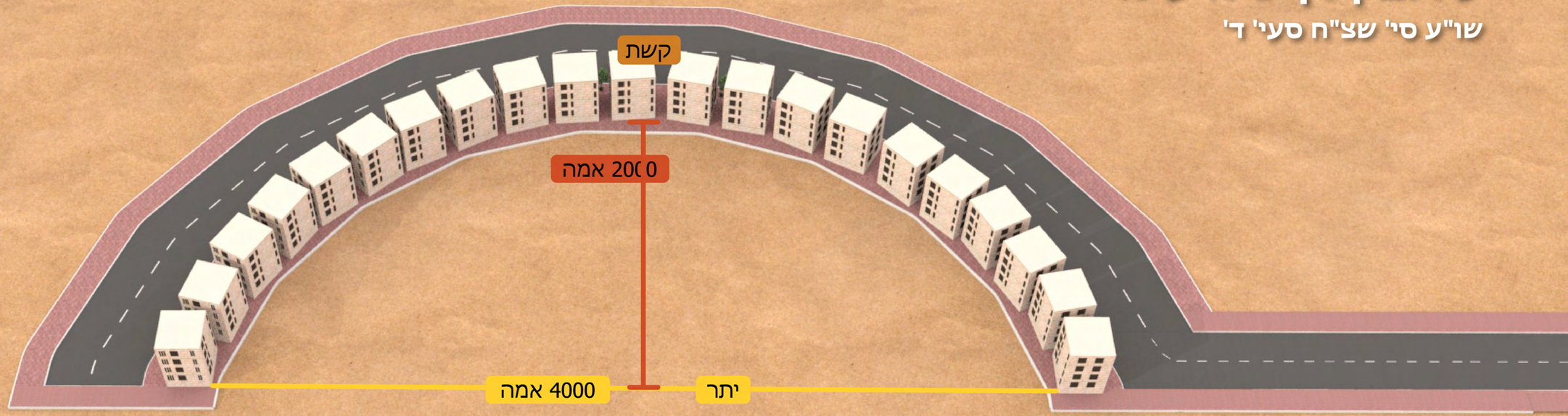

A8019 | © כל הזכויות שמורות

ואם לאו מודדין לה מן הקשת

עירובין דף נ"ה ע"א

תוס' [בע"ב] ד"ה ואם

רמ"א סי' שצ"ח סעי' ד'

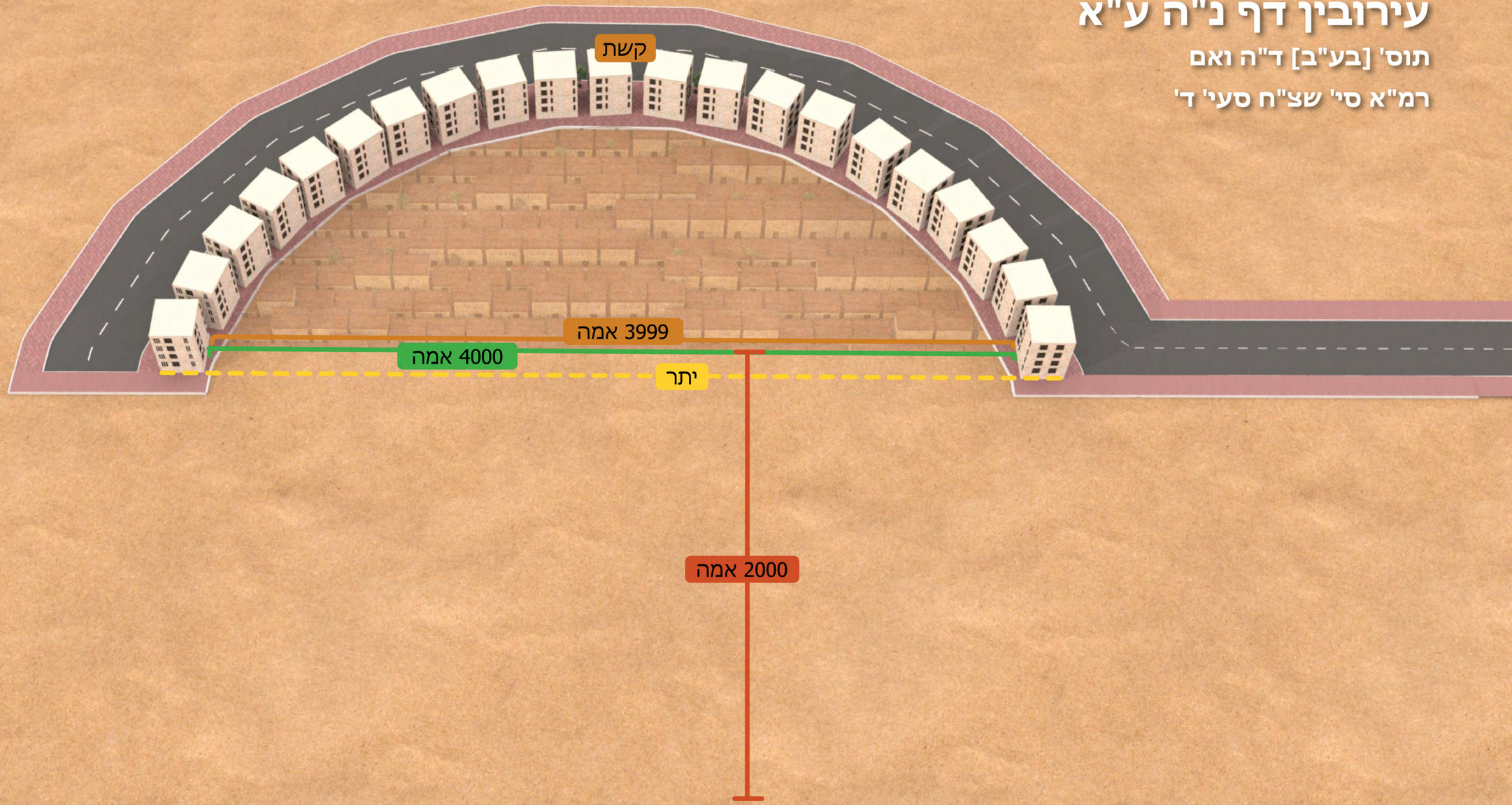

לאו מן הקשת ממש אלא ממקום שמתקצר בפנים ואין שם ד׳ אלפים

A8020 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ה ע"א

תוס' [בע"ב] ד"ה ואם

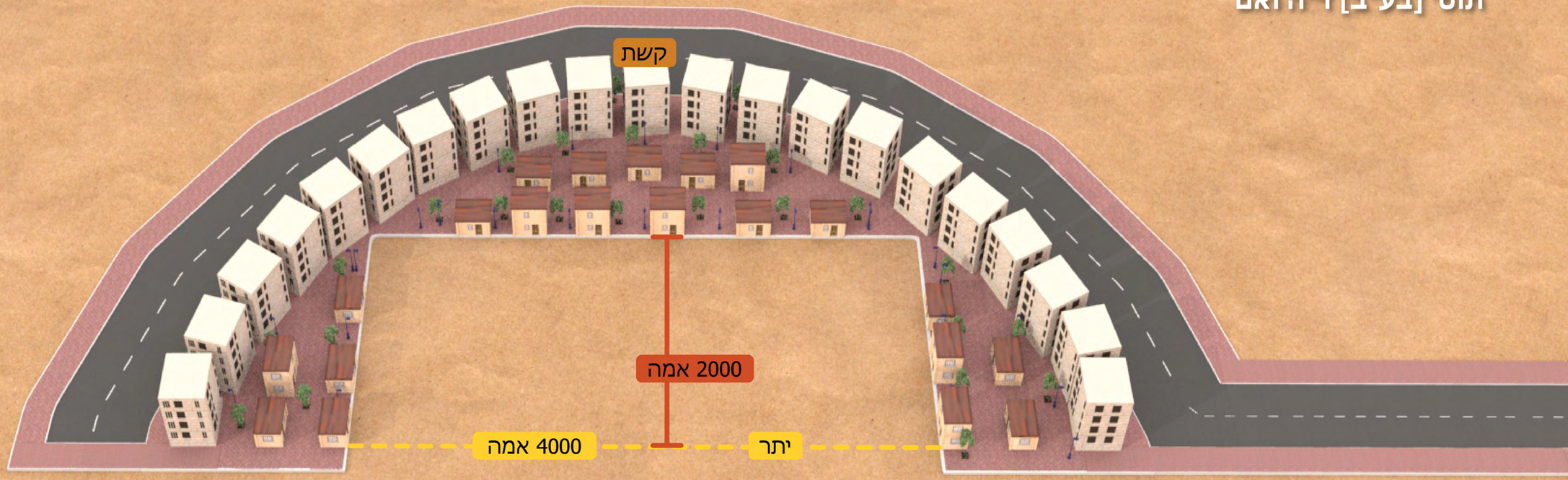

A8021 | © כל הזכויות שמורות

ור"ח פירש עיר העשויה כקשת שאין מתקצר והולך

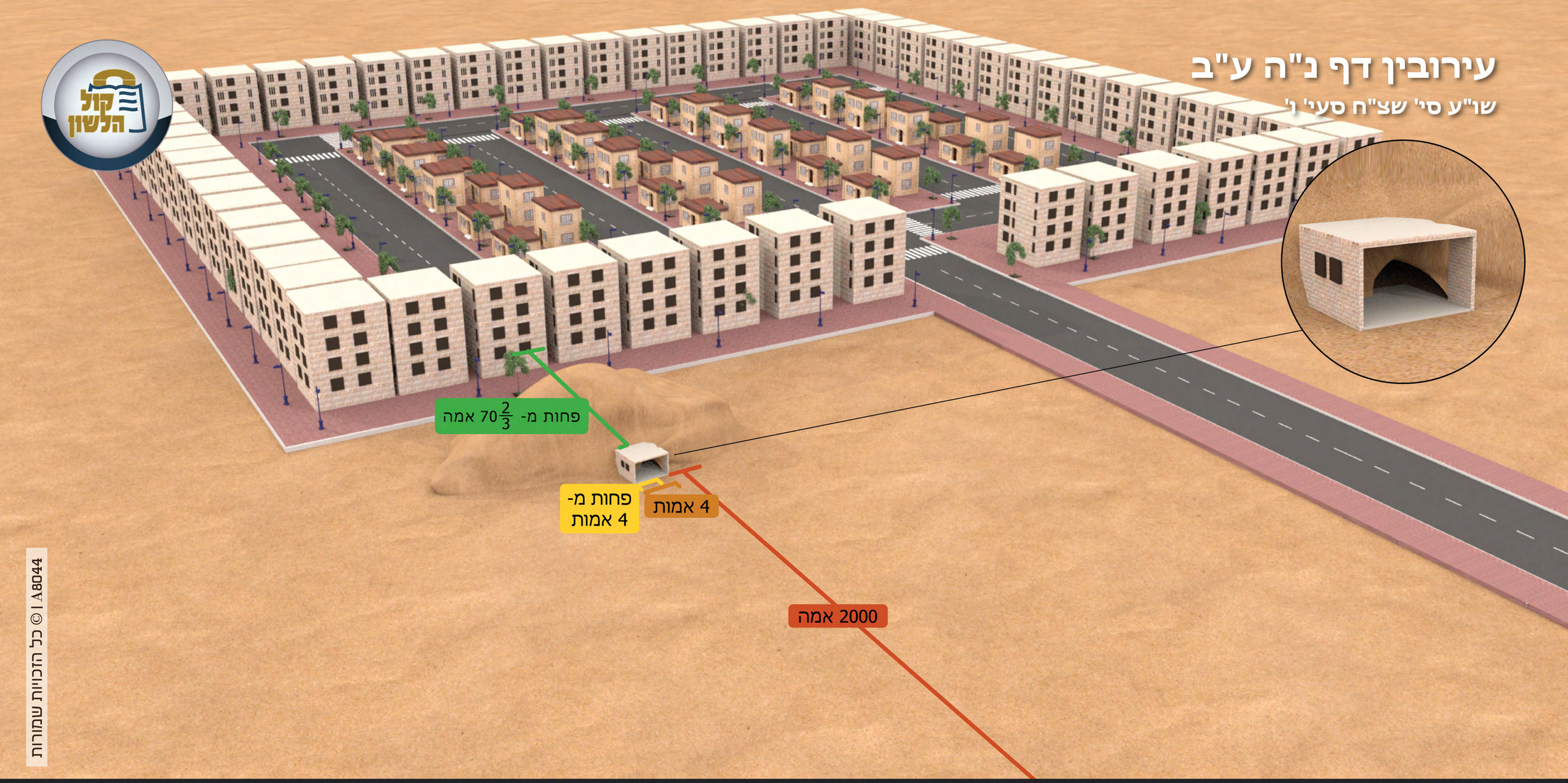

A8044 | © כל הזכויות שמורות

"לא צריכא להשלים" (לפירש"י)

וכתבו התוס' דצריך שיהא בנין רוב ד' אמות

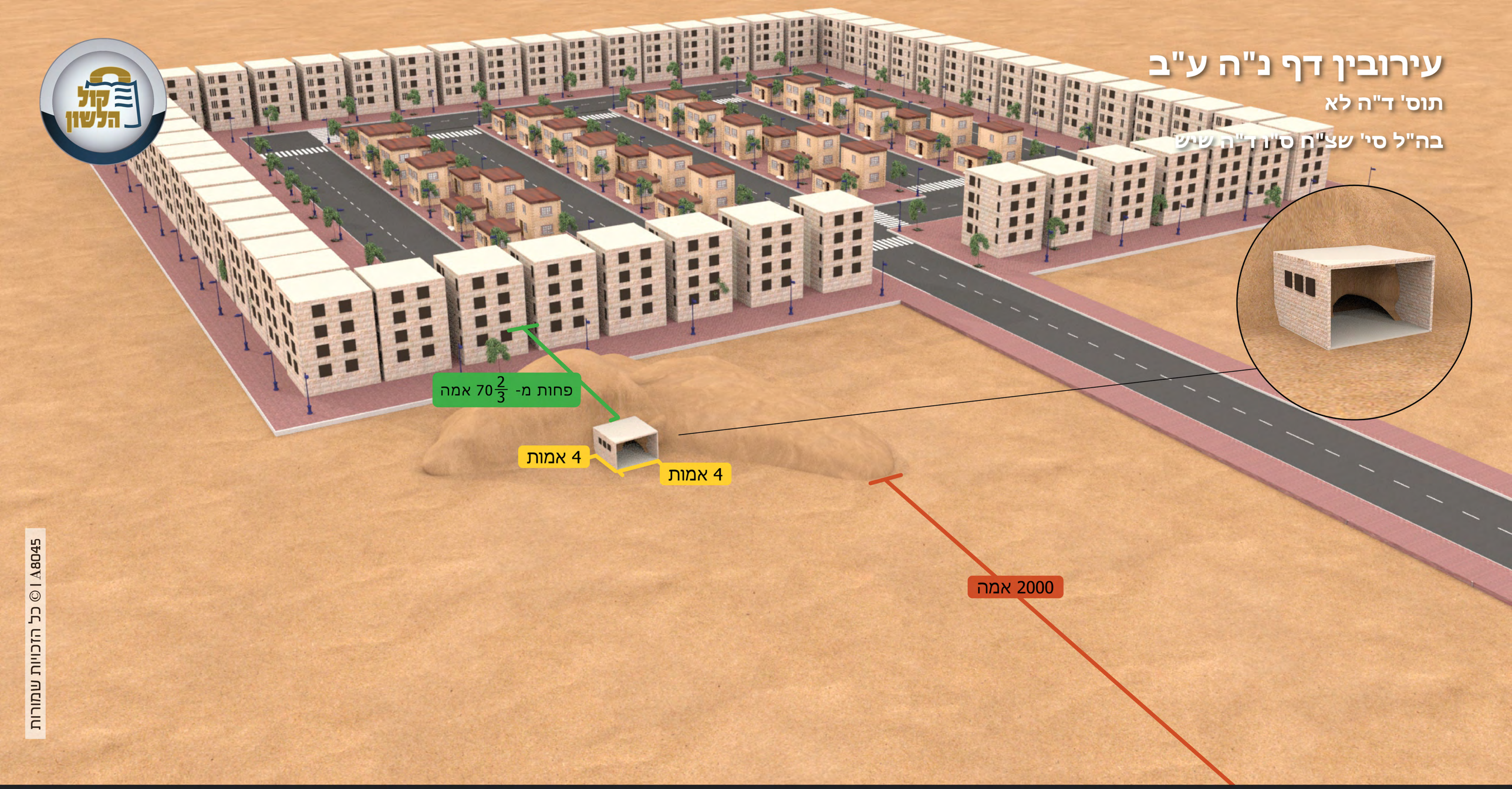

A8045 | © כל הזכויות שמורות

ועוד יש לפרש וכו' שמשלימה המערה לצרפה לבנין ואין מתחילין למדוד אלא מסוף המערה

עירובין דף נ"ו ע"ב

שו"ע סי' שצ"ט סעי' י'

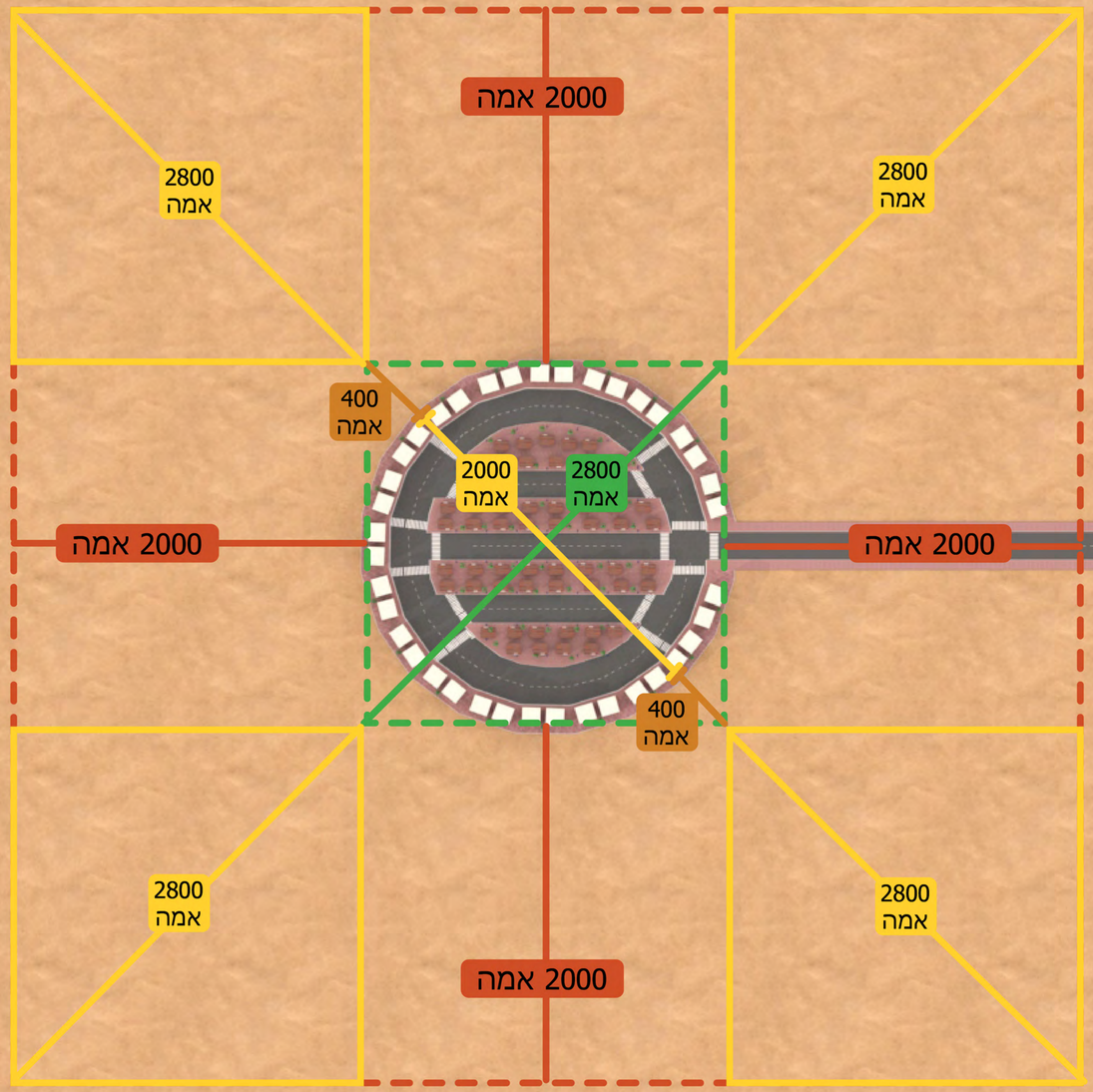

A8054 | © כל הזכויות שמורות

המרבע את העיר עושה אותה כמין טבלא מרובעת וחוזר ומרבע את התחומין, וכשהוא מודד לא ימדוד מאמצע הקרן אלפיים אמה מפני שהוא מפסיד את הזויות, אלא מביא טבלא מרובעת שהיא אלפים אמה על אלפים אמה ומניחה בקרן באלכסונה נמצאת העיר משתכרת ארבע מאות אמות לכאן וארבע מאות אמות לכאן נמצאו תחומין משתכרין ח' מאות אמות לכאן וח' מאות אמות לכאן

עירובין דף נ"ו ע"ב

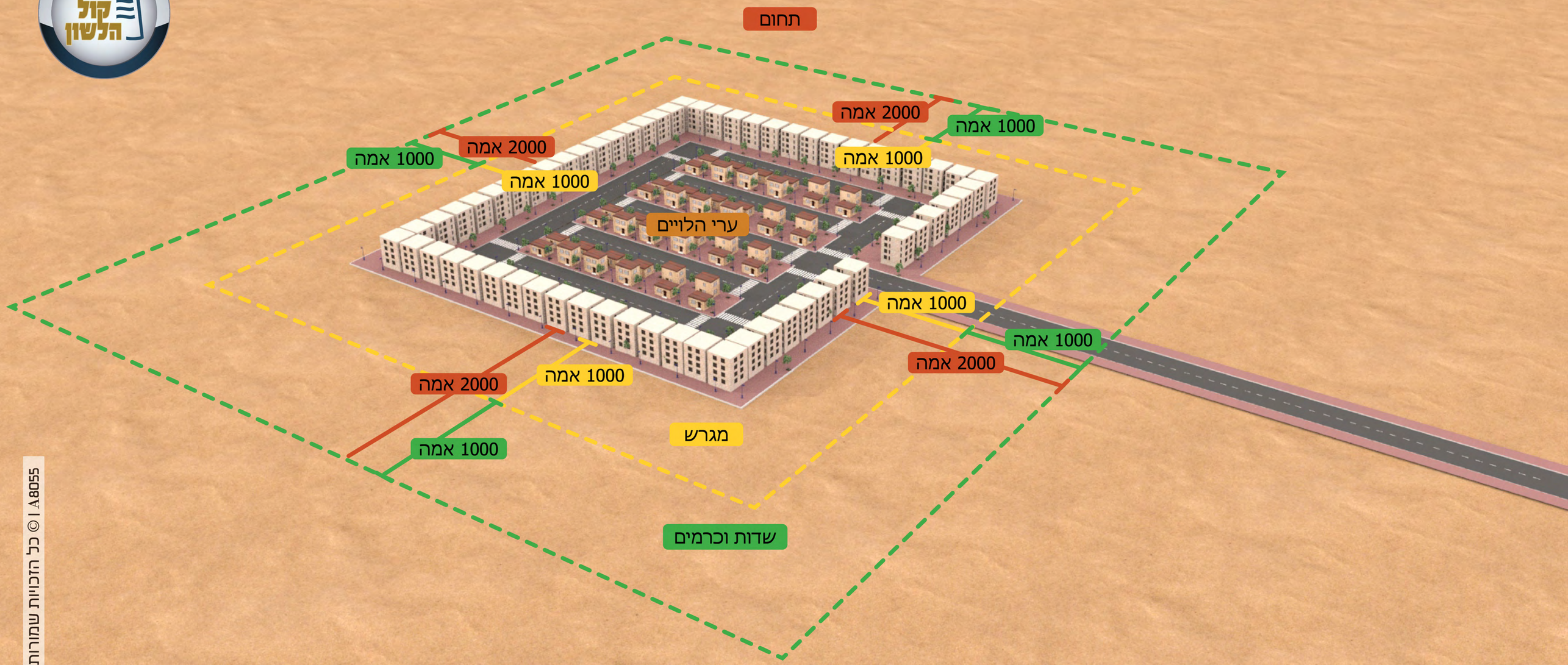

© כל הזכויות שמורות | A8055

תחום ערי לוים אלפיים אמה צא מהן אלף לצורך מגרש ...והשאר שדות וכרמים...

עירובין דף נ"ו ע"ב

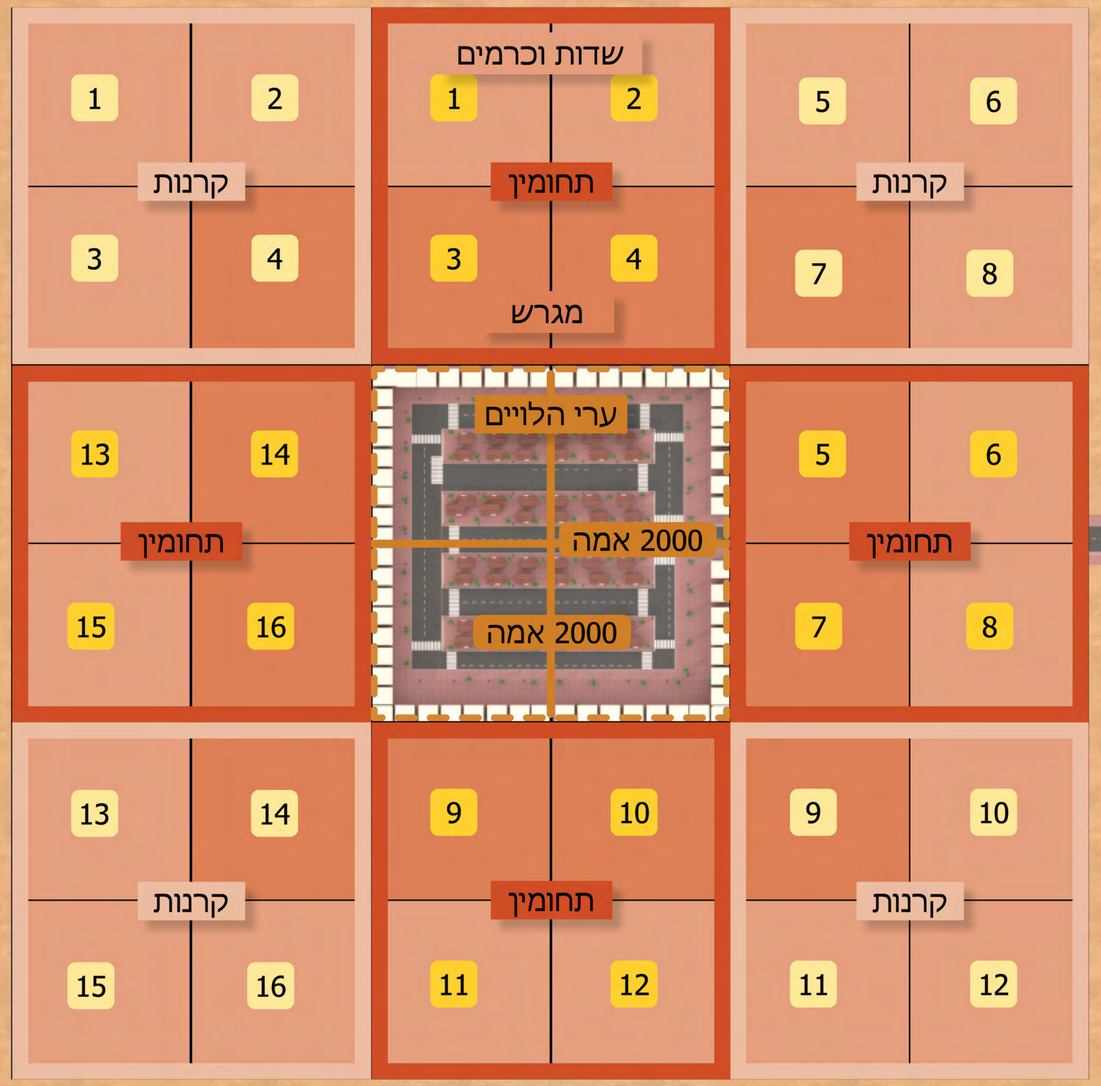

משכחת לה במתא דהויא תרי אלפי אתרי אלפי, תחום כמה הויא שיתסר, קרנות כמה הויין שיתסר, דל תמניא דתחומין וארבעה דקרנות כמה הוי תריסר

A8056 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ו ע"ב

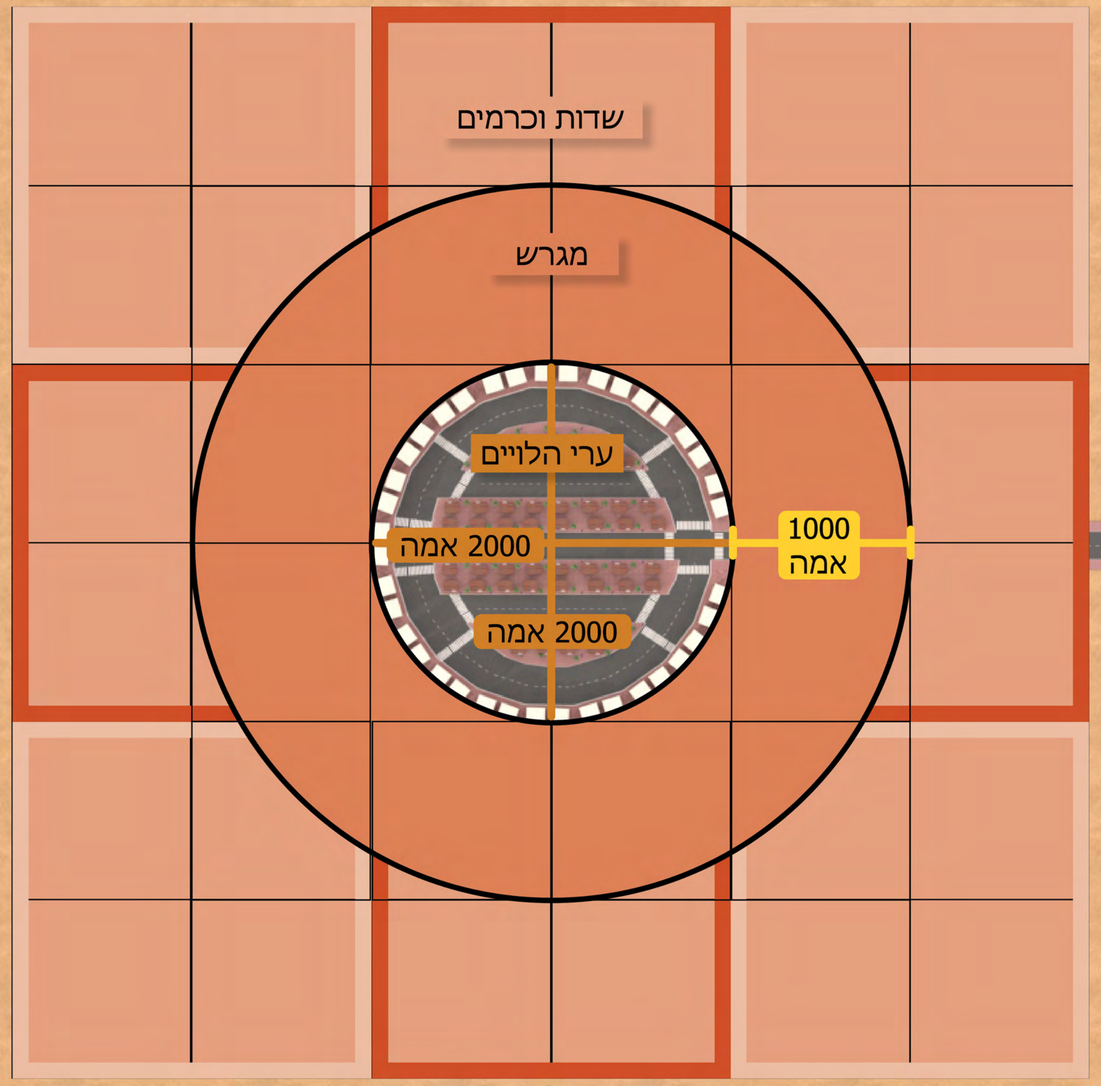

© כל הזכויות שמורות | A8057

עירובין דף נ"ו ע"ב

תוס' ד"ה משכחת

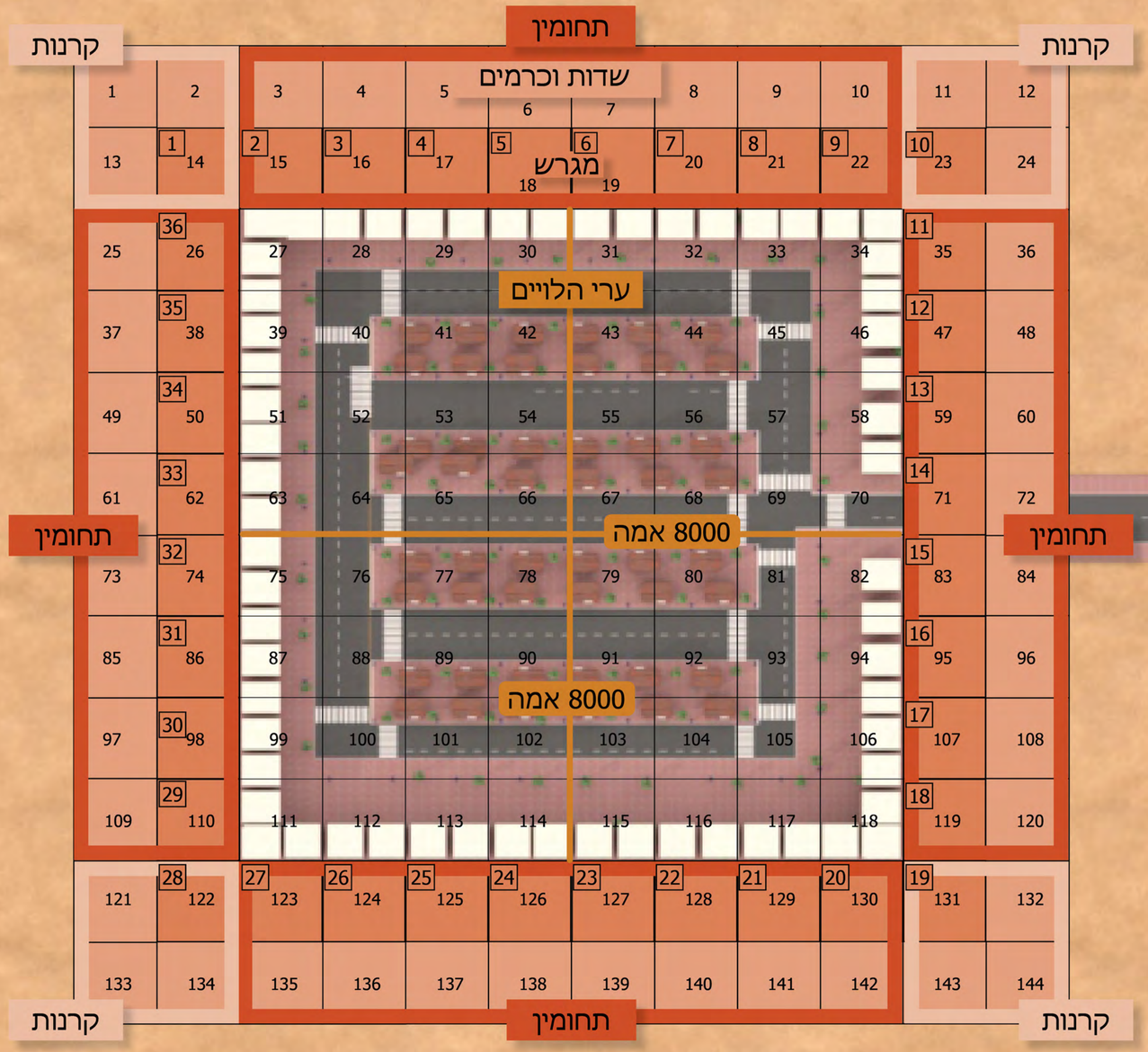

הקשה השר מקוצי דמשכחת לה מגרש רביע דתחומין וקרנות במתא דהוי ח' אלפים על ח' אלפים

A8058 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ו ע"ב | דף נ"ז ע"א

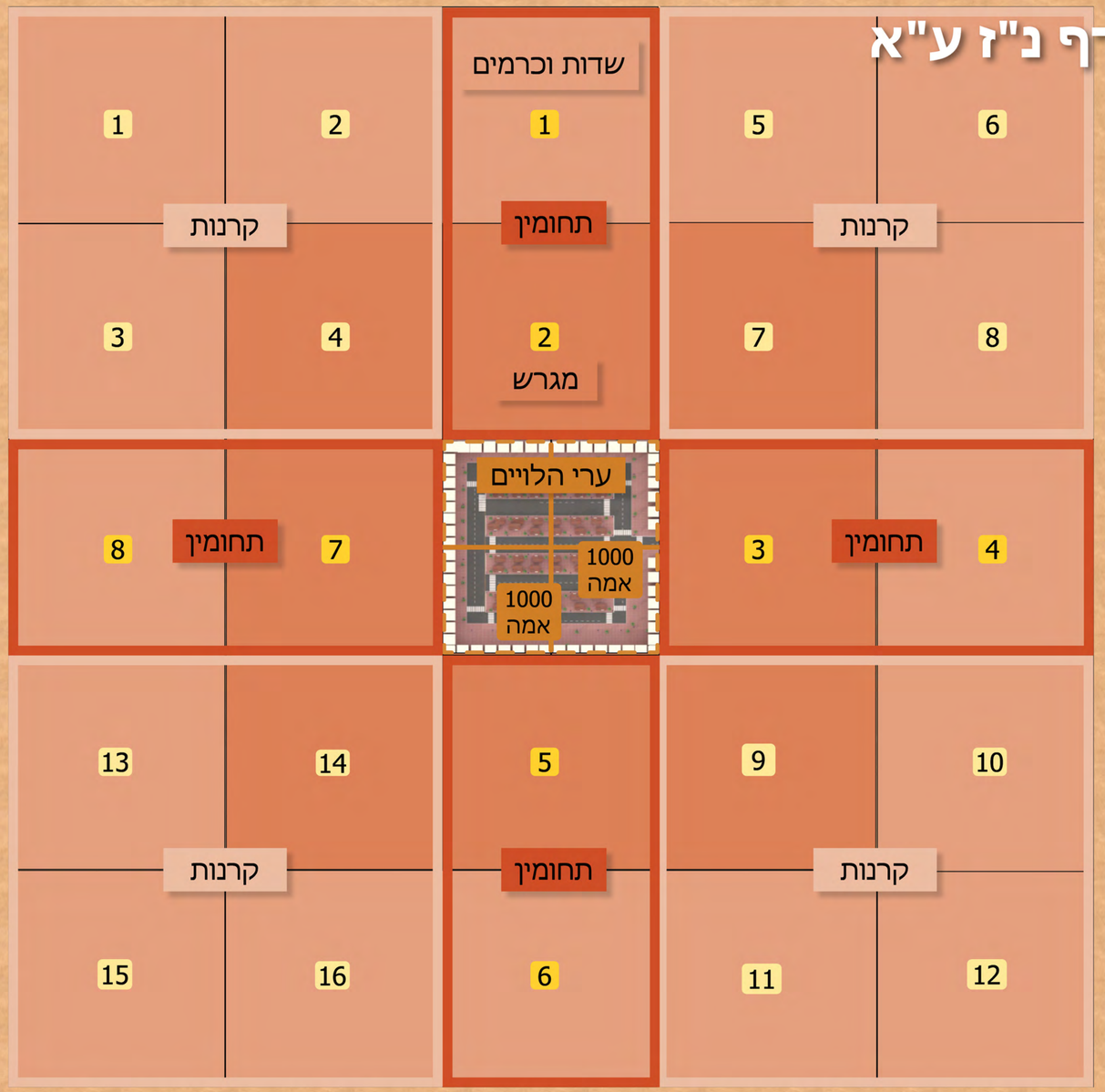

משכחת לה נמי במתא דהויא אלפא באלפא, תחומין כמה הוו תמניא, קרנות כמה הוי שיתסר, דל ארבע דתחומין וארבע דקרנות כמה הוי תמניא

A8059 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ז ע"א

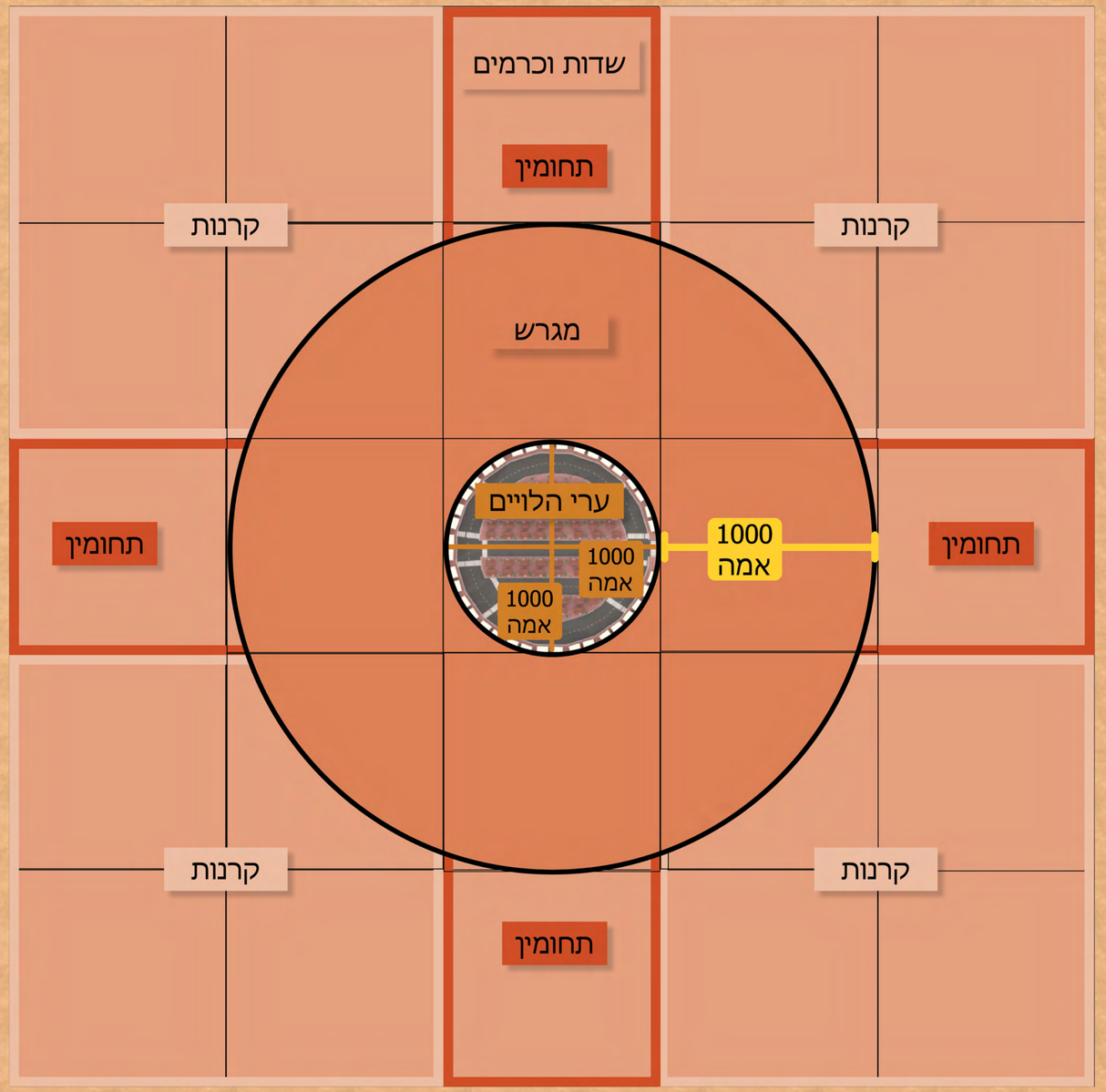

מי סברת בריבועא קאמר בעיגולא קאמר

A8060 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף נ"ז ע"א

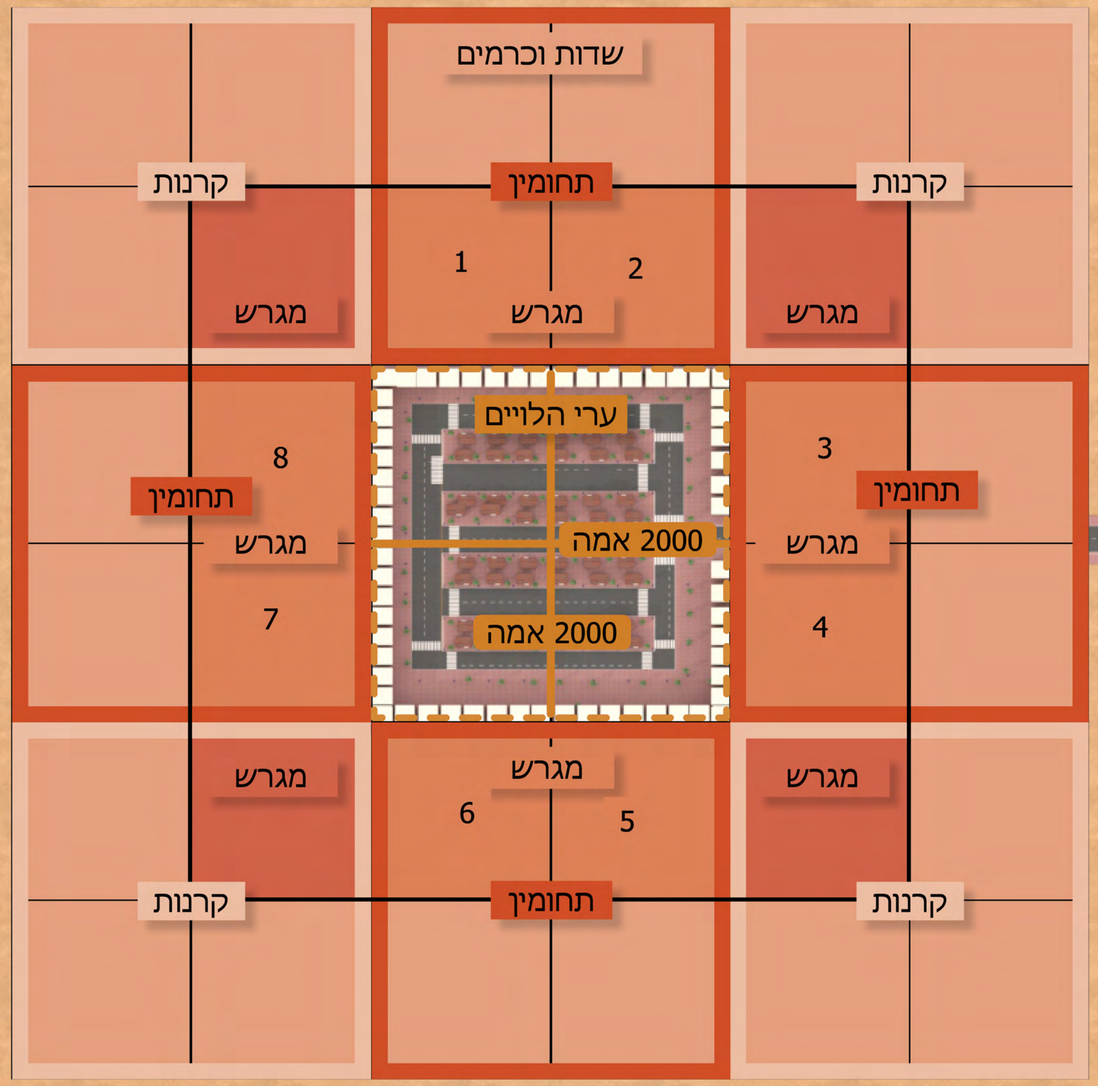

© כל הזכויות שמורות | A8061

"רבינא אמר מאי רביע רביע דתחומין"

לשיטת רש"י שגם הקרנות בכלל המגרש רק שאינם בחשבון רביע

עירובין דף נ"ז ע"א

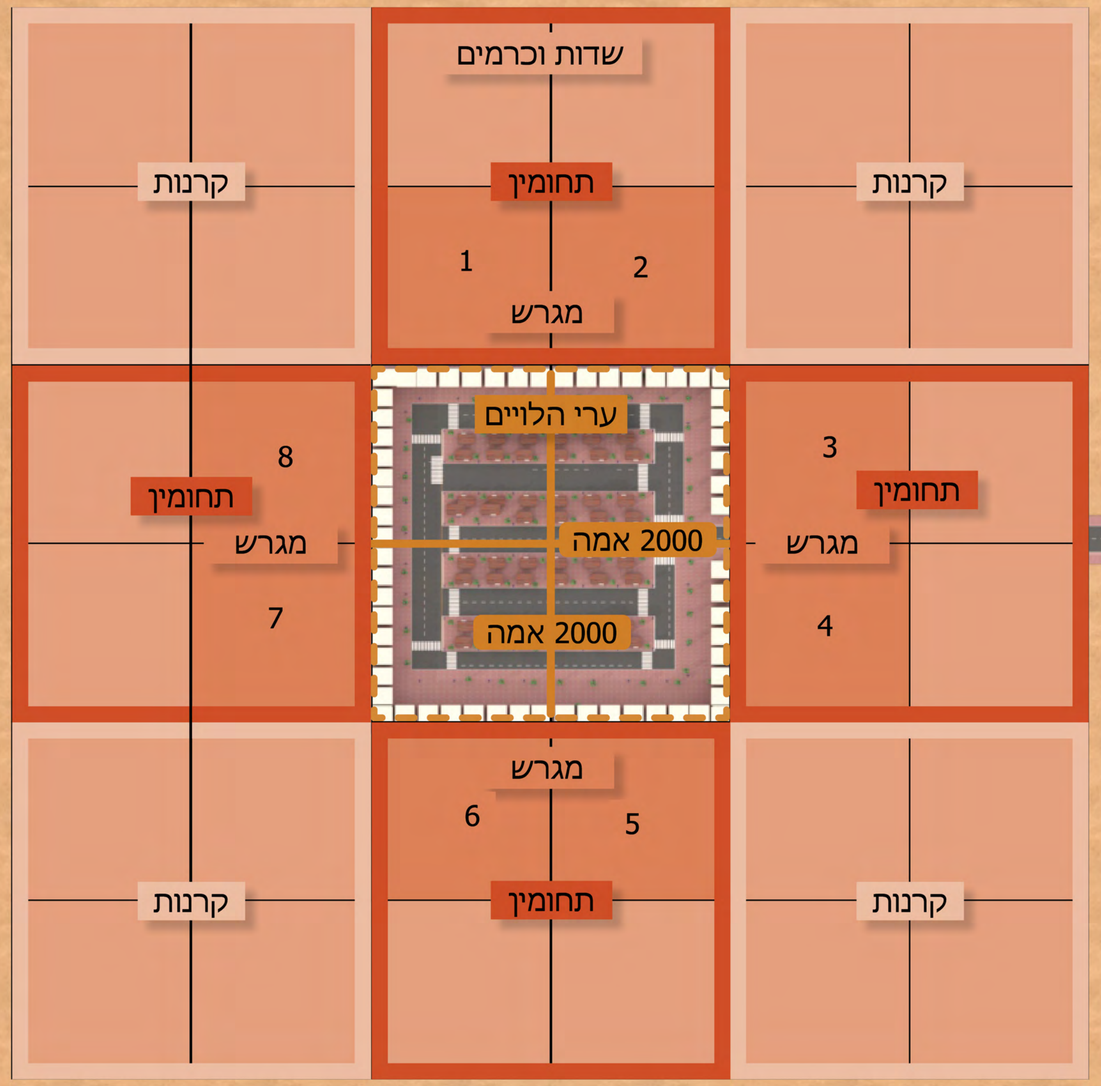

© כל הזכויות שמורות | A8062

"רבינא אמר מאי רביע רביע דתחומין"

לשיטת תוס' שהקרנות אינם בכלל המגרש

עירובין דף נ"ז ע"א

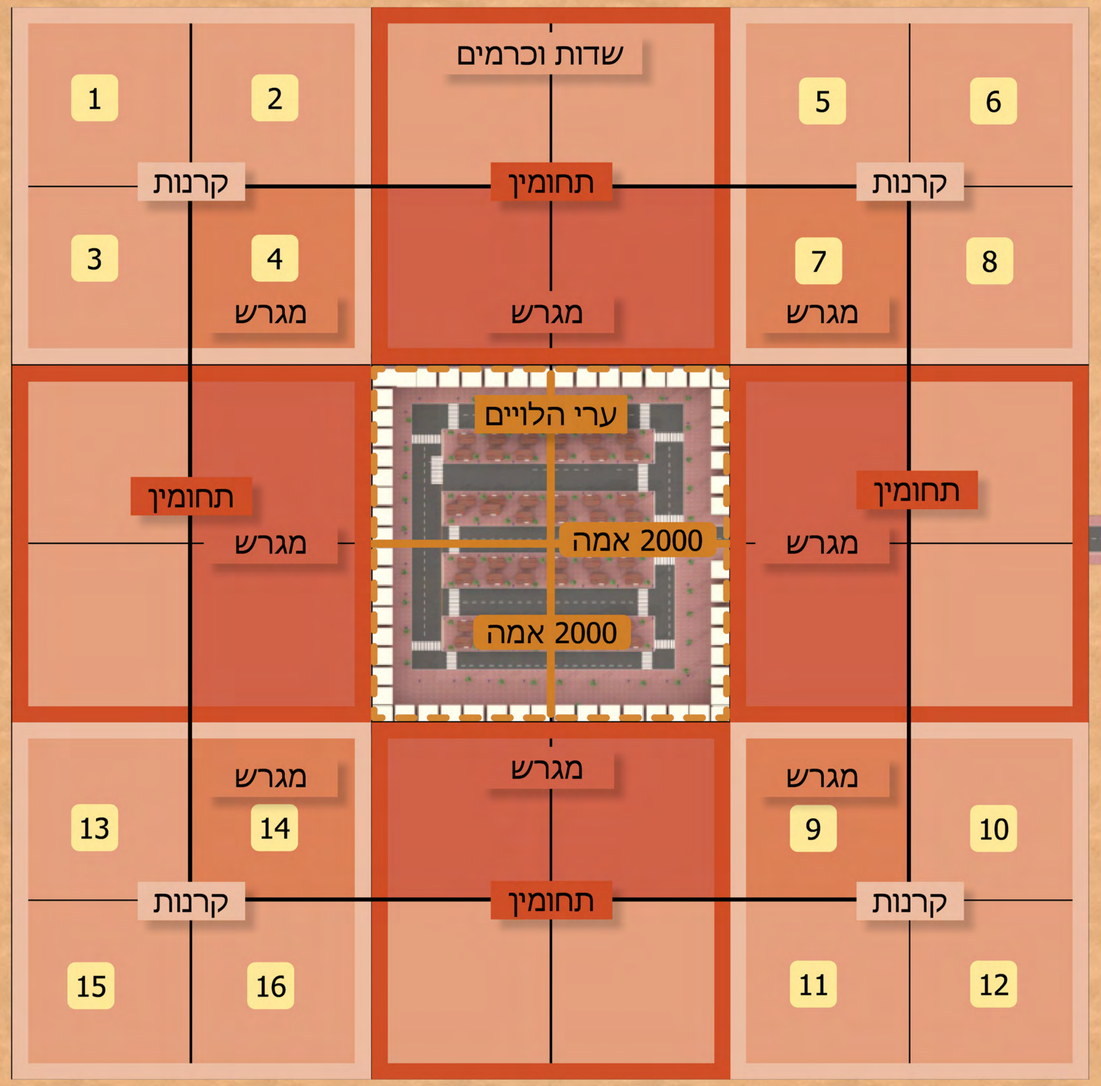

A8063 | © כל הזכויות שמורות

"רב אשי אמר מאי רביע רביע דקרנות"

לפירוש ראשון ברש"י

עירובין דף נ"ז ע"א

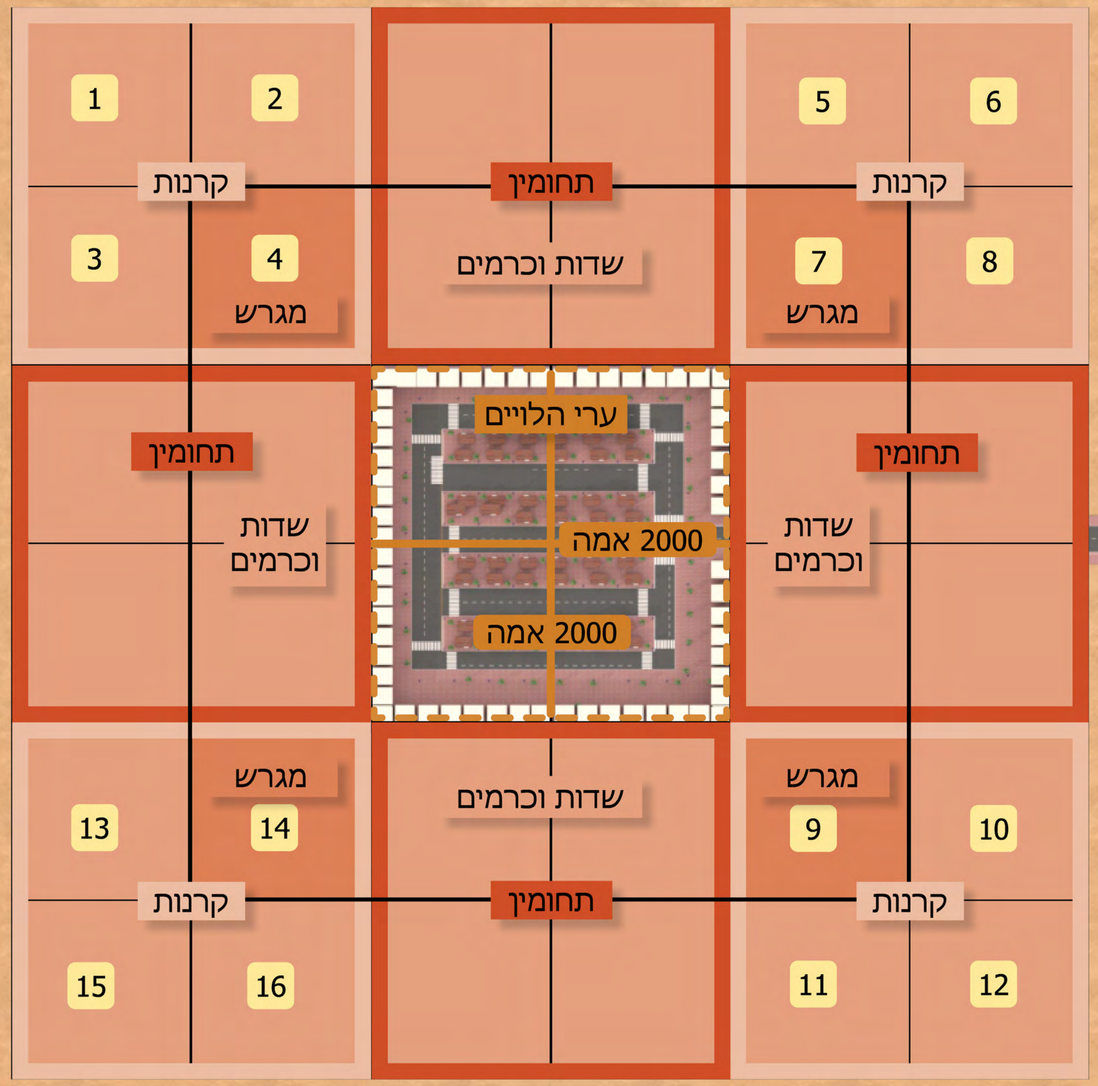

A8064 | © כל הזכויות שמורות

”רב אשי אמר מאי רביע רביע דקרנות”

לפירוש שני ברש”י ולפי׳ תוס׳

עירובין דף נ"ז ע"א

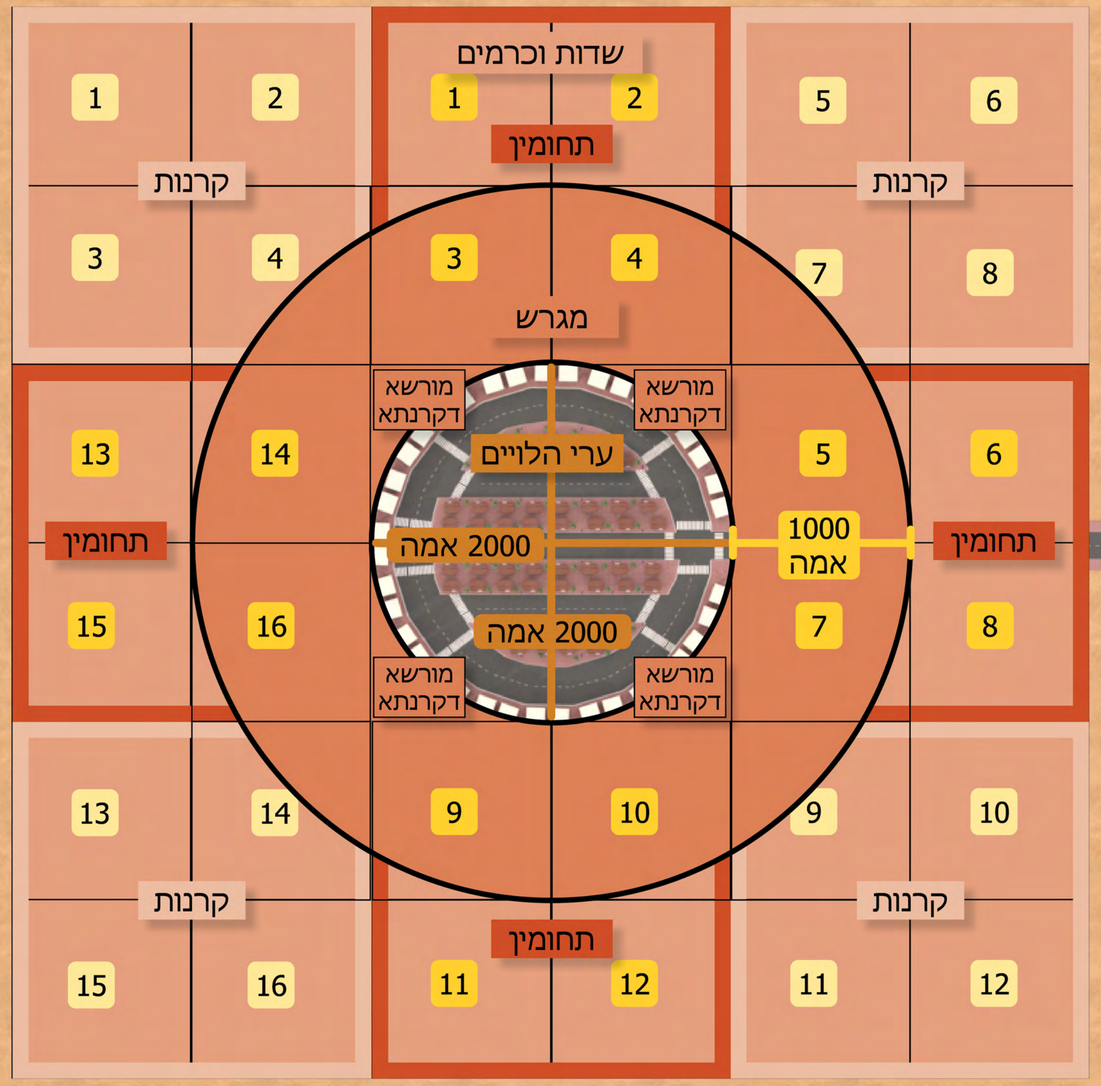

A8065 | © כל הזכויות שמורות

והא איכא מורשא דקרנתא

עירובין דף נ"ז ע"א

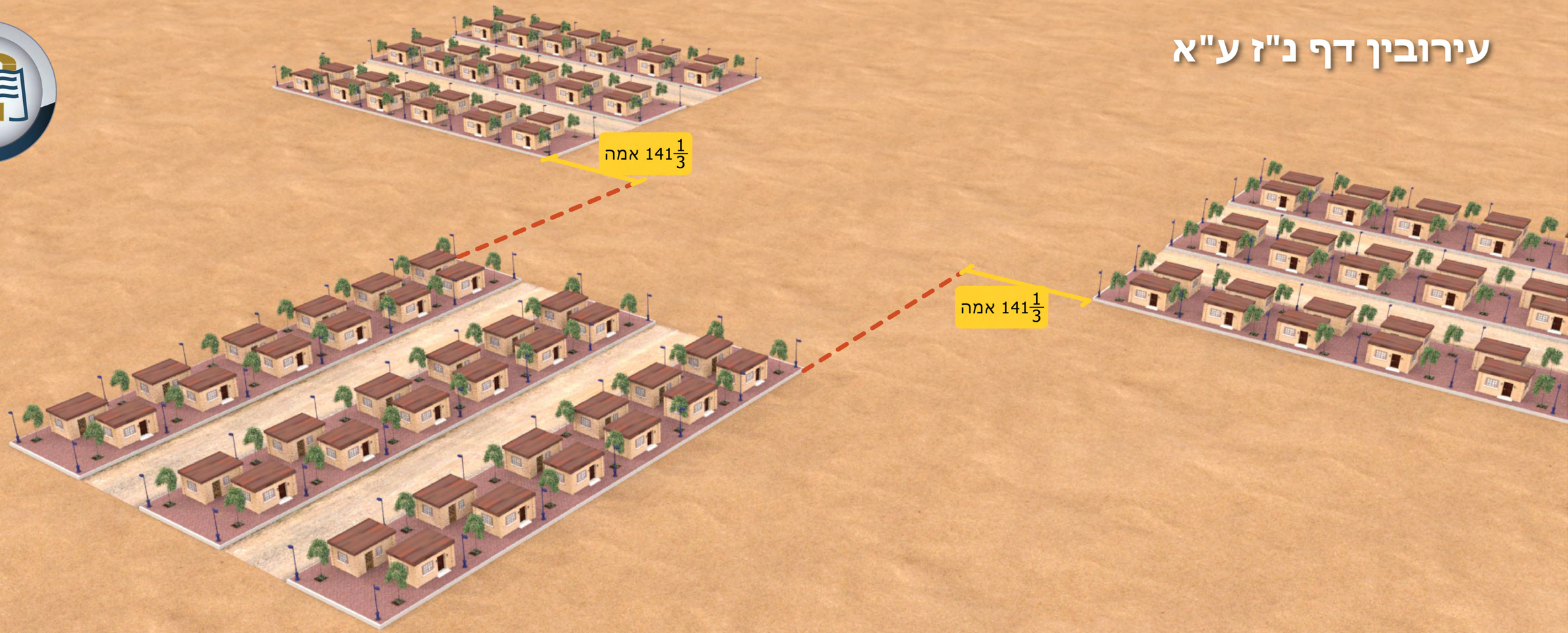

A8066 | © כל הזכויות שמורות

"וכן ג' כפרים המשולשין אם יש בין שנים חיצונים מאה וארבעים ואחת ושליש"

למסקנת הגמ' לשיטת רב הונא

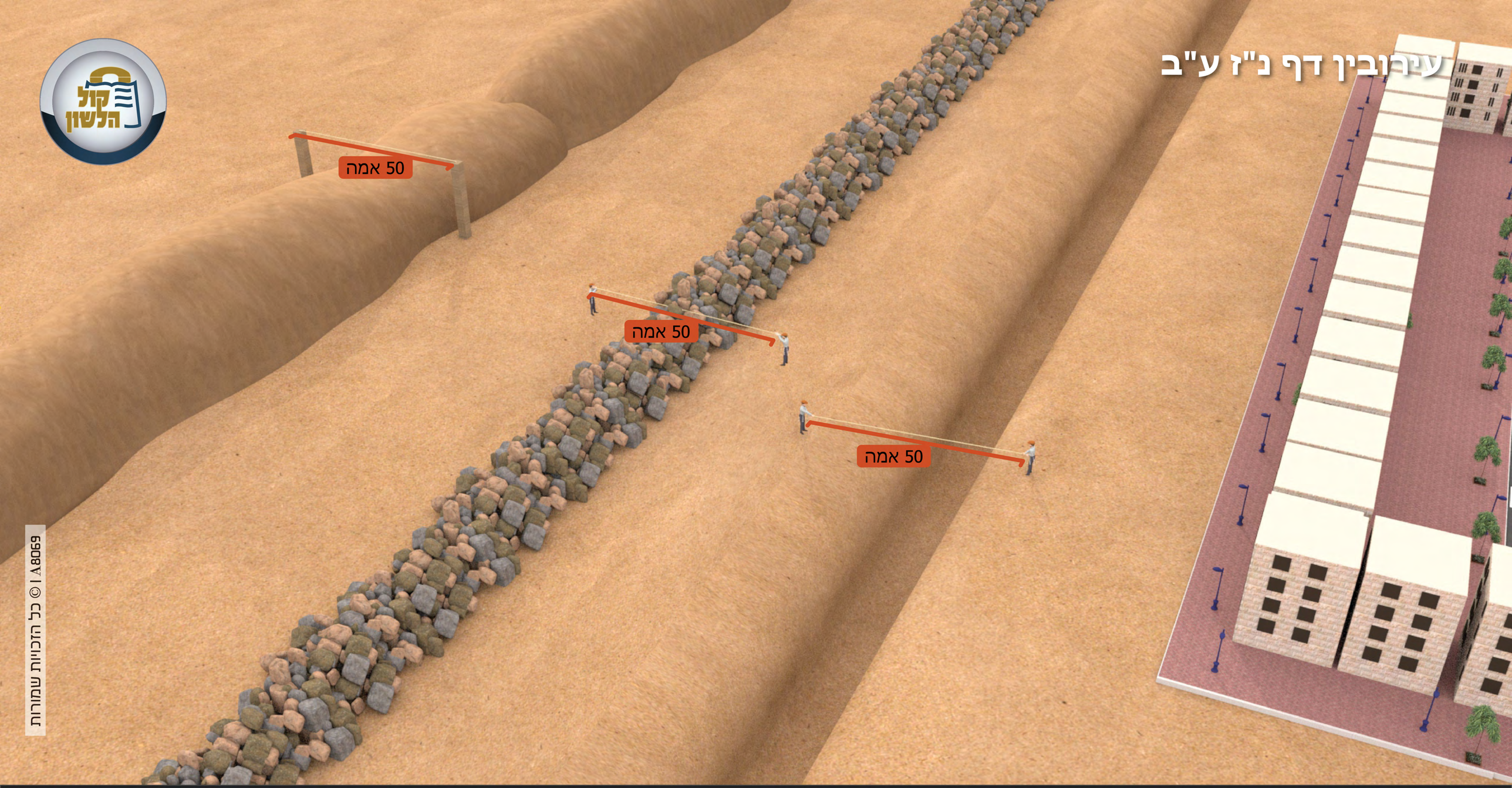

A8069 | © כל הזכויות שמורות

היה מודד והגיע לגיא או לגדר מבליעו וכו׳ הגיע להר מבליעו

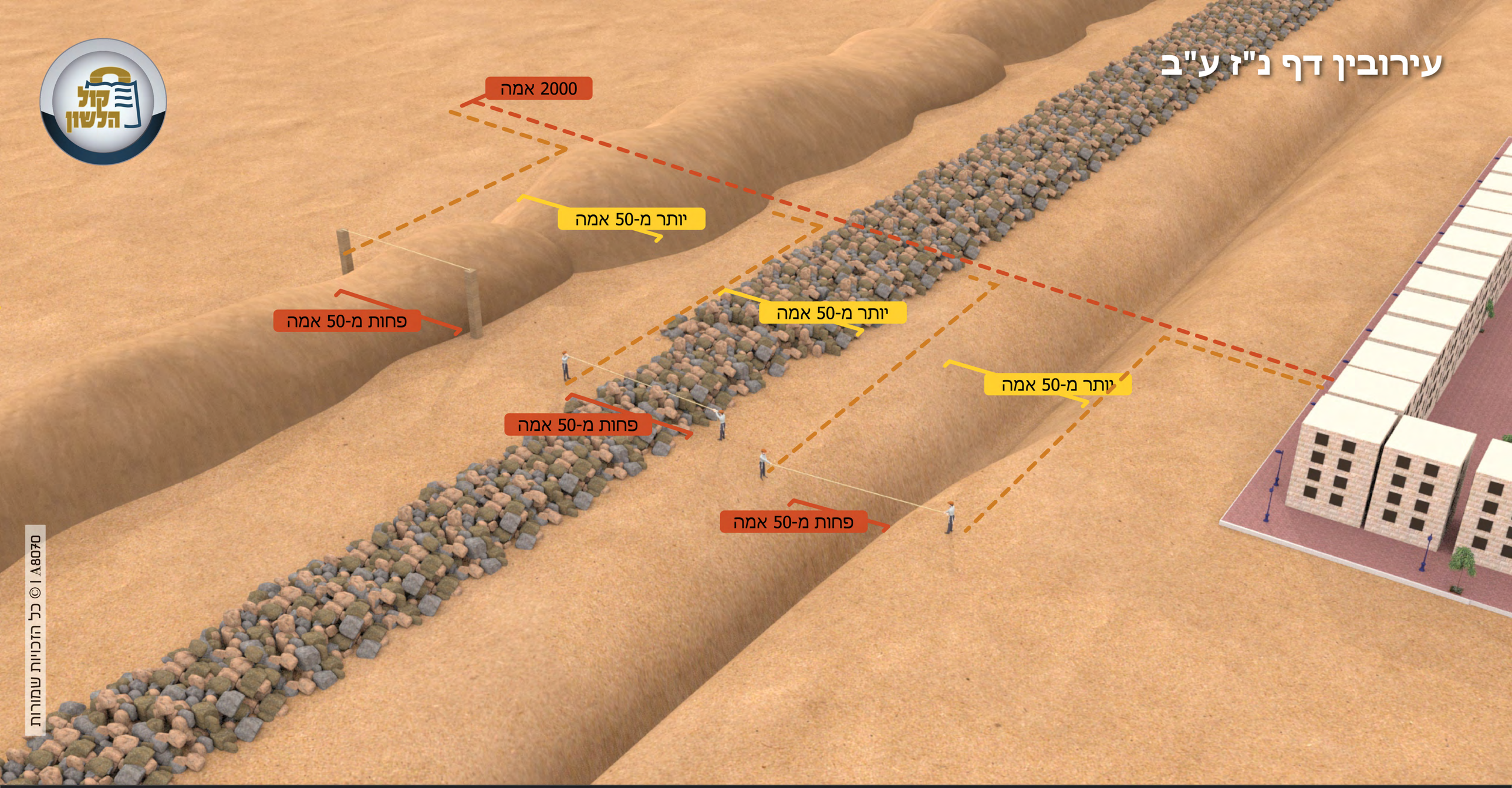

היה מודד והגיע לגיא או לגדר וכו' וחוזר למידתו וכו' הגיע להר וכו' וחוזר למידתו

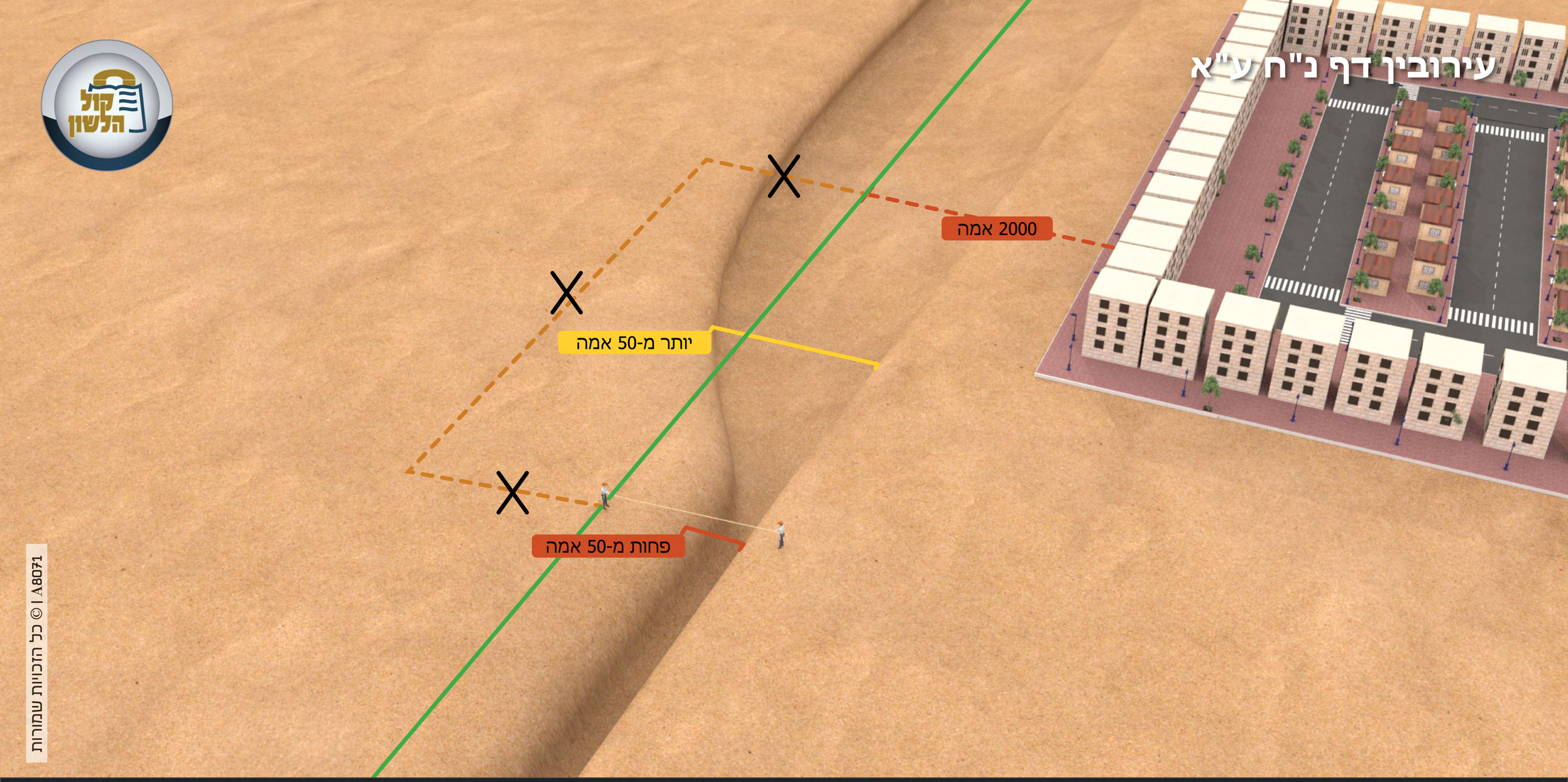

A8071 | © כל הזכויות שמורות

"ובלבד שלא יצא חוץ לתחום"

לפירוש ראשון ברש"י

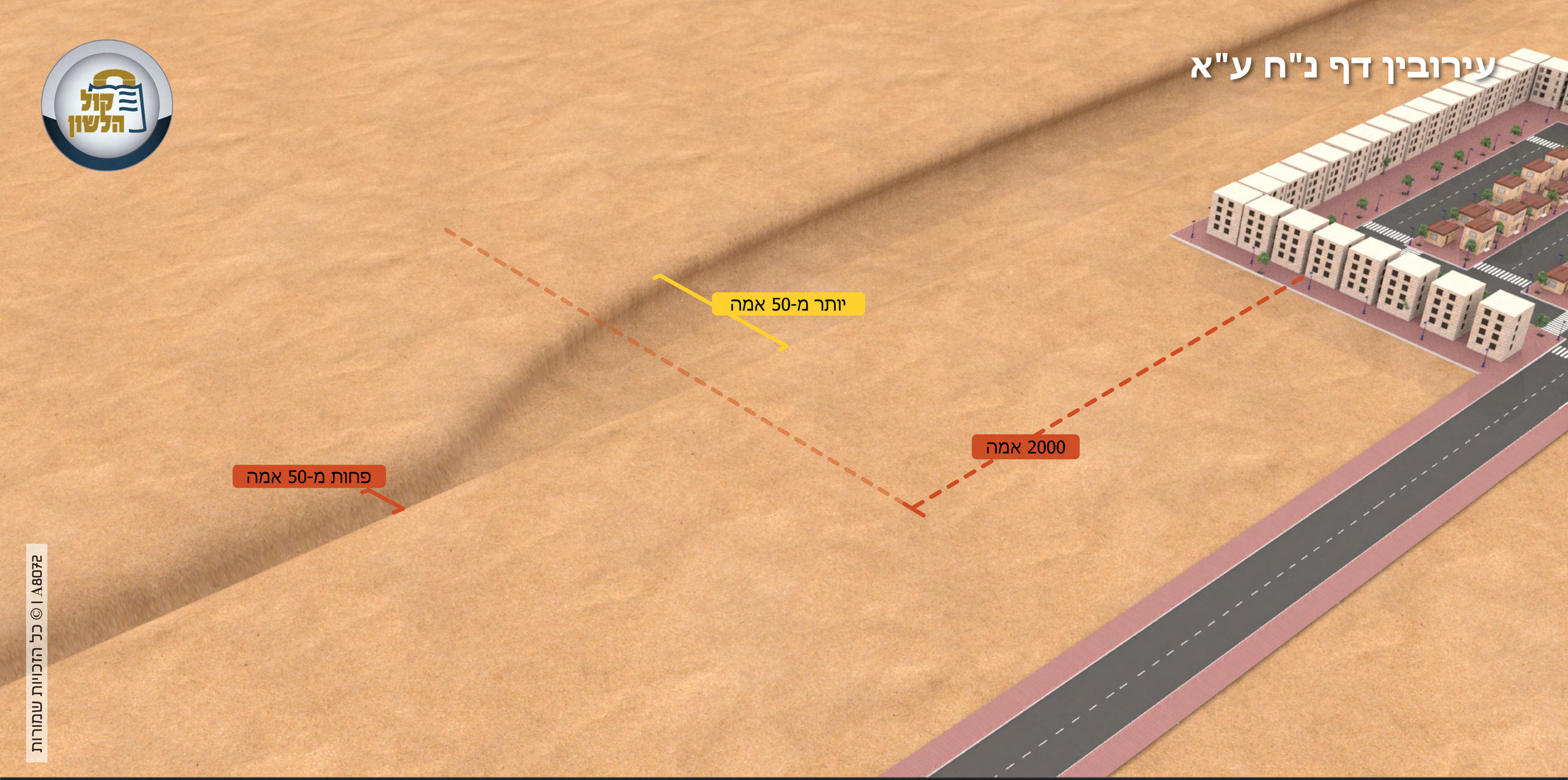

כל הזכויות שמורות © | A8072

"ובלבד שלא יצא חוץ לתחום"

לפירוש שני ברש"י

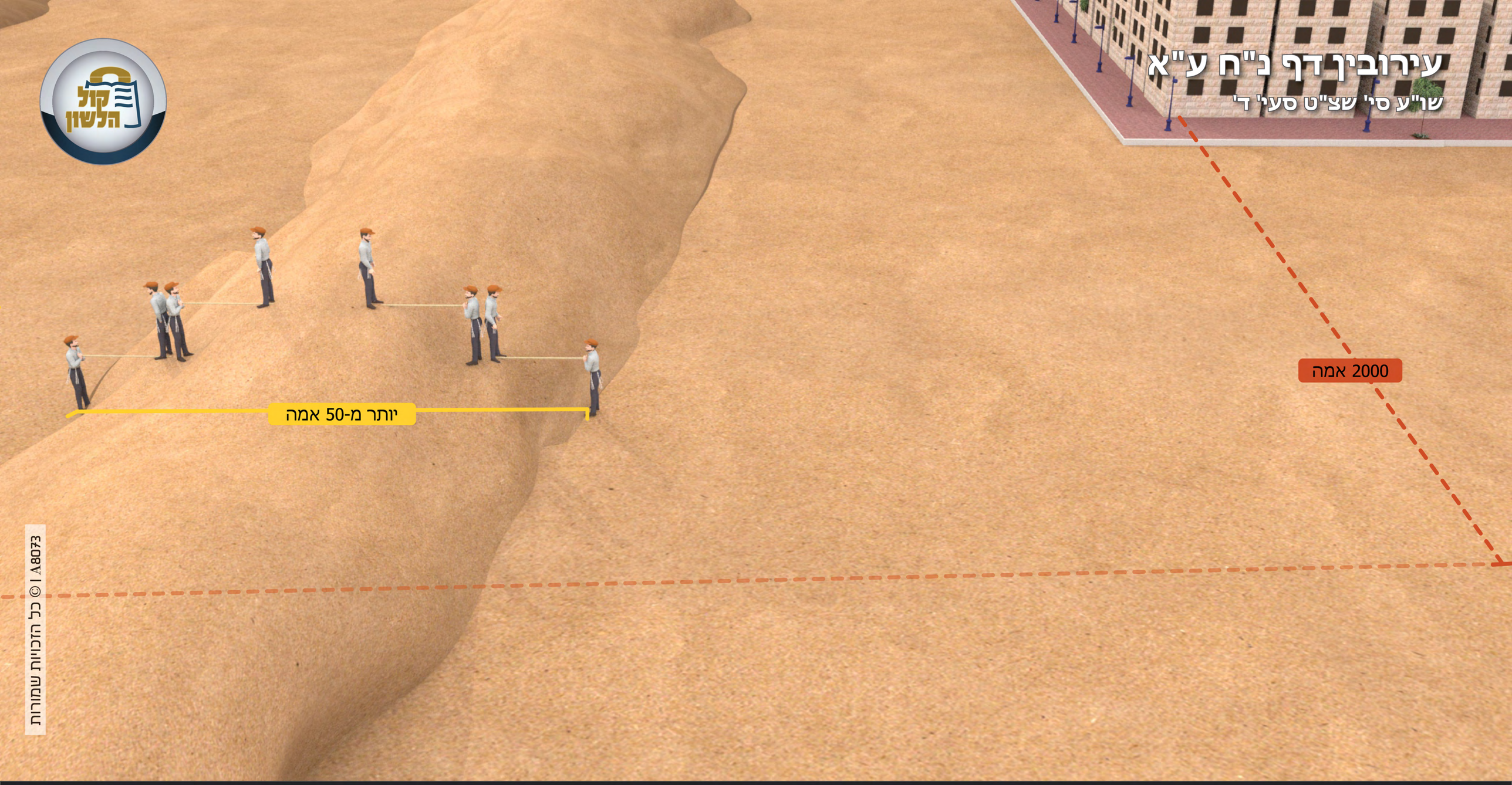

אם אינו יכול להבליעו ...שמעתי שמקדרין בהרים

קול הלשון
A8074 | © כל הזכויות שמורות

"ואם היה גיא מעוקם מקדיר ועולה מקדיר ויורד"

לפירוש ראשון ברש"י

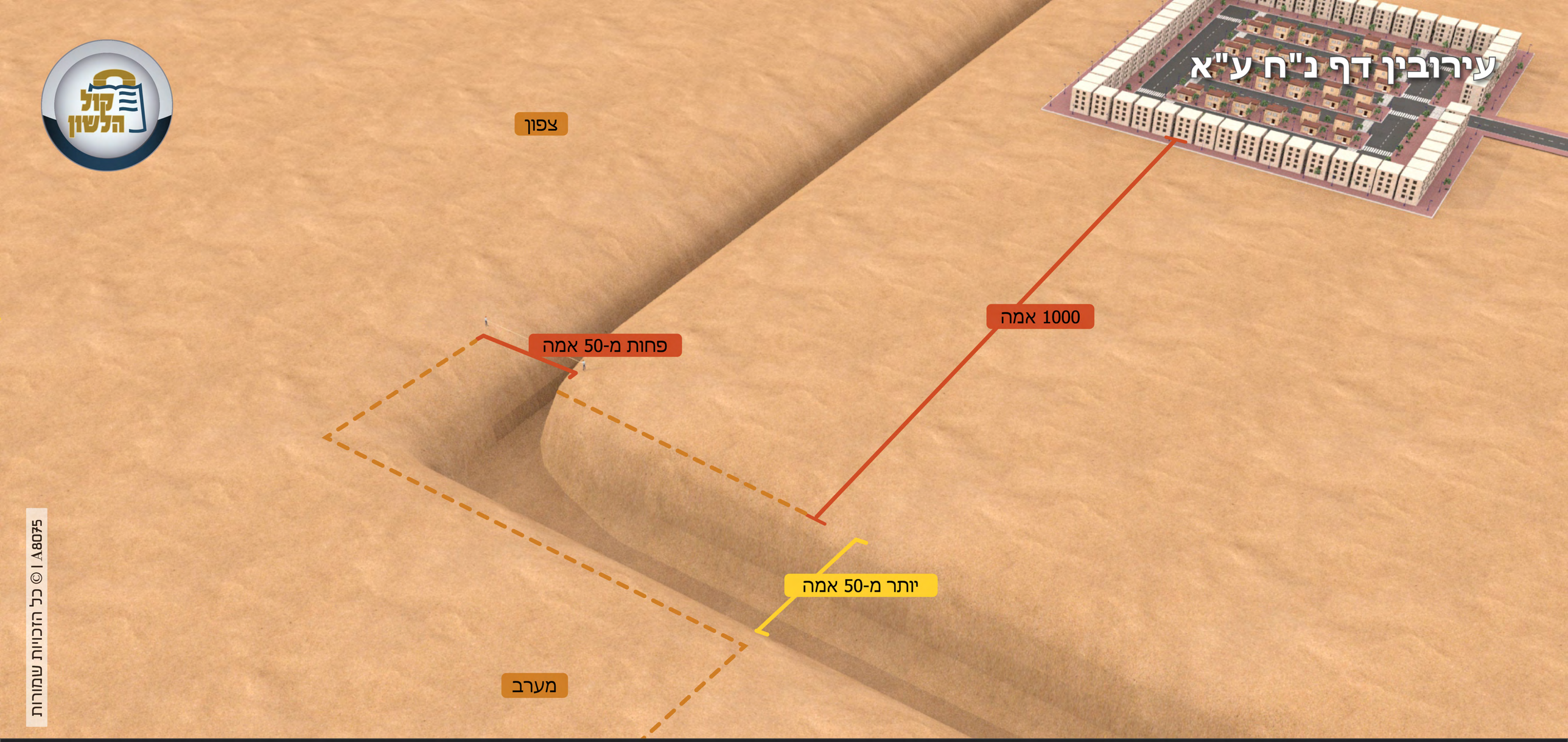

כל הזכויות שמורות © | A8075

״ואם היה גיא מעוקם״

לפירוש שני ברש״י

וברש״י ״וכשהוא מודד תחום מערב אינו יכול להבליעו בחבל של נ׳ אמה ברוח מערבית עד שהוא מתעקם לצפון וכו׳ אותה הבלעה אינה מועלת למדידת תחום מערב״

עירובין דף נ"ח ע"א

שו"ע סי' שצ"ט סעי' ד'

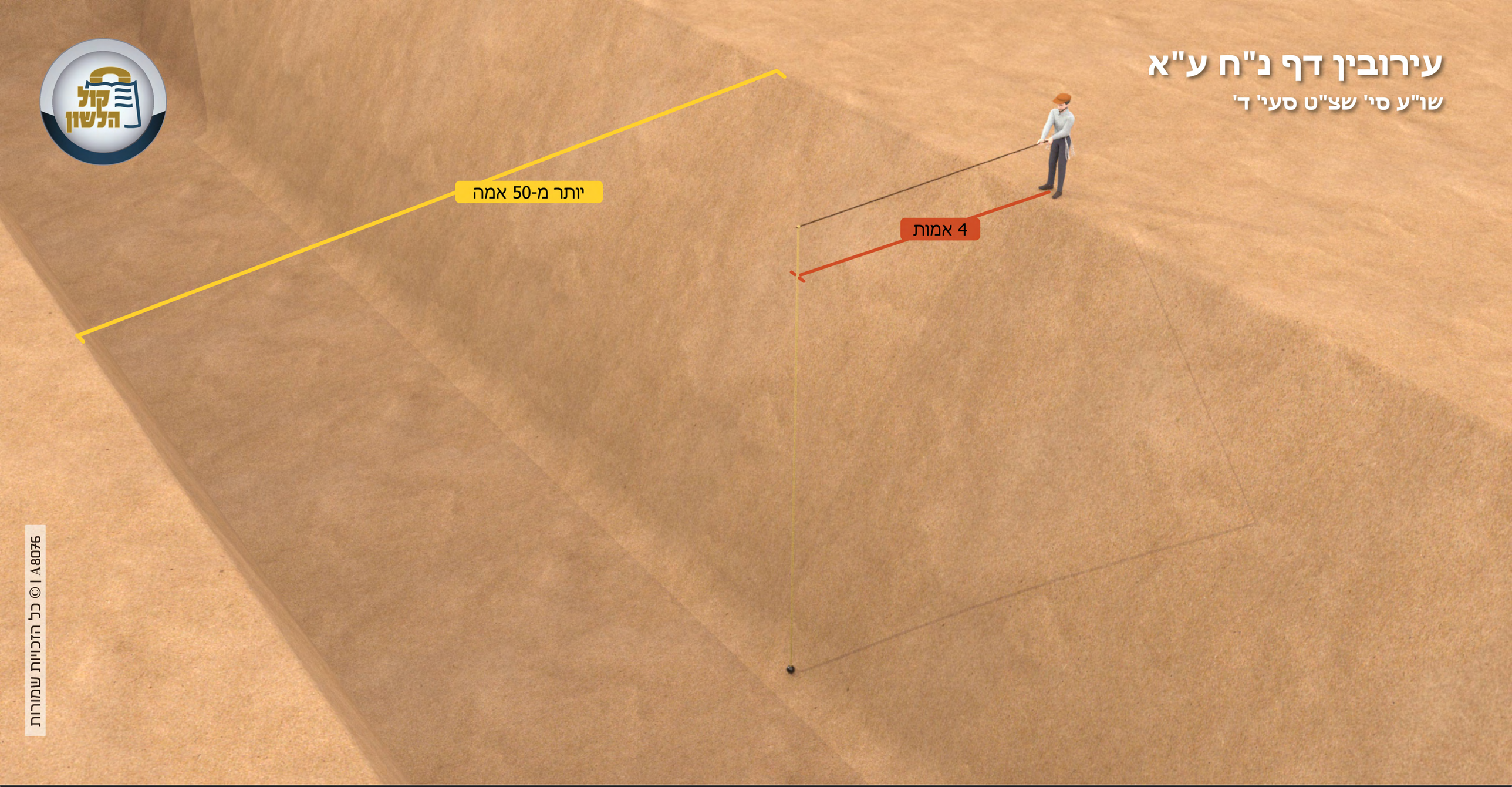

A8076 | © כל הזכויות שמורות

לא שנו אלא שאין חוט המשקולת יורד כנגדו

עירובין דף נ"ח ע"א

שו"ע סי' שצ"ט סעי' ד'

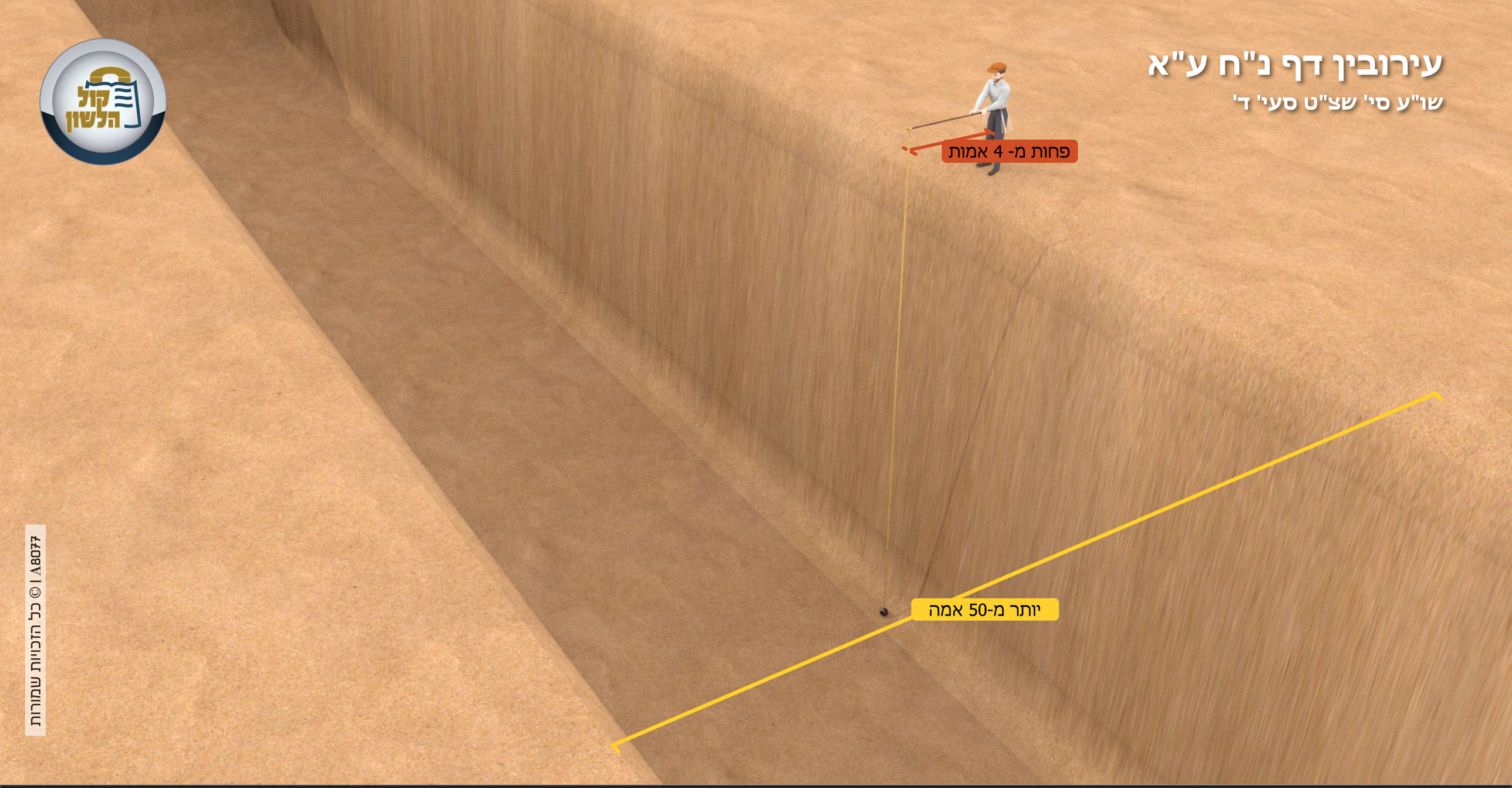

© כל הזכויות שמורות | A8077

אבל חוט המשקולת יורד כנגדו מודדו מדידה יפה

''כגון דעבוד דקה''

לשיטת רש"י - לפירוש העצי אלמוגים סי' שצ"ב סק"י

עירובין דף נ"ט ע"ב

A8092-1 | © כל הזכויות שמורות

''כגון דעבוד דקה''

לשיטת רש"י – לפירוש הריטב"א

''כגון דעבוד דקה''

לפירוש ר"ח והרי"ף ורוב הראשו'

[ונחלקו הראשו' אם גובהה ג' טפחים או ד' טפחים או י' טפחים, ולהלכה עיין במ"ב סי' שצ"ב סקכ"ב]

"אנשי חצר ואנשי מרפסת.... אם יש לפניה דקה ארבעה אינה אוסרת"
לפירוש רש"י

עירובין דף ס' ע"א

שו"ע סי' שע"ה סעי' ג'

כל הזכויות שמורות © | A8097

"אנשי חצר ואנשי מרפסת.... אם יש לפניה דקה ארבעה אינה אוסרת"

לפירוש ר"ח והרי"ף ורוב הראשונים

[ונחלקו הראשו' אם גובהה ג' טפחים או ד' טפחים או י' טפחים, ולהלכה עיין במ"ב סי' שע"ה סקי"ב ובשעה"צ שם]

הכא במאי עסקינן בדלא גבוה מרפסת עשרה

במגופפת עד עשר אמות

חזא להנהו בתי דפתיחי לנהרא

עירובין דף ס"א ע"א

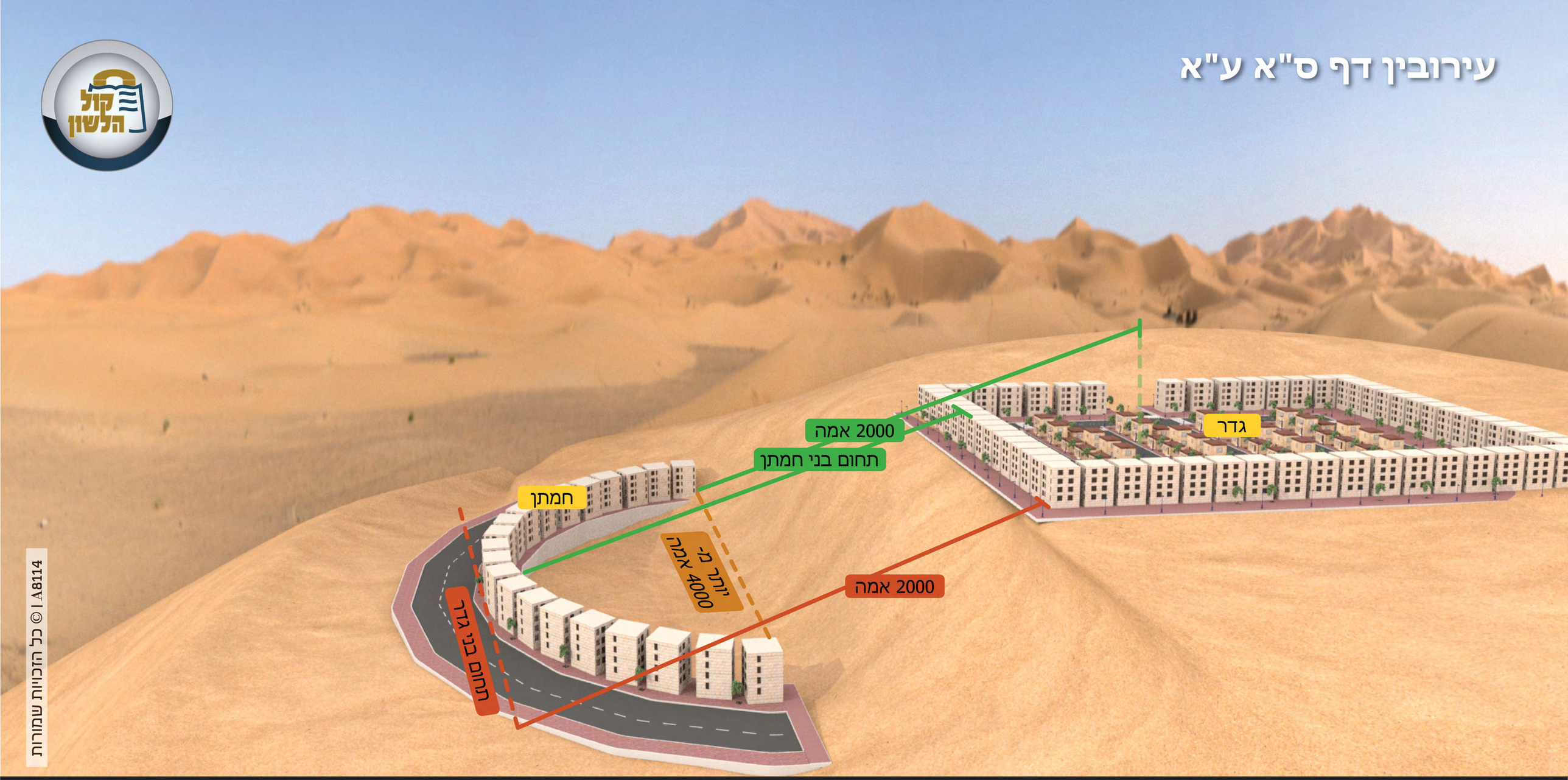

© כל הזכויות שמורות | A8114

"רב ספרא אמר עיר העשויה כקשת הואי"

לפירוש רש"י - לביאור הרשב"א והריטב"א והמאירי

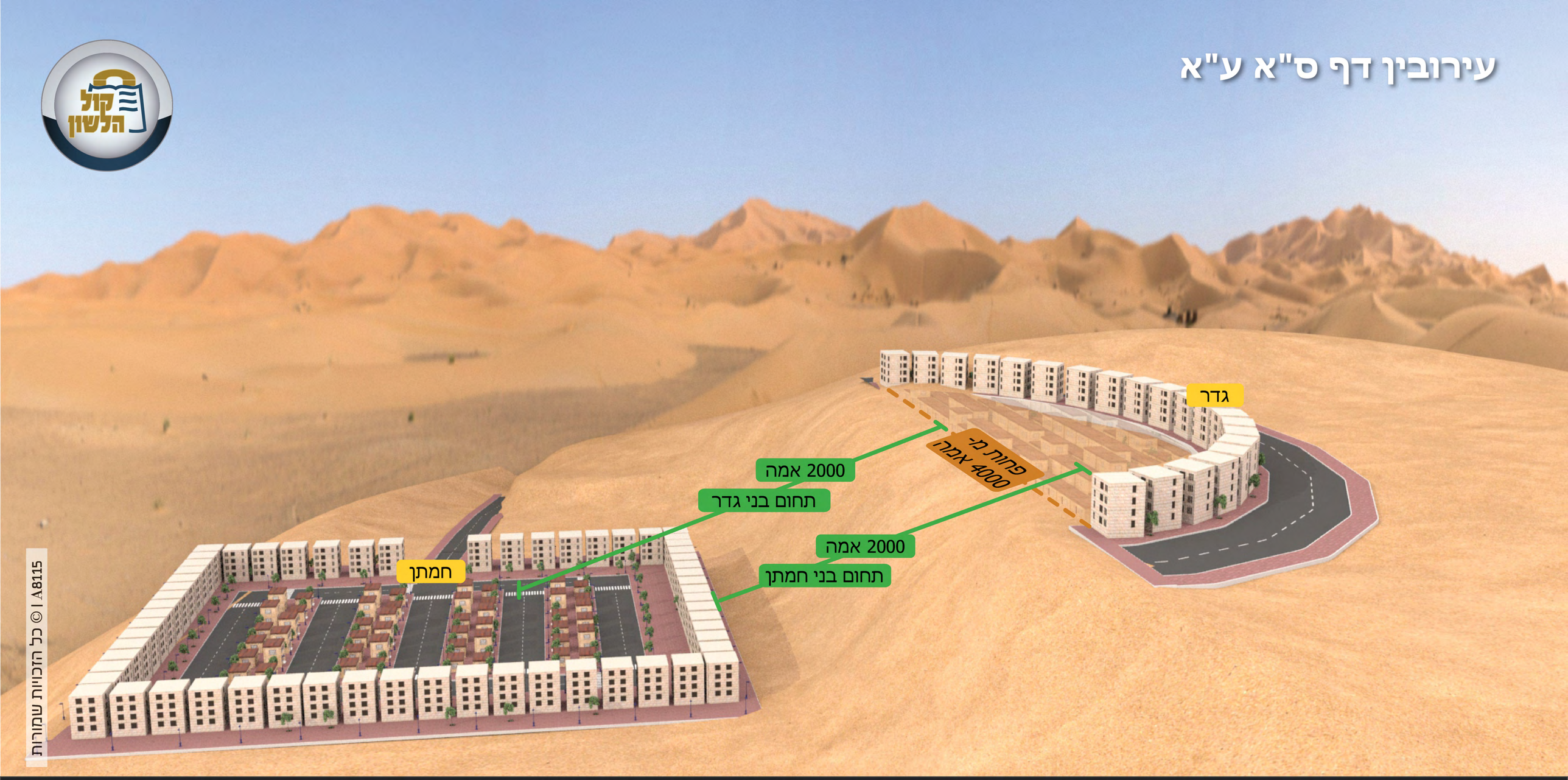

"רב ספרא אמר עיר העשויה כקשת הואי"

לפירוש ר"ח והתוס'

עירובין דף ס"א ע"ב

תוס' ד"ה עיר

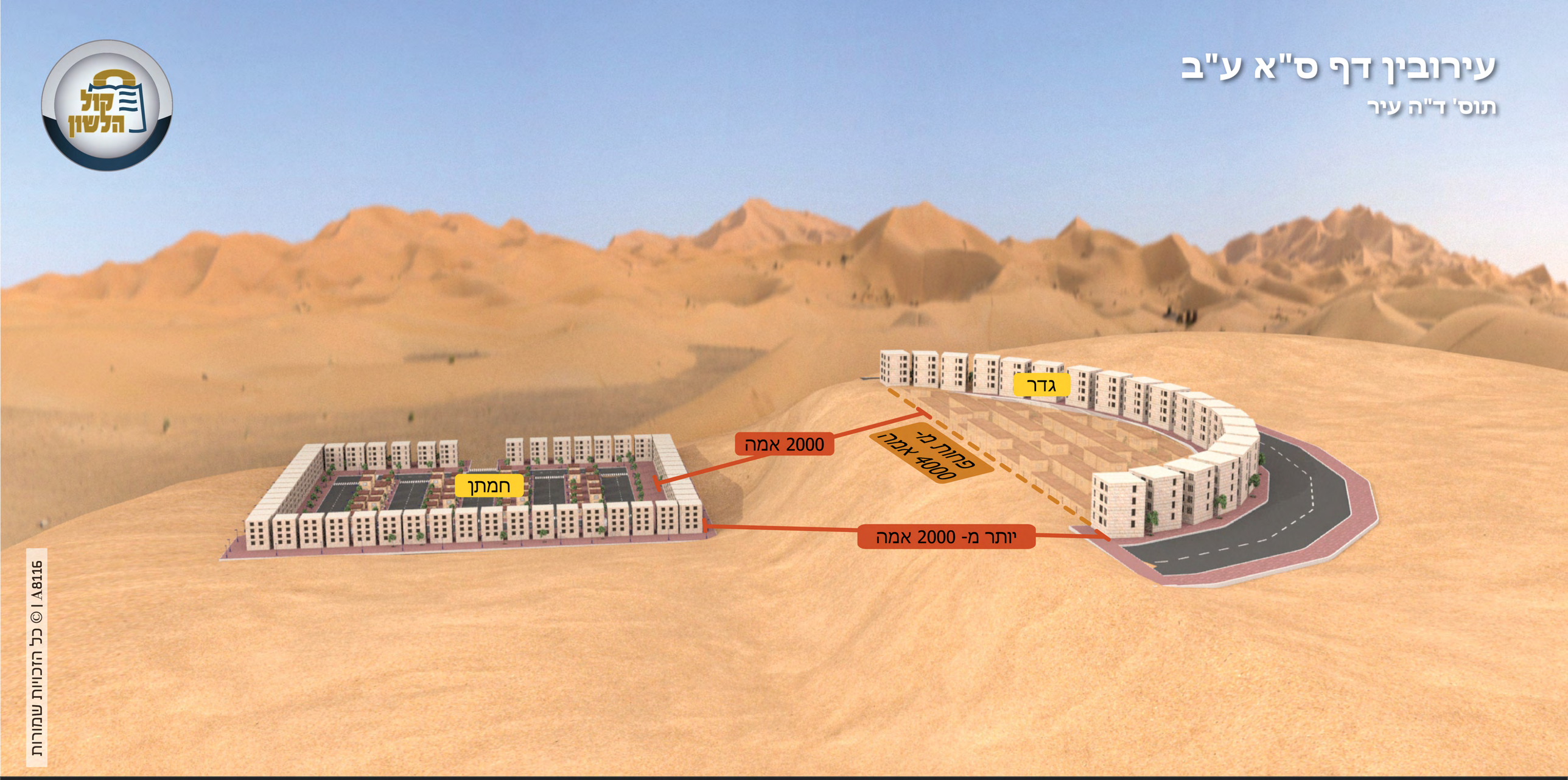

A8116 | © כל הזכויות שמורות

"ואפשר שאף מחמתן לראשי הקשת של גדר היה יותר מאלפים"

לפירוש המהרש"א

עירובין דף ס"א ע"ב

תוס' ד"ה עיר

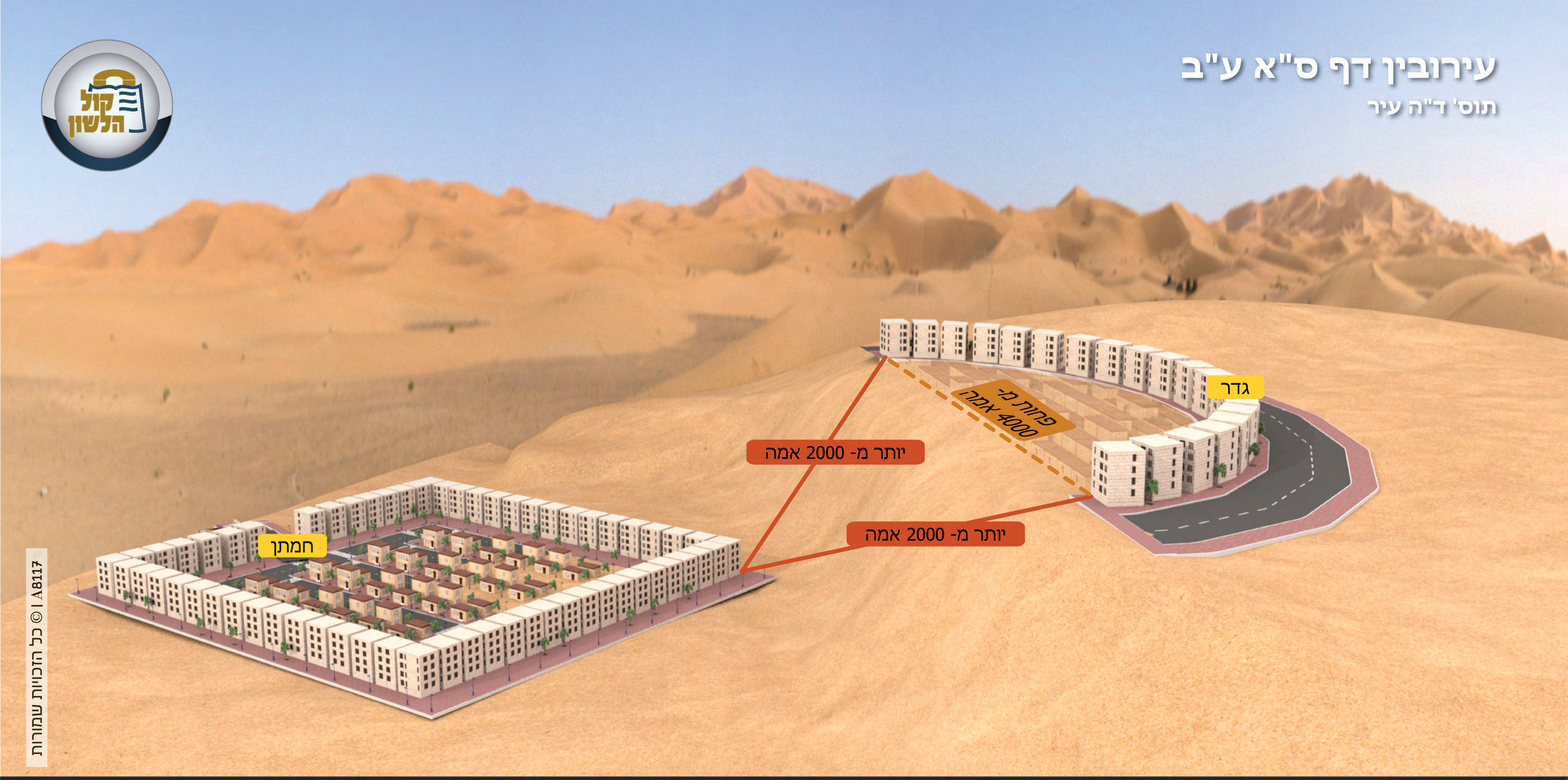

"ואפשר שאף מחמתן לראשי הקשת של גדר היה יותר מאלפים"

לפירוש המהרש"ל

A8117 | © כל הזכויות שמורות

"מבוי שצידו אחד עכו"ם וצידו אחד ישראל אין מערבין אותו דרך חלונות"
לשיטת רש"י

"מבוי שצידו אחד עכו"ם וצידו אחד ישראל אין מערבין אותו דרך חלונות"
לשיטת הרמב"ם

ועוד אור"י דאפי' היו הרבה בתים וכל אחד פתוח לחצר וכו'

אבל אם יש פתחים ביניהם מותר לערב

"אמר רב אפילו בחצר"
לשיטת רש"י

עירובין דף ע"ד ע"ב

שו"ע סי' שפ"ב סעיף כ'

© כל הזכויות שמורות | A0176

"אמר רב אפילו בחצר"

לשיטת הרמב"ם

ב' חצרות וג' בתים ביניהן

עירובין דף ע"ו ע"א

שו"ע סי' שע"ט סעיף ב'

קול הלשון
כל הזכויות שמורות © | A0195

ב' חצרות וב' בתים ביניהם זה בא דרך זה ונתן עירובו בזה וזה בא דרך זה ונתן עירובו בזה

הנותן את עירובו בבית שער אכסדרא ומרפסת אינו עירוב והדר שם אינו אוסר עליו

חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים, ושנים ומשהו מהן בתוך עשרה

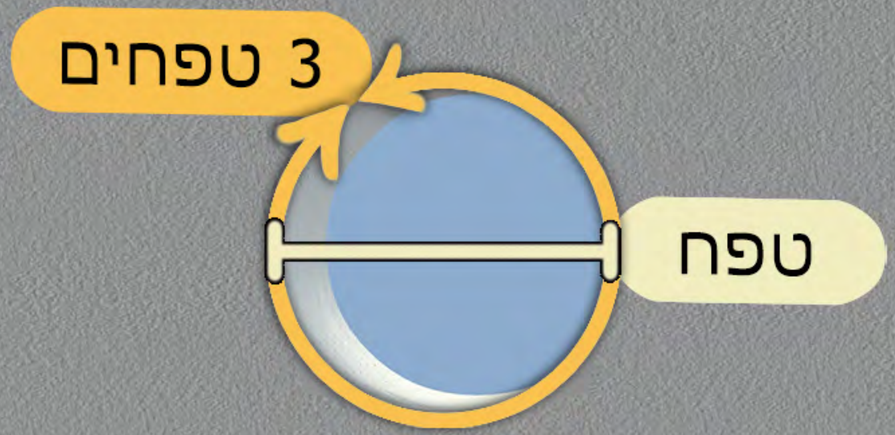

כל שיש בהקיפו שלשה טפחים יש בו ברחבו טפח

A0003-1 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף ע"ו ע"א

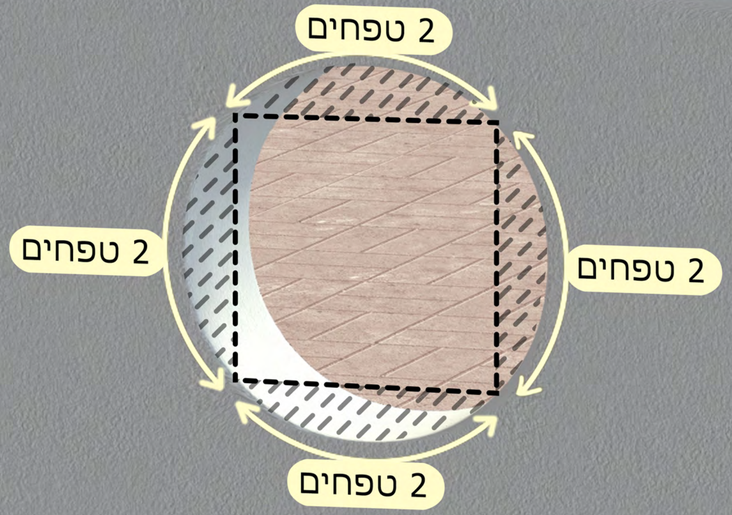

A0003-2 | © כל הזכויות שמורות

רש"י ד"ה צריך וכו' דכי מרבעינן ליה מדלינן ליה מיניה שני טפחים
מן ההיקף עגול שבין קרן לקרן לכל צד דסתמינן להו ומוקמינן לה אריבועא וכו'

עירובין דף ע"ו ע"ב

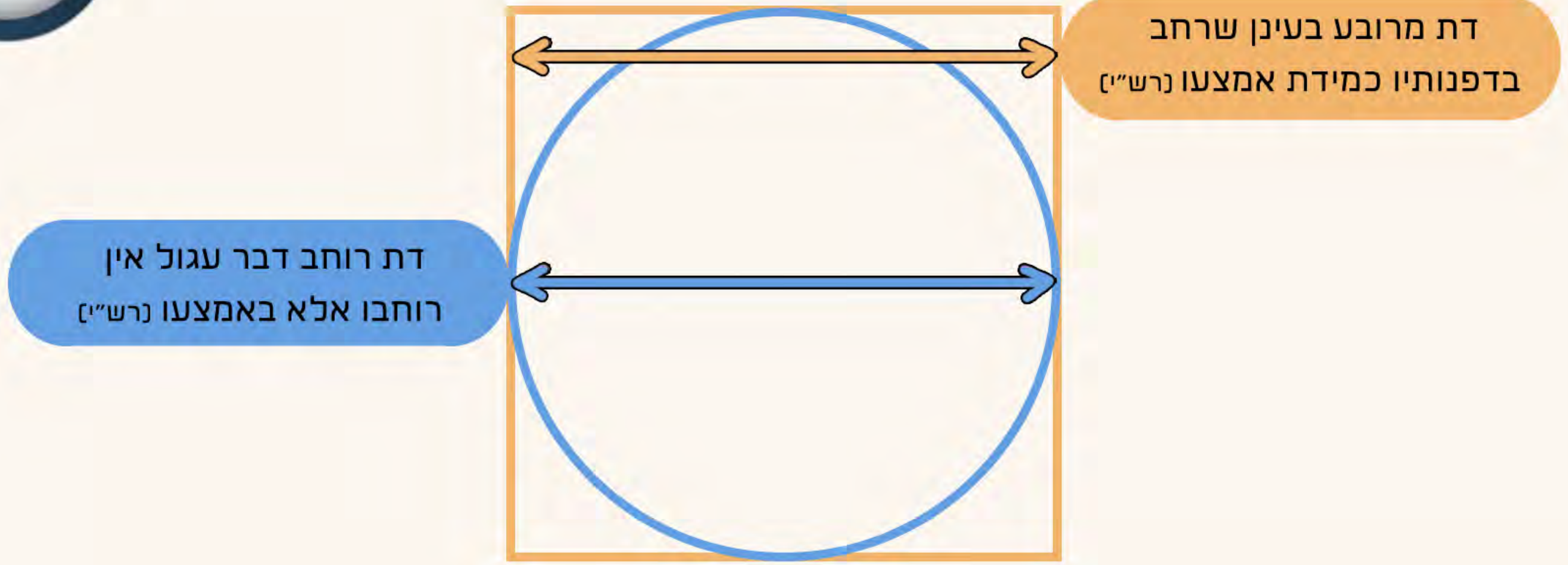

A0004 | © כל הזכויות שמורות

הני מילי בעיגולא אבל בריבועא בעינן טפי

עירובין דף ע"ו ע"ב

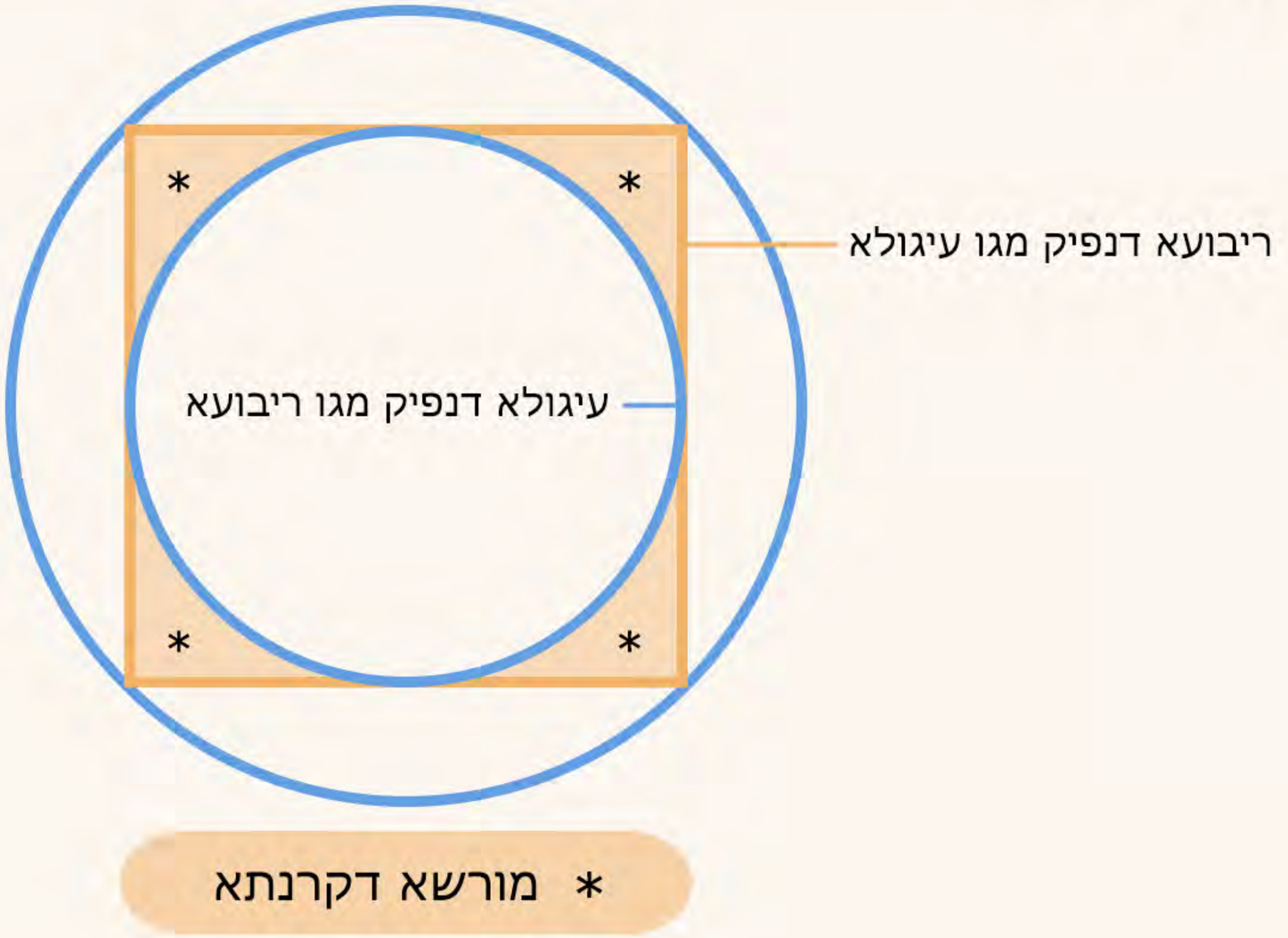

A0004-1 | © כל הזכויות שמורות

הני מילי עיגולא דנפיק מגו ריבועא אבל ריבועא דנפיק מגו עיגולא בעינן טפי מ"ט משום מורשא דקרנתא

עירובין דף ע"ו ע"ב

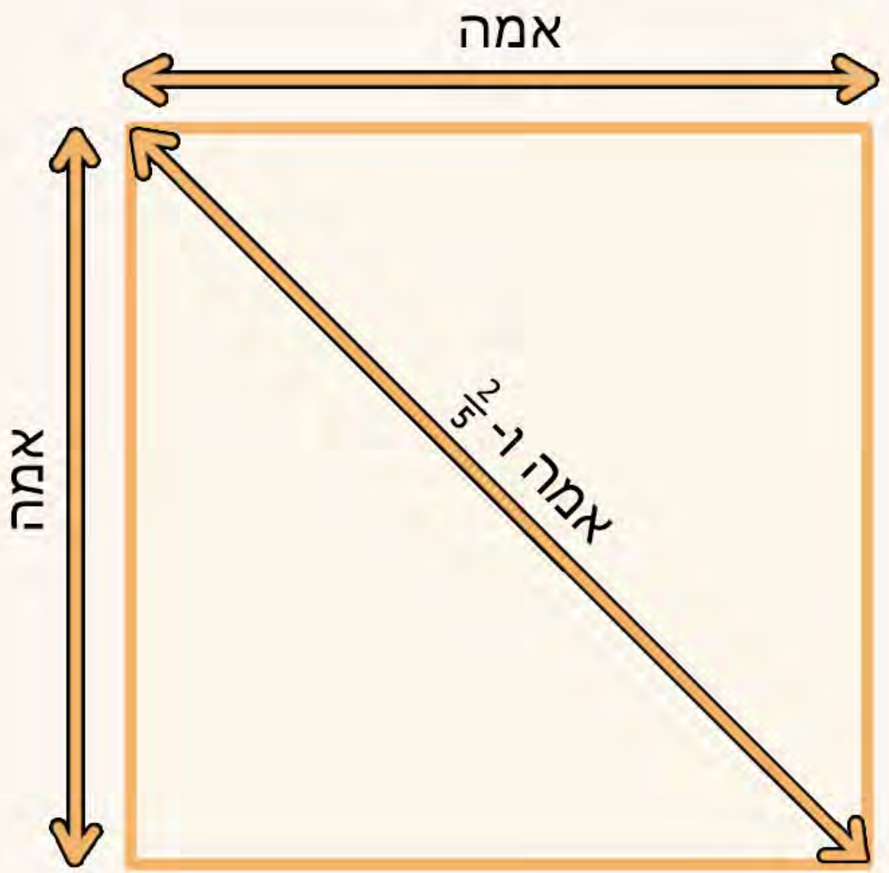

ב-A0004 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף ע"ו ע"ב

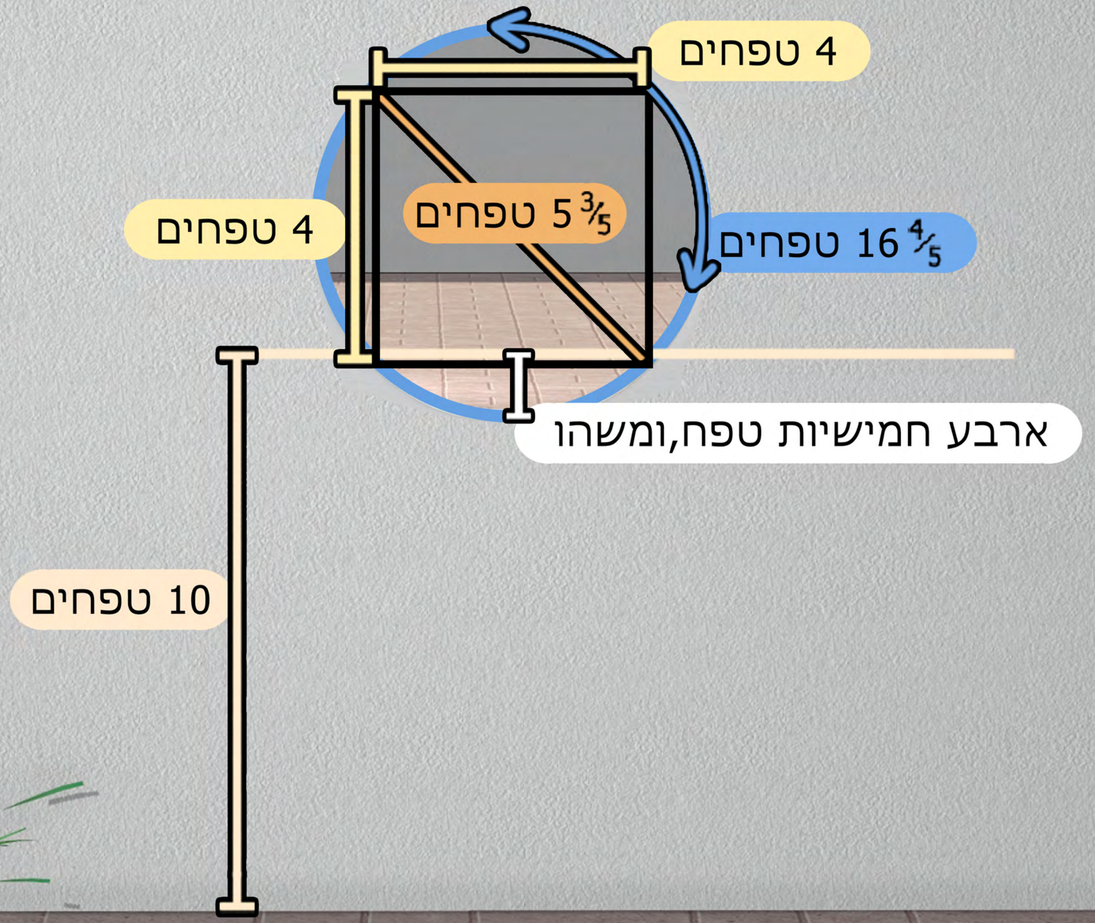

A0004-3 | © כל הזכויות שמורות

''בשיבסר נכי חומשא סגיא''

חישוב האלכסון (עפ"י הכלל כל אמתא בריבועא אמתא ותרי חומשי באלכסונא) 4 x 1 2\5 = 5 3\5

חישוב היקף העיגול (עפ"י הכלל כל שיש בהקיפו ג טפחים יש ברחבו טפח) 5 3\5 x 3=16 4\5

עירובין דף ע"ו ע"ב

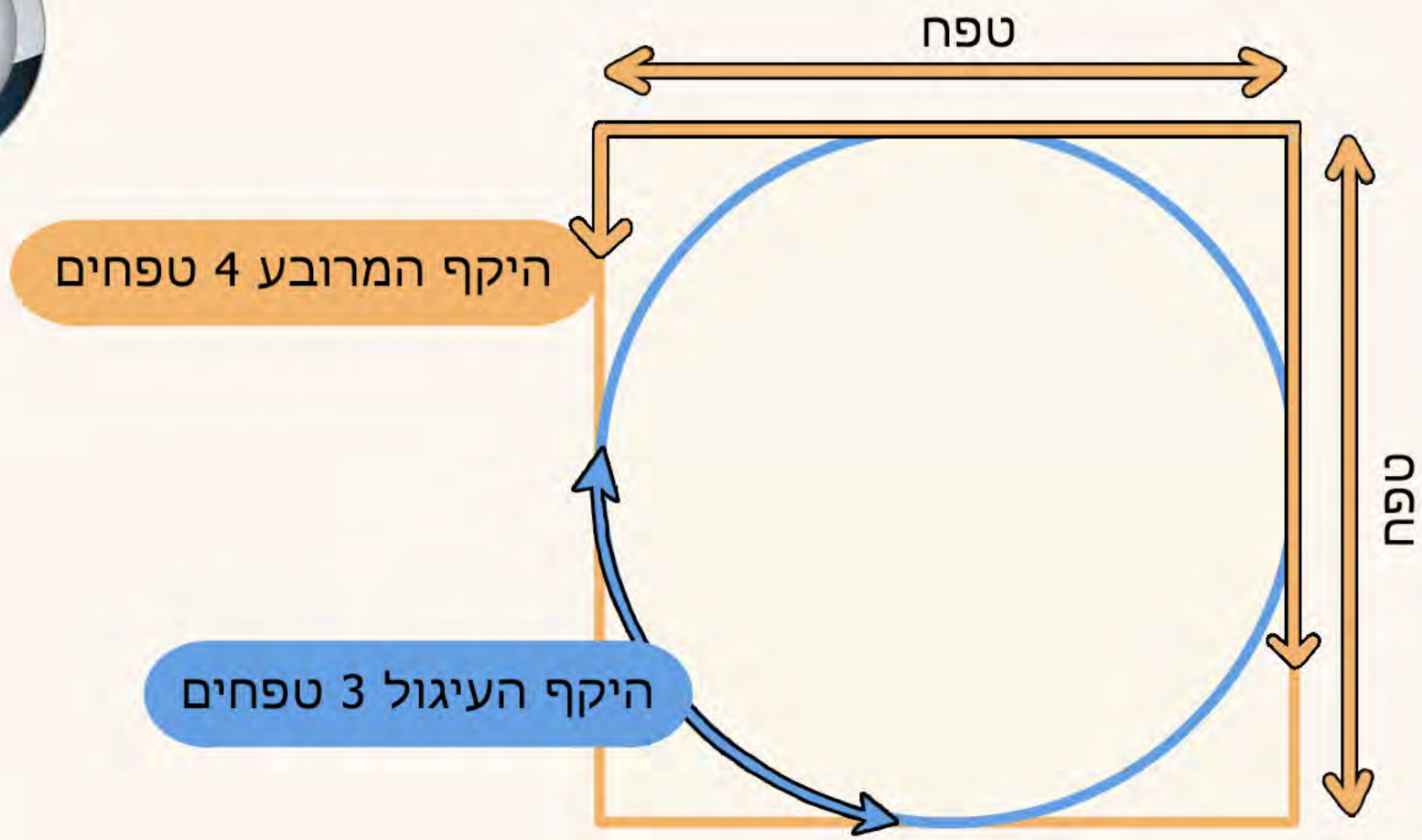

היקף הריבוע	**4 טפחים**
פחות רבע מהיקף הריבוע	**1 טפח**
שווה להיקף העיגול	**3 טפחים**

A0004-4 | © כל הזכויות שמורות

רבנן דקיסרי דאמרי עיגולא מגו ריבועא ריבעא

עירובין דף ע"ו ע"ב

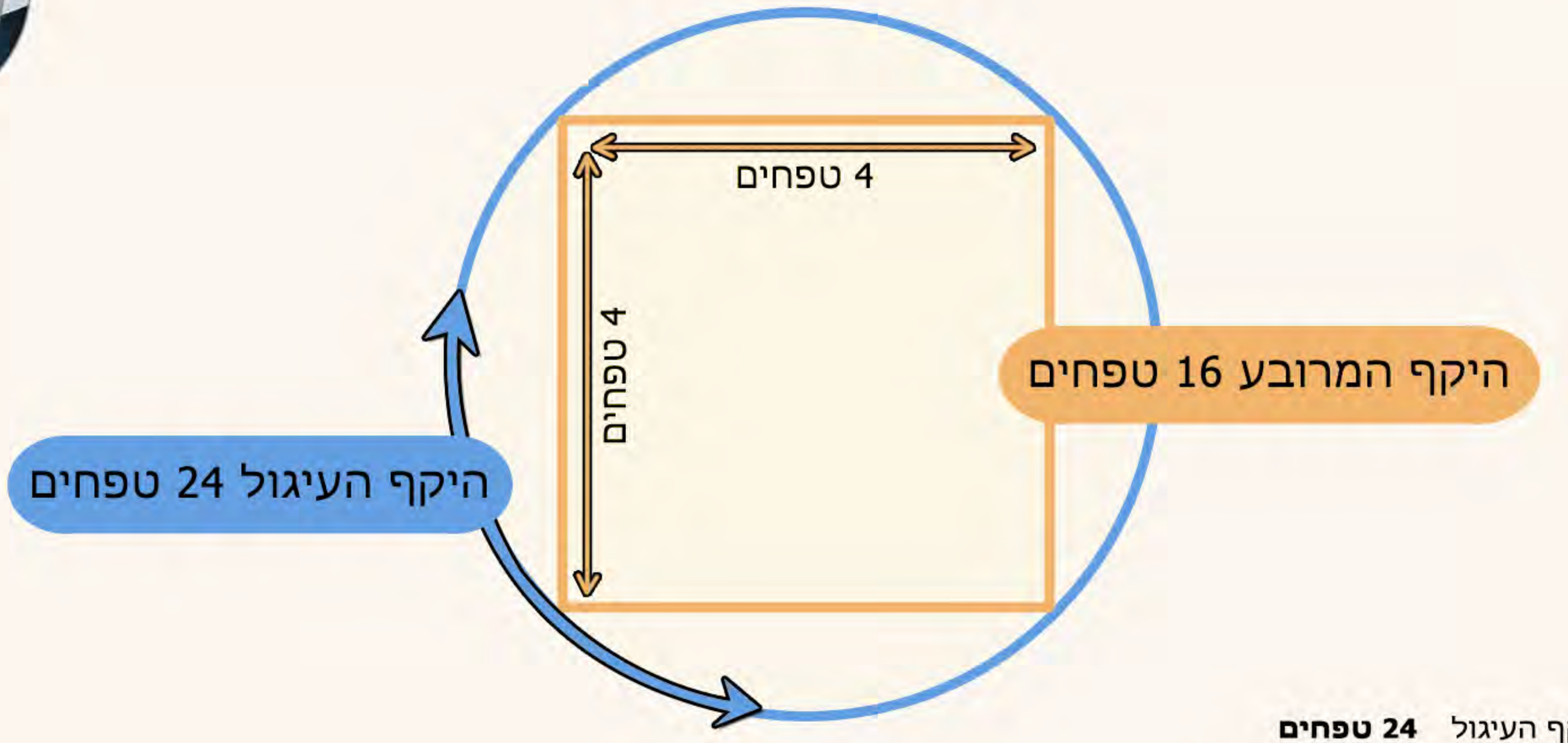

היקף העיגול	**24 טפחים**
פחות חצי מהיקף הריבוע	**8 טפחים**
שווה להיקף הריבוע	**16 טפחים**

A0004-5 | © כל הזכויות שמורות

רבנן דקיסרי דאמרי וכו' ריבועא מגו עיגולא פלגא [לשיטת רש"י]

עירובין דף ע"ו ע"ב

תוד"ה ורבי יוחנן

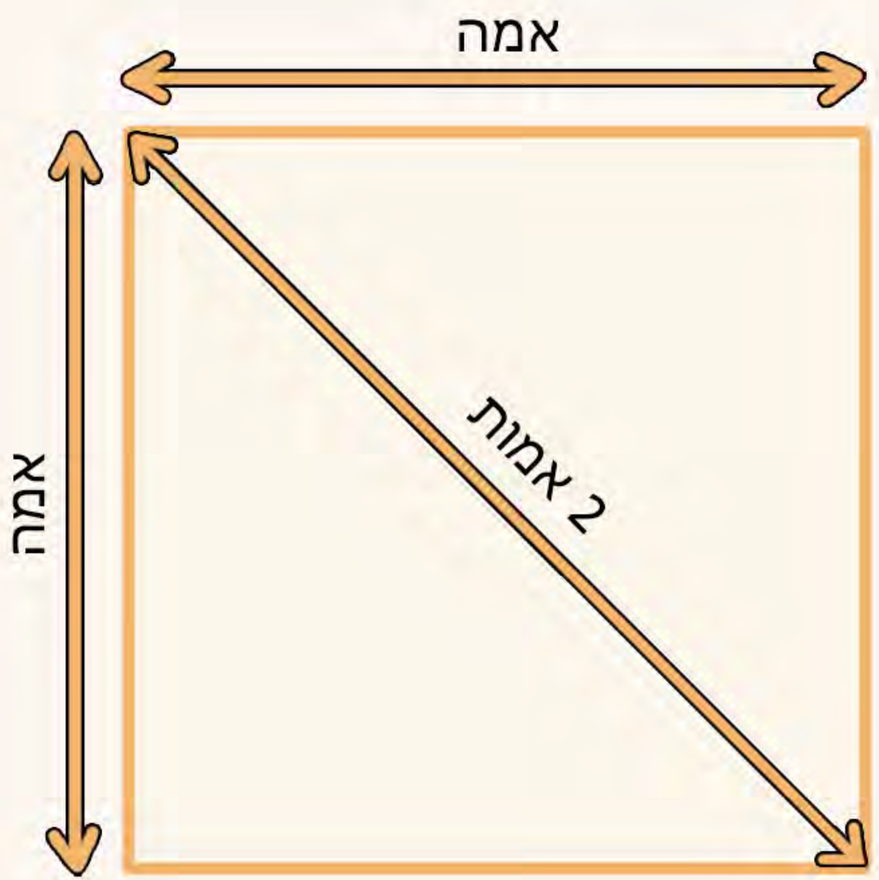

A0004-6 | © כל הזכויות שמורות

דקסבר (רבי יוחנן) אמתא בריבועא תרי אמתא באלכסונא

עירובין דף ע"ו ע"ב

תוס' ד"ה ורבי יוחנן

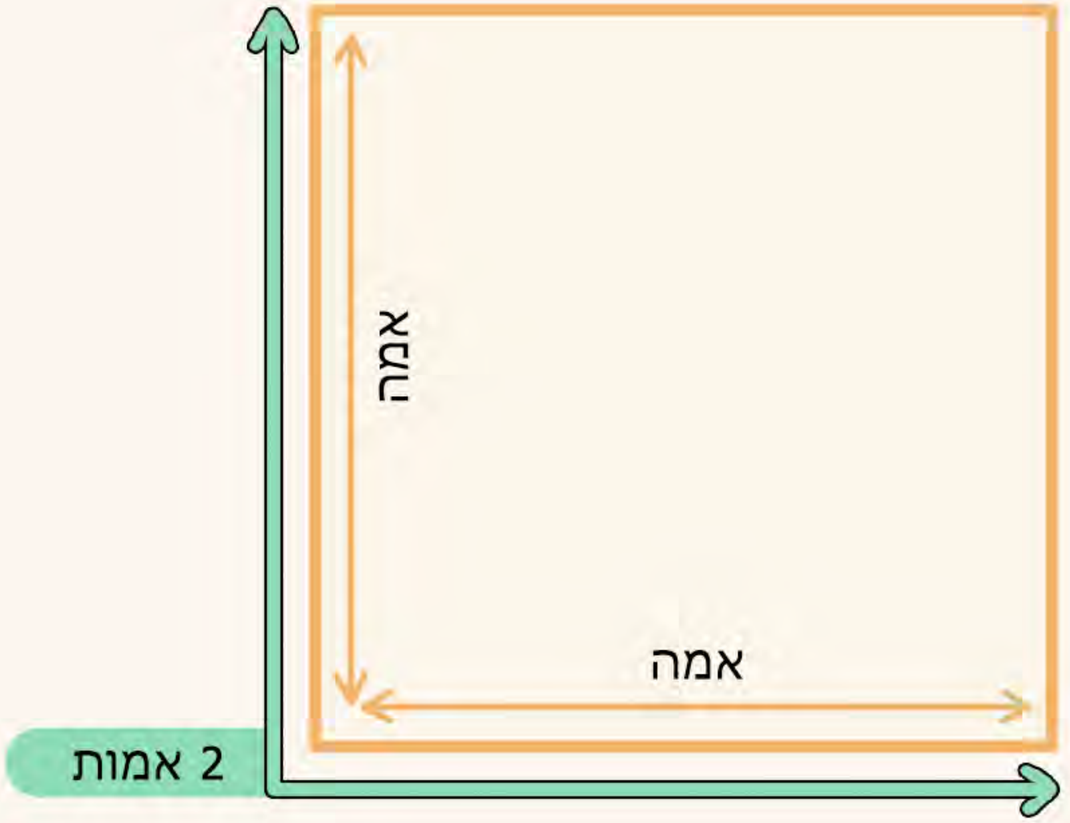

כל הזכויות שמורות © | A0004-7

שכל האורך והרוחב לא הוי אלא תרי אמה

עירובין דף ע"ו ע"ב

תוס' ד"ה ורבי יוחנן

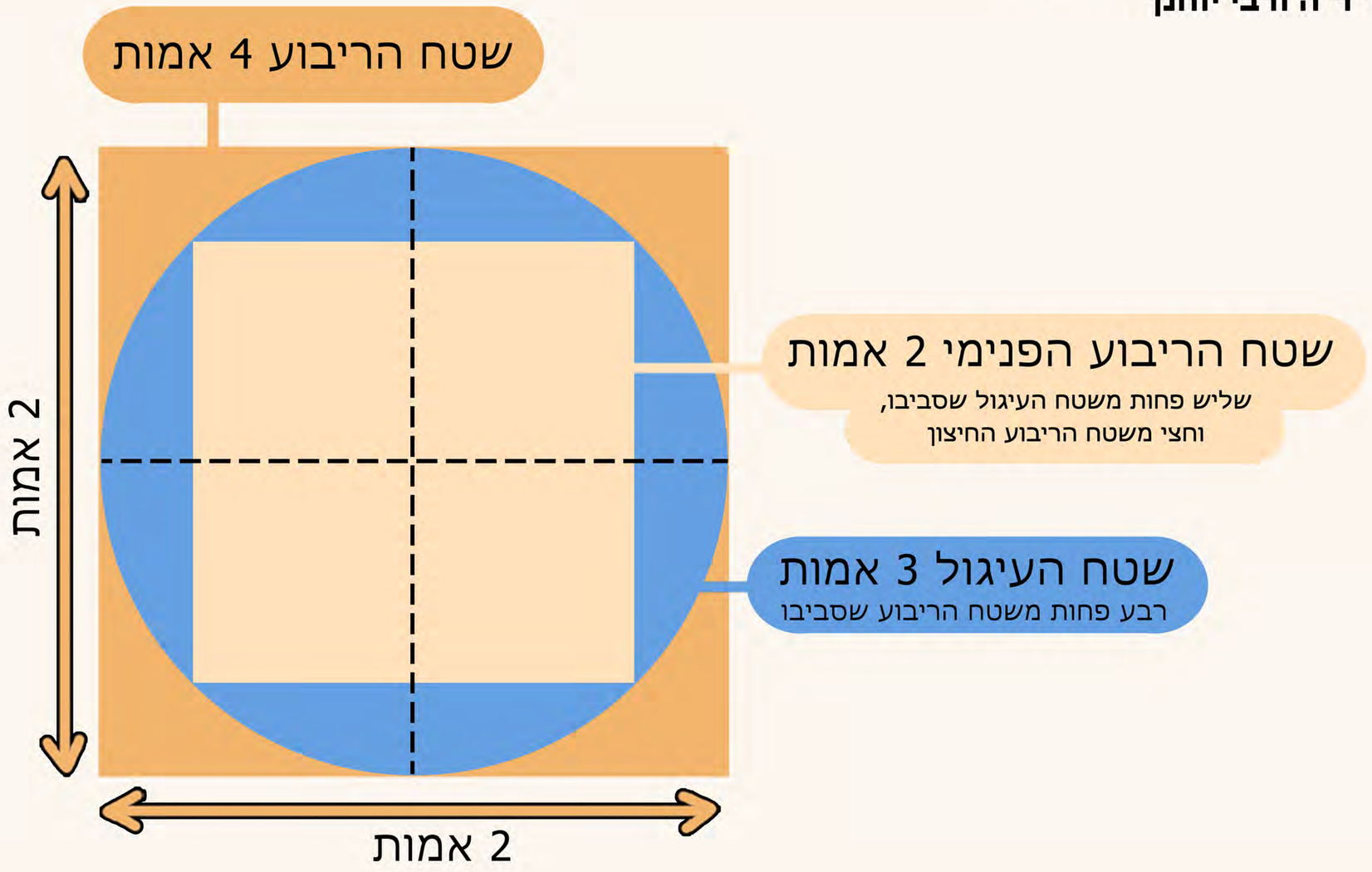

A0004-8 | © כל הזכויות שמורות

דייני דקיסרי וכו' לענין קרקע שבתוך הריבוע והעיגול וכו' שכשתעשה ריבוע ב' אמות על ב' אמות ותעשה עיגול בפנים ב' על ב' ועוד ריבוע בתוך העיגול וכו' בריבוע הפנימי אין בו כי אם ב' שהרי הוא חציו של חיצון

עירובין דף ע"ו ע"ב

בהגהות הגר"א

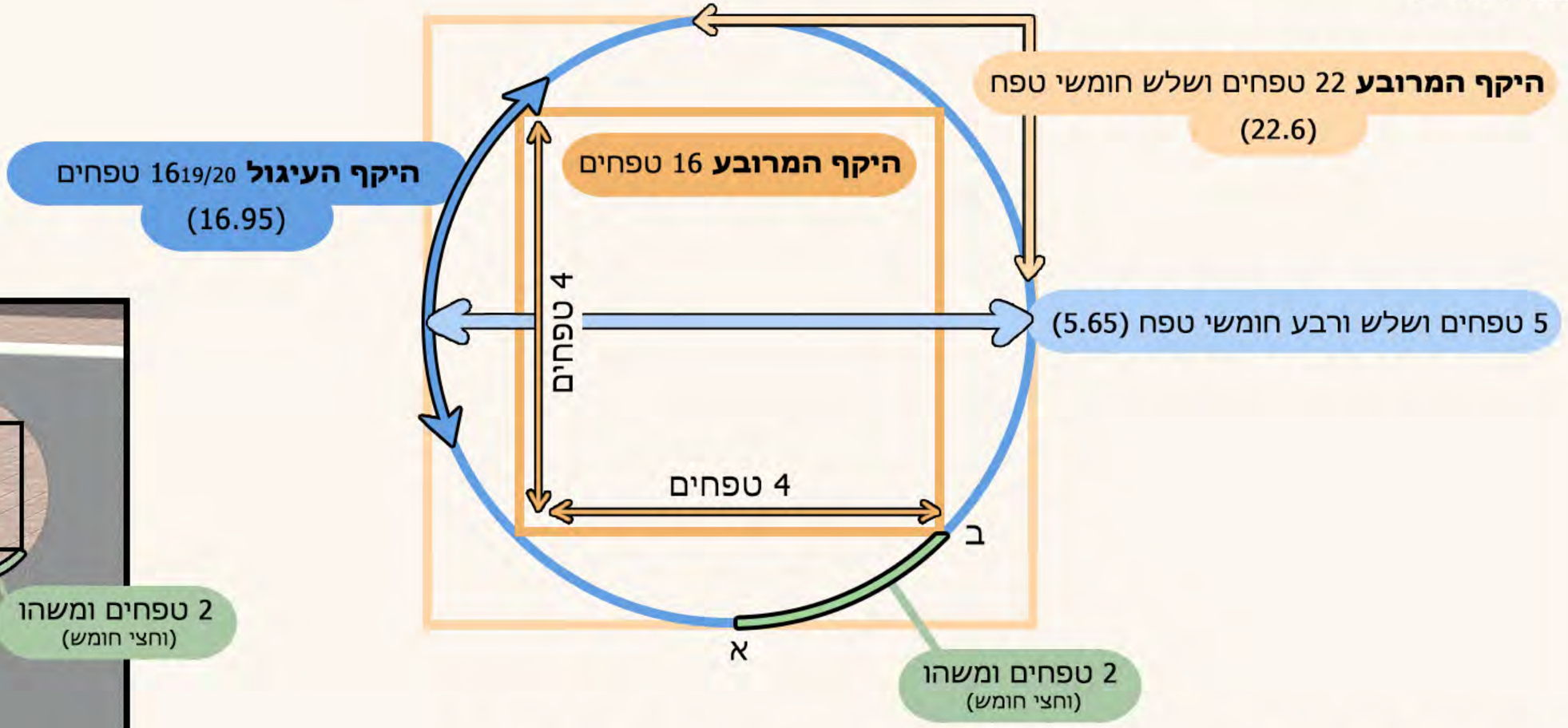

חישוב העיגול [עפ"י הכלל כל שיש בהקיפו 3 טפחים יש ברחבו טפח] 5.65X3=16.95

חישוב הריבוע החיצון [עפ"י הכלל עיגולא מגו ריבועא ריבעא] 16.95+5.65=22.6

A0004-9 | © כל הזכויות שמורות

רבי יוחנן אמר כי דייני דקיסרי וכו' ריבועא מגו עיגולא פלגא - לשיטת הגר"א

(דדייני קיסרי מיירי בשטח כפי' תוס', ומה שאמר ר"י צריך שיהיה בהקיפו כ"ד טפחים היינו בהיקף ריבוע החיצון ולחומרא לא דק)

עירובין דף ע"ז ע"ב

בנה איצטבא על גב איצטבא אם יש באיצטבא התחתונה ארבעה ממעט [לשיטת רש"י]

עירובין דף ע"ז ע"ב

A0028 | © כל הזכויות שמורות

אי נמי אין בתחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלושה ממעט [לשיטת רש"י]

"בנה איצטבא על גב איצטבא אם יש באיצטבא התחתונה ארבעה ממעט"

לשיטת תוס' (ד"ה אם) דבעינן שיהיה באיצטבא ארבעה על ארבעה טפחים

עירובין דף ע"ז ע"ב

שו"ע סימן שע"ב סעיף ט'

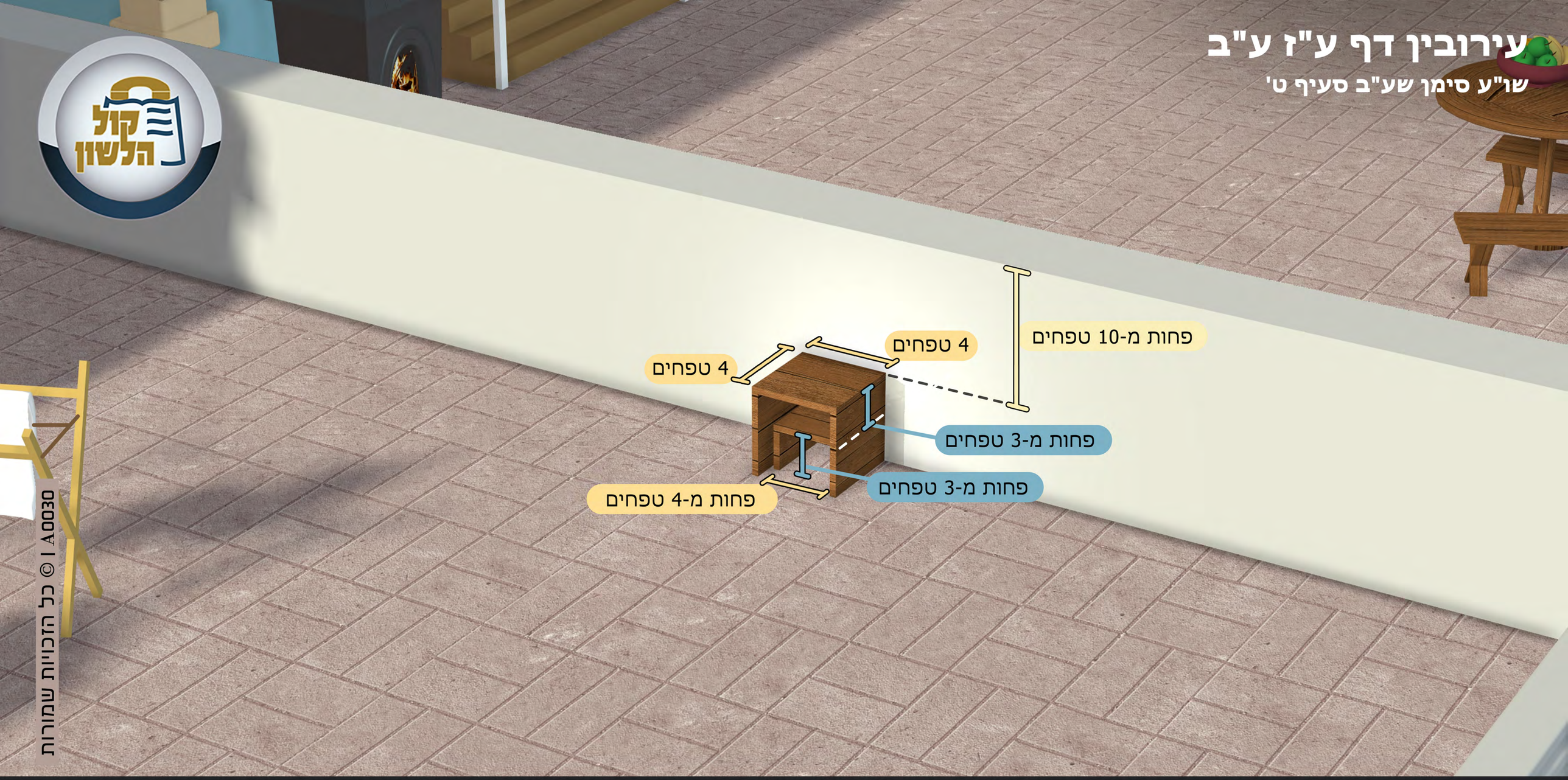

A0030 | © כל הזכויות שמורות

"אי נמי אין בתחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלושה ממעט"

לשיטת תוס' (ד"ה אם) דבעינן שיהיה באיצטבא ארבעה על ארבעה טפחים

עירובין דף ע"ז ע"ב

A0033 | © כל הזכויות שמורות

בנה איצטבא על גב איצטבא וכו׳ אי נמי אין בתחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלושה ממעט

[לשיטת הרשב"א דמיעוט באויר הוי מיעוט, ובעי׳ ד׳ על ד׳ טפחים, והשליבות מצטרפות לרוחב ד׳ כשאין ביניהם ג׳ טפחים]

עירובין דף ע"ז ע"ב

A0031 | © כל הזכויות שמורות

סולם ששליבותיו פורחות אם יש בשליבה התחתונה ארבעה ממעט אי נמי אין בשליבה התחתונה ארבעה
ויש בשליבה העליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלשה ממעט [לשיטת רש"י]

עירובין דף ע"ז ע"ב

A0032 | © כל הזכויות שמורות

"סולם ששליבותיו פורחות אם יש בשליבה התחתונה ארבעה ממעט אי נמי אין בשליבה התחתונה ארבעה ויש בשליבה העליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלשה ממעט"

לשיטת תוס' (ד"ה אם) שהשליבות מחוברות מאחורי הסולם, ורוחב השליבה הממעטת ד' על ד' טפחים

עירובין דף ע"ז ע"ב

A0034 | © כל הזכויות שמורות

"סולם ששליבותיו פורחות וכו' אין בתחתונה ארבעה ויש בעליונה ארבעה ואין בין זה לזה שלושה ממעט"

[לשיטת הרשב"א שמפרש שהתחתונה והעליונה מצטרפים להשלים שיעור ד' טפחים]

עירובין דף ע"ח ע"ב תוד"ה חקק

A0065 | © כל הזכויות שמורות

כגון שהכותל עב ובולט מצד הסולם....ואיירי בכותל משופע

עירובין דף ע"ח ע"ב תוד"ה חקק

A0066 | © כל הזכויות שמורות

או שהסולם מונח בסוף הכותל בקרן זוית ואיירי בכותל משופע

"אנשי חצר ואנשי מרפסת...כל שגבוה י' טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
בד"א בסמוכה וכו' ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]

עירובין דף פ"ג ע"ב

שו"ע סי' שע"ה סעיף ב'

"חולית הבור...שהן גבוהים עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
בד"א בסמוכה וכו' ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]

עירובין דף פ"ג ע"ב

"והסלע...שהן גבוהים עשרה טפחים למרפסת פחות מכאן לחצר
בד"א בסמוכה וכו' ואיזו היא סמוכה כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים"
[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]

"אבל במופלגת אפילו גבוה י' טפחים לחצר"

[למסקנת הגמ' בשיטת רב לפירוש רש"י]

עירובין דף פ"ד ע"ב

שו"ע סי' שע"ה סעיף ב'

A3074 | © כל הזכויות שמורות

"גג הסמוך לרשות הרבים צריך סולם קבוע להתירו"

ופירש רש"י "צריך סולם קבוע מן העליה לגג להתירו לטלטל מן המרפסת לגג וכו' דלא גביהה מרפסת עשרה מרה"ר וממנה עולין לגג ופחות מעשרה הוא לה וכו' וכגון דמרפסת מגופפת היא למעלה ופתחה בי' אמות לרה"ר".

וכגון שצידי הגג גבוהין עשרה

או כל הגג למטה מעשרה ויש לו מעקה ופתוח לרה"ר

עירובין דף פ"ד ע"ב תוס' ד"ה גג

שו"ע סי' שס"א סעי' א'

© כל הזכויות שמורות | A3077

גג הסמוך לרה"ר ונמוך בתוך עשרה...דכיון דתוכו רה"י היא לא דמי לשאר כרמלית

ודילמא כשרבים מכתפין עליו בכומתא וסודרא [לשיטת רש"י]

ודילמא כשרבים מכתפין עליו בכומתא וסודרא [לשיטת ר"י]

עירובין דף פ"ד ע"ב תוס' ד"ה גג

© כל הזכויות שמורות | A3080

ודילמא כשרבים מכתפין עליו בכומתא וסודרא [לשיטת ר"ת]

עירובין דף פ"ו ע"ב | דף פ"ז ע"ב

כל הזכויות שמורות © | A3105

גזוזטרא שיש בה ארבע אמות על ארבע אמות חוקק בה ד' על ד' וממלא

"כוף וגוד"

הויין לה י' טפחים הנשארים סביב הנקב לכל צד ורואין אותן כאילו הן כפופין למטה [רש"י ד"ה חוקק]

היתה סמוכה לכותל בפחות מג' טפחים צריך שיהא אורכה ד' אמות ורוחבה אחד עשר ומשהו

עירובין דף פ"ז ע"א

רש"י ד"ה היתה סמוכה

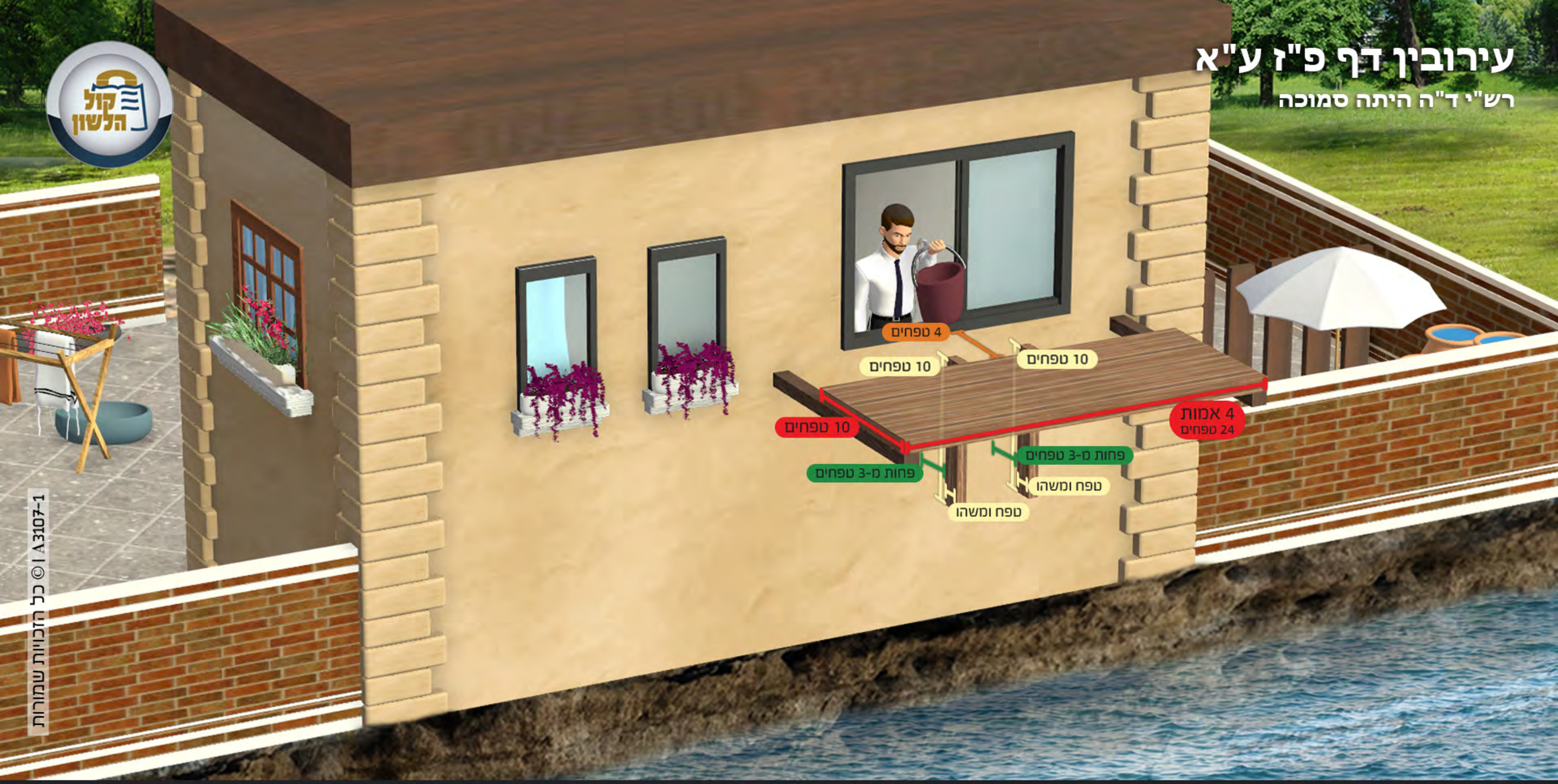

A3107-1 | © כל הזכויות שמורות

הויא לה האי כותל חדא מן המחיצות והאויר פחות משלשה שבינה ולכותל מהני לנקב
ומוסיף עליו טפח ומשהו פגם ברוחב הנסר על פני ד׳ לארכה להשלים הנקב לד׳ על ד׳

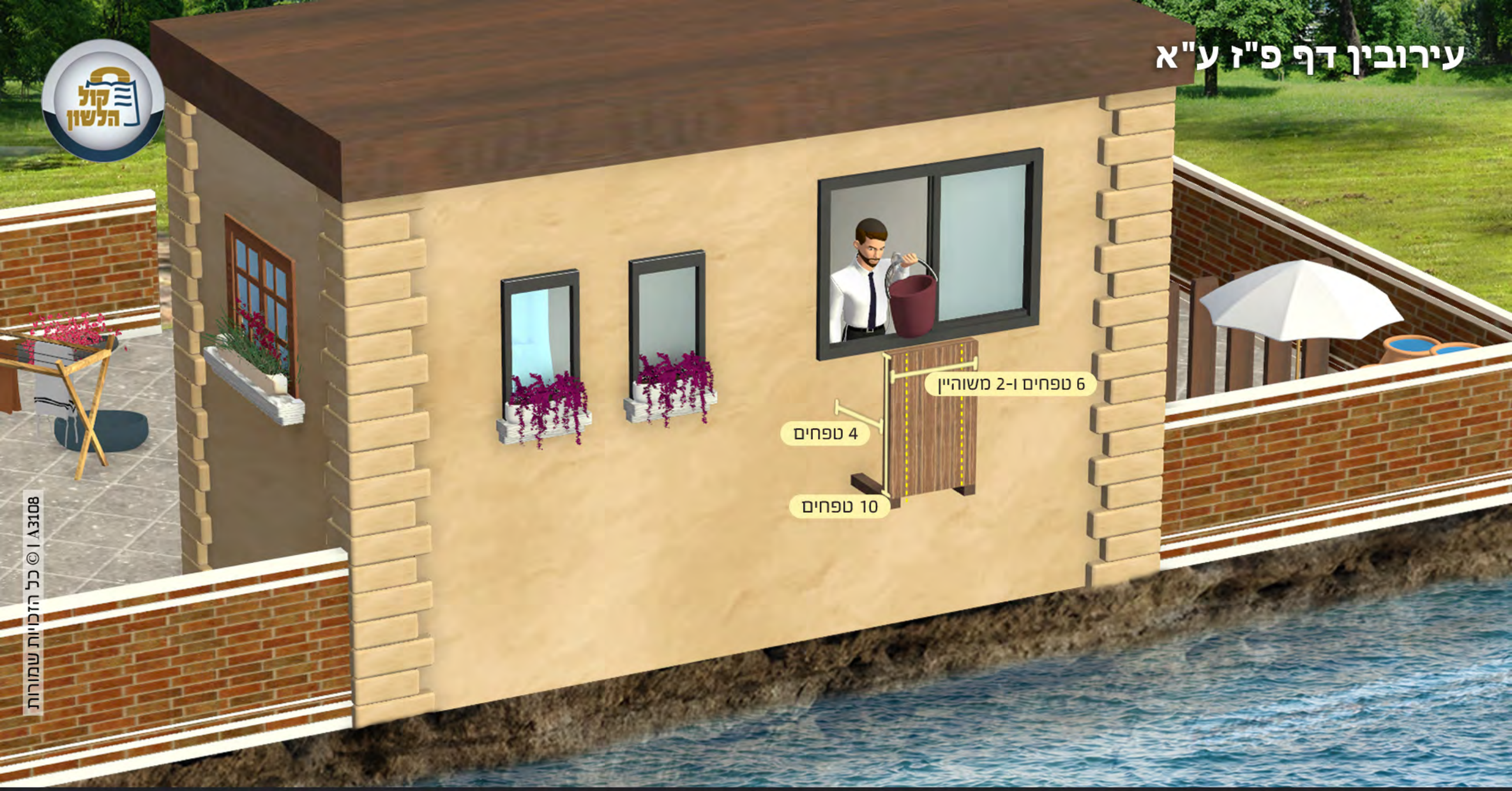

היתה זקופה צריך שיהא גובהה עשרה טפחים ורוחבה ו' טפחים ושני משהויין

עירובין דף פ"ז ע"א

רש"י ד"ה היתה זקופה

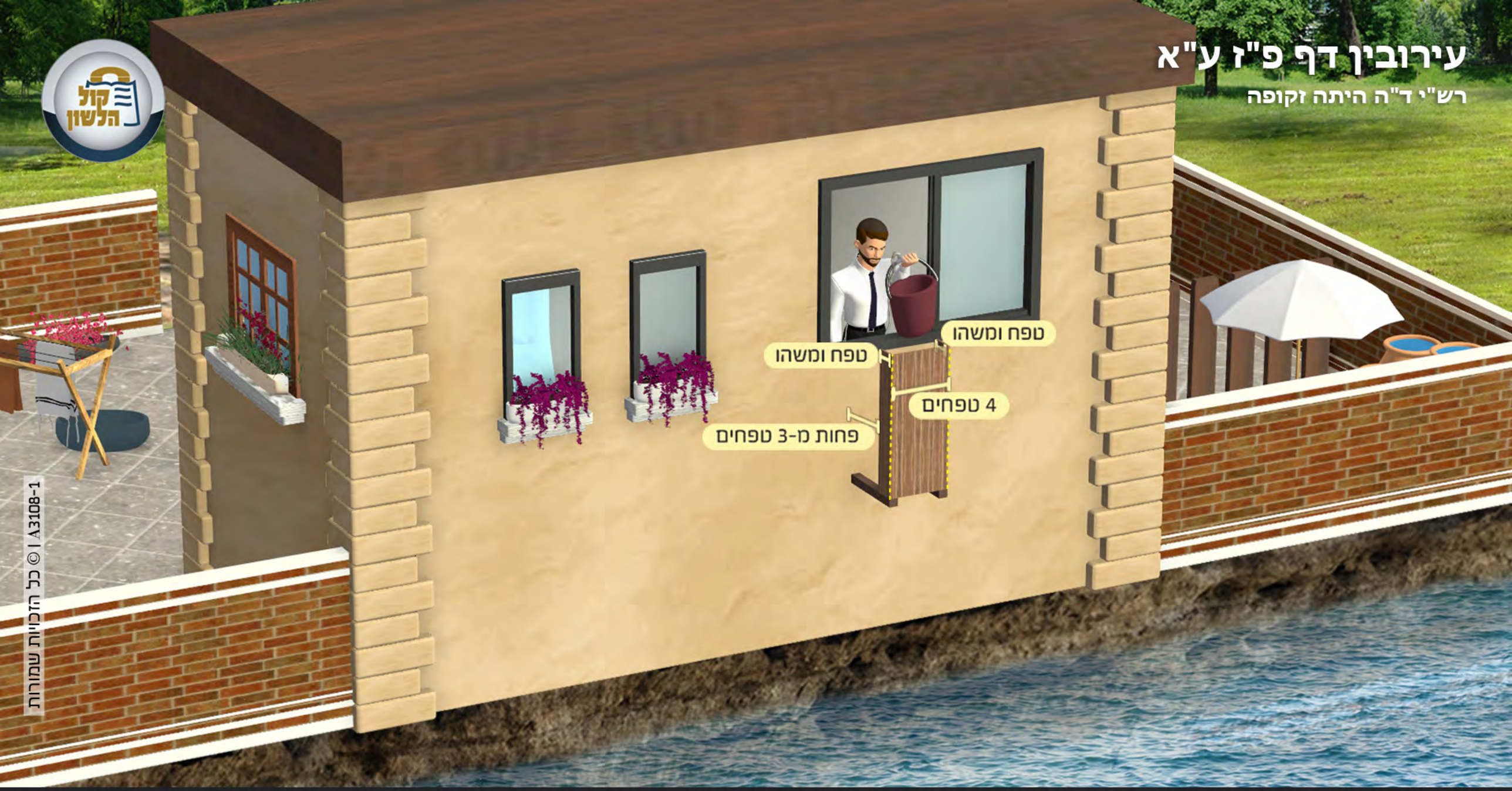

קול הלשון
A3108-1 | © כל הזכויות שמורות

וכוף שפת רחבה טפח ומשהו לכאן לצד הכותל והרי שפתה עכשיו בפחות מג׳ סמוך לכותל והוא לבוד הרי מחיצת ד׳

עירובין דף פ"ז ע"א

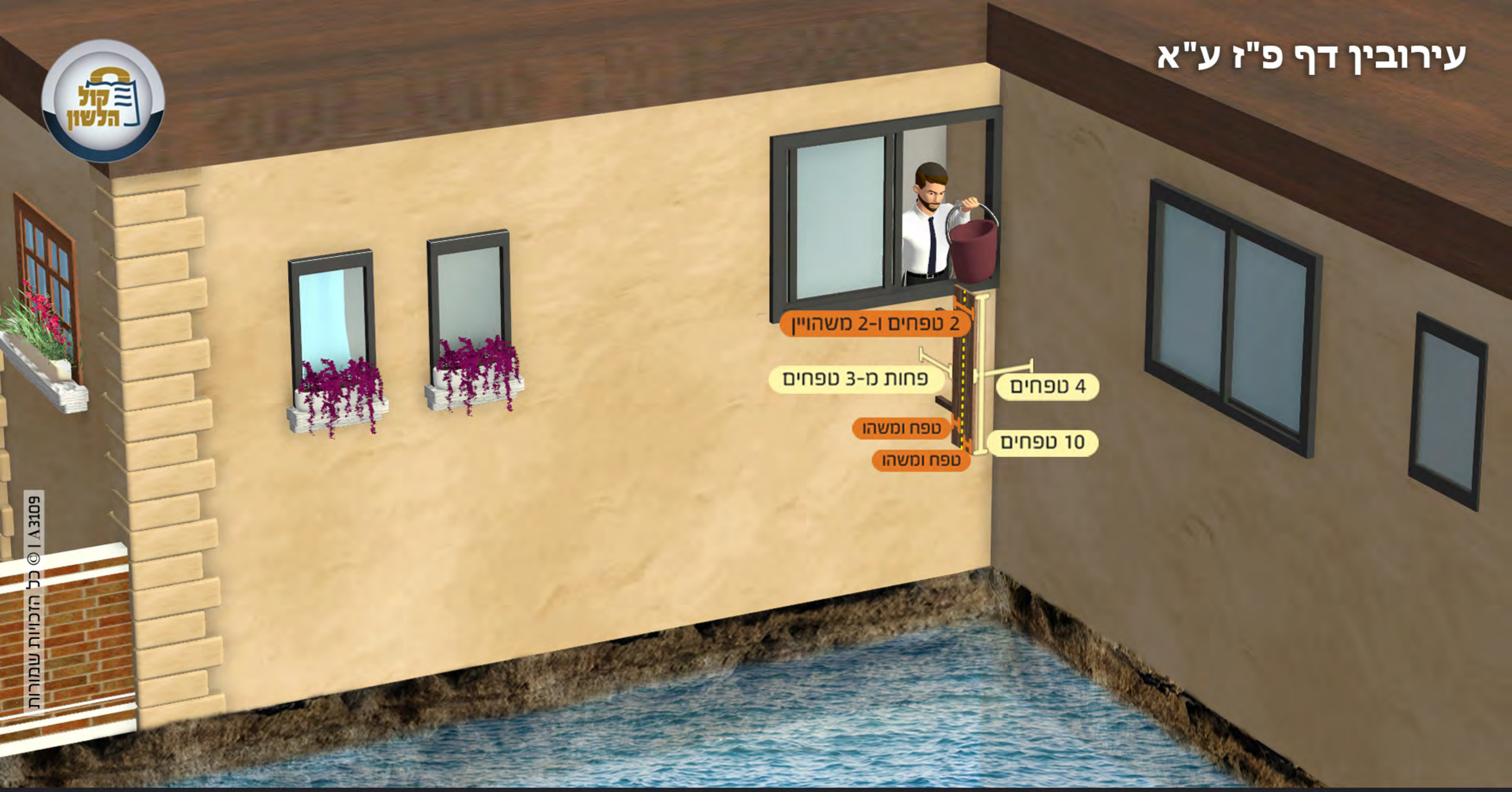

© כל הזכויות שמורות | A3109

היתה עומדת בקרן זוית צריך שיהא גובהה י' טפחים ורוחבה ב' טפחים ושני משהויין

עירובין דף פ"ז ע"א

רש"י ד"ה היתה עומדת

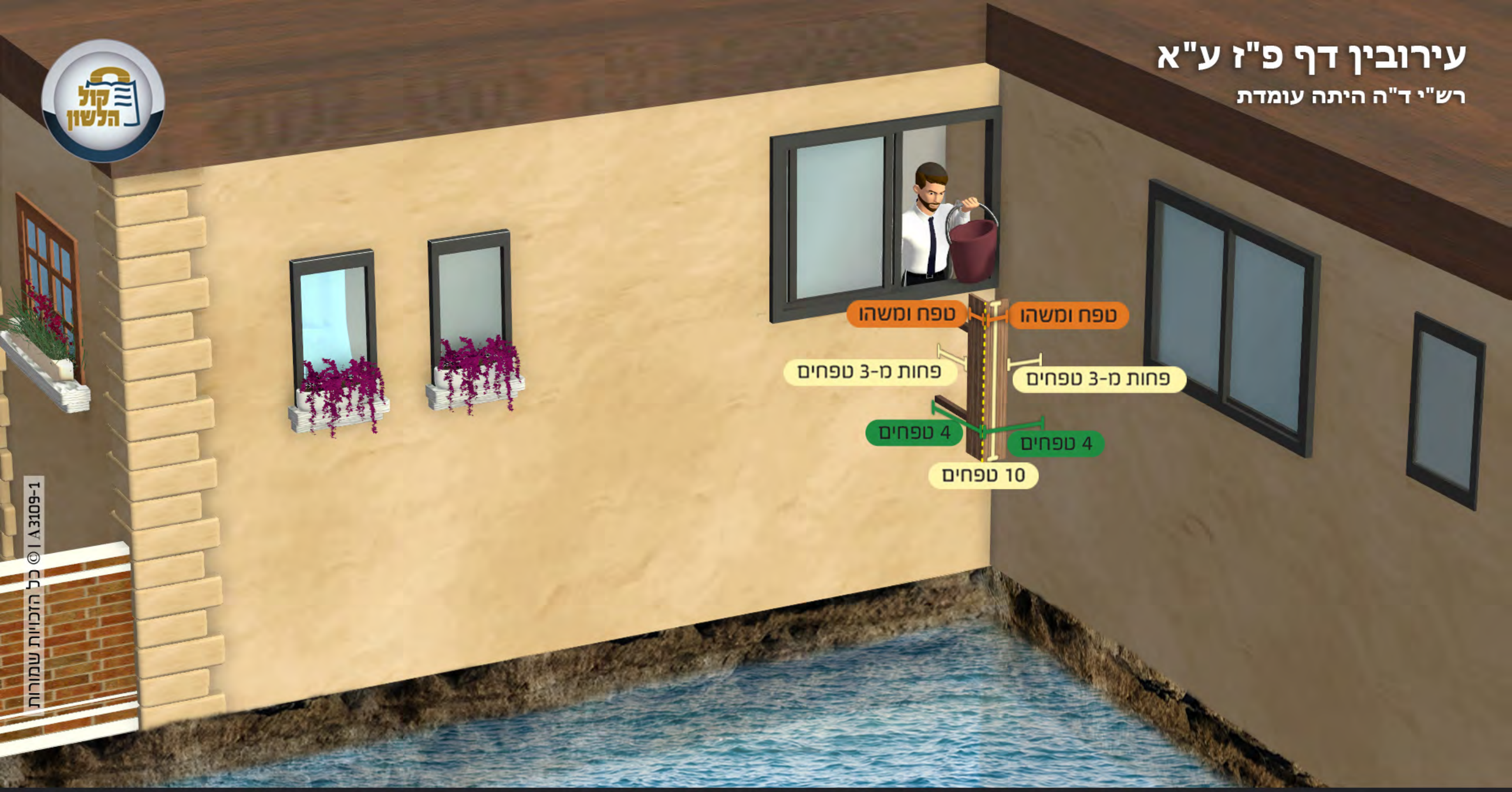

כל הזכויות שמורות © | A3109-1

כוף טפח ומשהו היתירין על מדת רחבה והטה אותם לצד כותל המופלג ד' נמצאת שפת הנסר עומדת בפחות מג' והוא לבוד

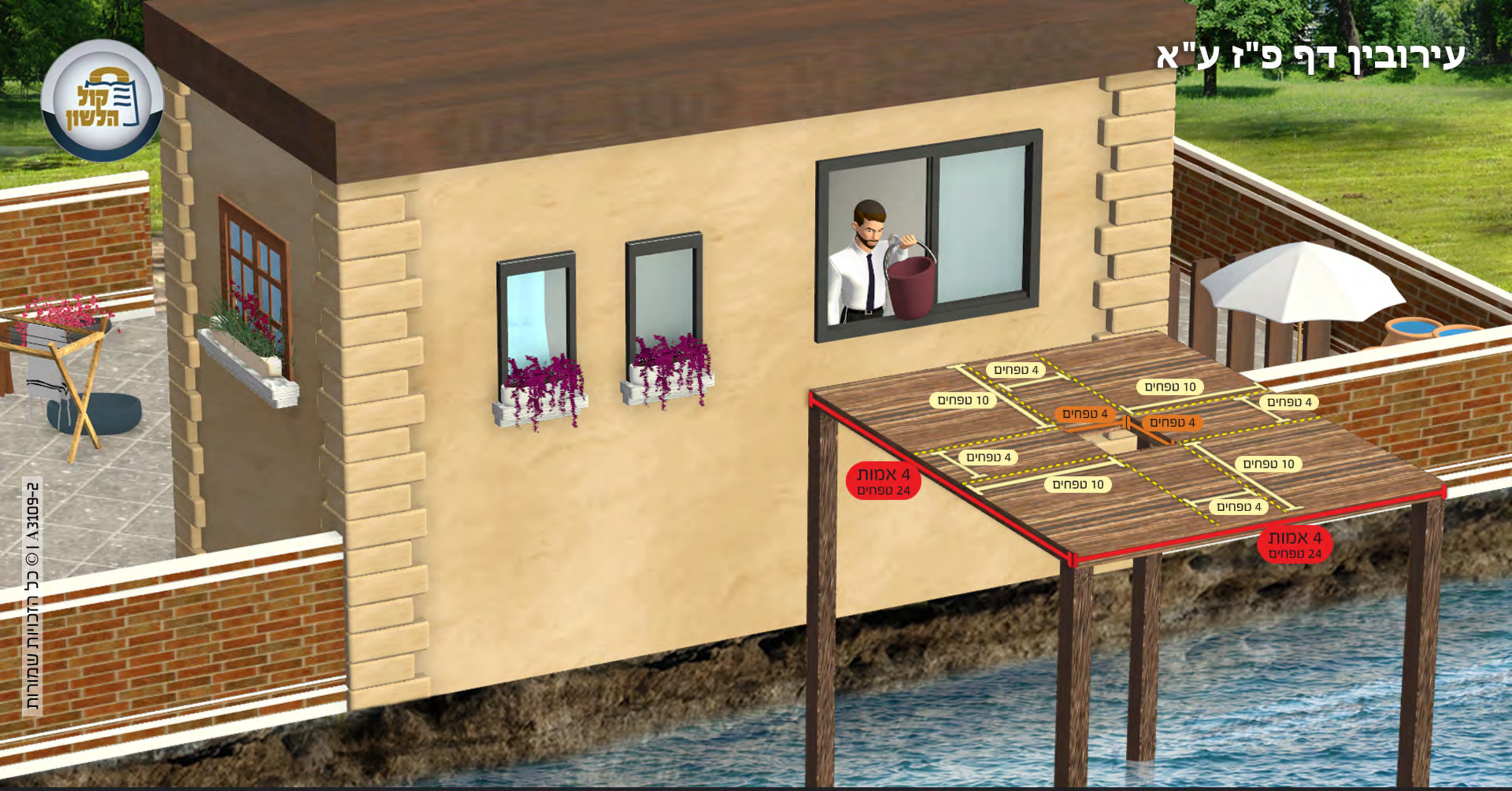

דעבידא כי אסיתא

''אמת המים שהיא עוברת בחצר אין ממלאין הימנה בשבת אא"כ עשו לה מחיצה גבוה י' טפחים''

[ומבואר בראשו' דאותה מחיצה המועלת בבור מועלת באמת המים העוברת בחצר]

אמת המים העוברת בין החלונות

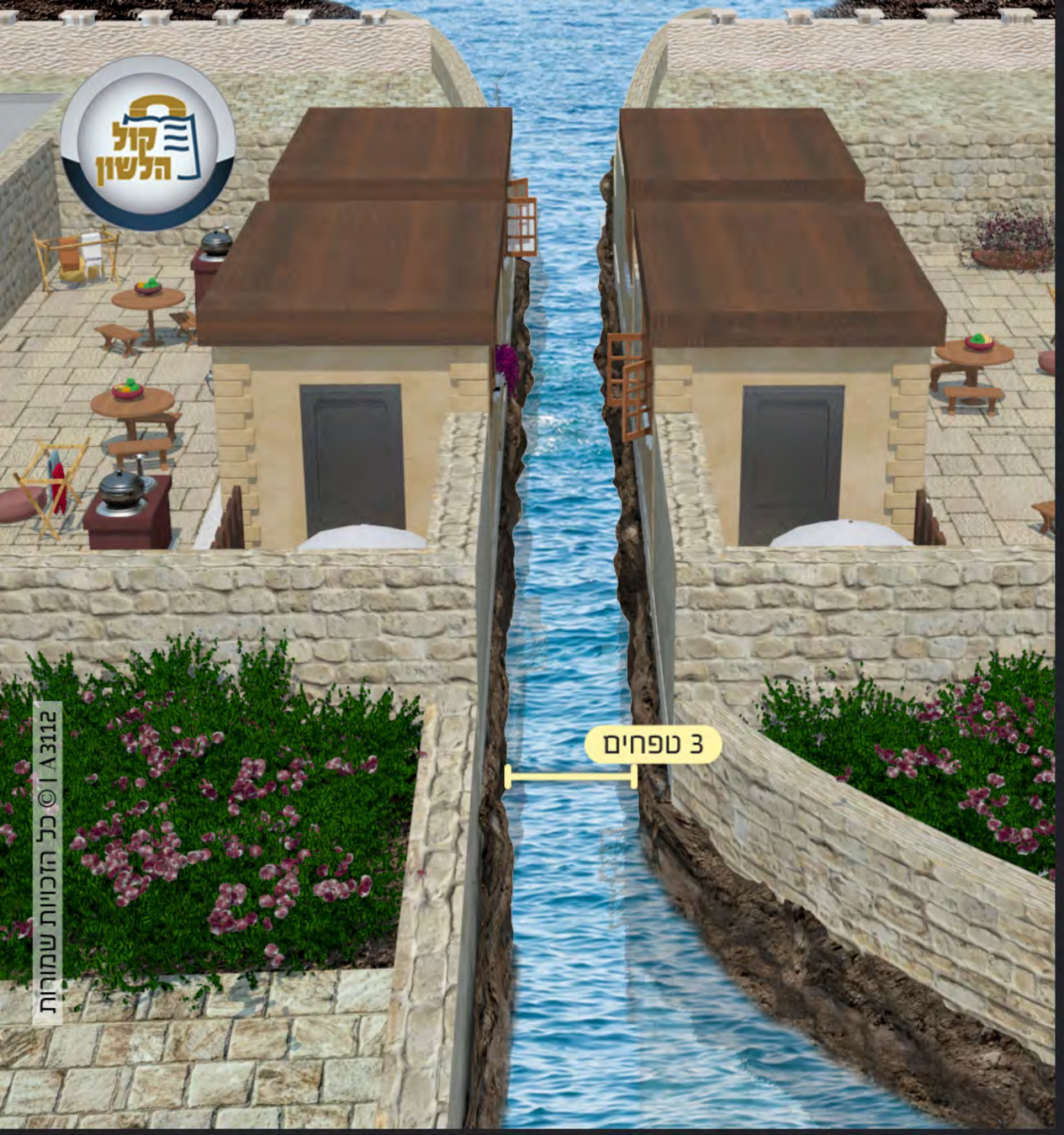

אמת המים וכו' פחות מג' משלשל דלי וממלא ג' אין משלשל דלי וממלא וכו' אילימא באמת המים גופה

אלא באגפיה ולהחליף

רבינא אמר כגון דעבד לה ניפקי אפומה

"בנה עליה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה ארבעה" (לשיטת רש"י)

"דעבידא להדי תרביצא דביתיה" (לשיטת רש"י)

בנה עליה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה ארבעה
(לשיטת תוס')

פירוש אם עירבו שאר הגגין וזה לא עירב עמהם אינו אוסר עליהם וכו' וצ"ל לפירושו דלצד הגגין הוא פרוץ במילואו

או עליה אינה אלא בחצי הגג

עירובין דף פ"ט ע"ב

תוס' ד"ה ועשה לפניה

קול הלשון
כל הזכויות שמורות © | A5044

שאם היה כל הגג מוקף מחיצה בלא דקה נמי לא היה אסור

© כל הזכויות שמורות | A5051

"שתי אמות בגג ושתי אמות באכסדרה"

ופי' רש"י "תקרה של אכסדרא יותר מבית סאתיים"

A5052 | © כל הזכויות שמורות

שתי אמות בגג ושתי אמות באכסדרה

ופי' רש"י "ואין לה מחיצה ואין לה פי תקרה דאמרינן יורד וסותם דעבידא כי אורזילא בשיפוע כגגין שלנו"

[ראה בגהות וציונים עוז והדר שזה פירוש אחר ברש"י]

A5053 | © כל הזכויות שמורות

"ב' אמות בגג וב' אמות בחורבה"

וכתבו התוס' (ד"ה אלא) דלשיטת רש"י הנידון הוא לטלטל לתוך החורבה

ובעי נמי בגג דחורבה

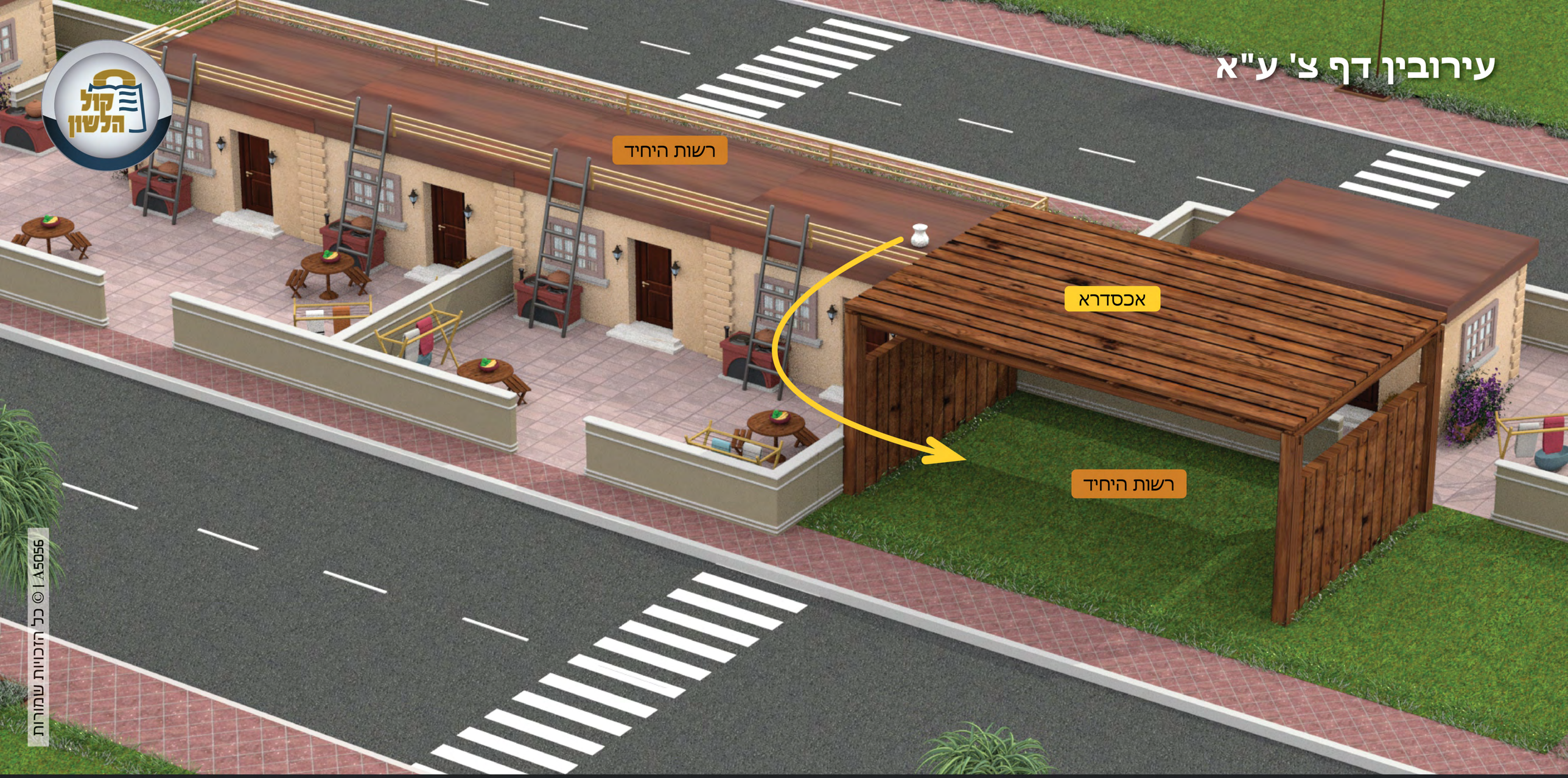

© כל הזכויות שמורות | A5056

"ב' אמות בגג וב' אמות באכסדרא"

לפירוש החזו"א (סי' ק"ד סקט"ז) לשיטת ר"ת

A5057 | © כל הזכויות שמורות

"ב' אמות בגג וב' אמות בחורבה"

לפירוש החזו"א (סי' ק"ד סקט"ז) לשיטת ר"ת

© כל הזכויות שמורות | A5128

"סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין כשירה"

לשיטת רש"י

© כל הזכויות שמורות | A5129

"ואילו השוה פצימיה פסולה"

לשיטת רש"י

עירובין דף צ"ג ע"א

A5130 | © כל הזכויות שמורות

"א"ל אביי לדידי כשירה"

וברש"י "דאפי' אין לה שום מחיצה אמרינן פי תקרה יורד וסותם"

© כל הזכויות שמורות | A5131

"סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין כשירה"

לשיטת תוס'

A5132 | © כל הזכויות שמורות

"ואילו השוה פצימיה פסולה"

לשיטת תוס'

גידוד חמשה ומחיצה חמשה

כולו בגידוד

כולו במחיצה

עירובין דף צ"ג ע"ב

תוס' ד"ה גידוד

כל הזכויות שמורות © | A5150

בית עמוק חמשה ויש לו מחיצות חמשה

עירובין דף צ"ג ע"ב

תוס' ד"ה גידוד

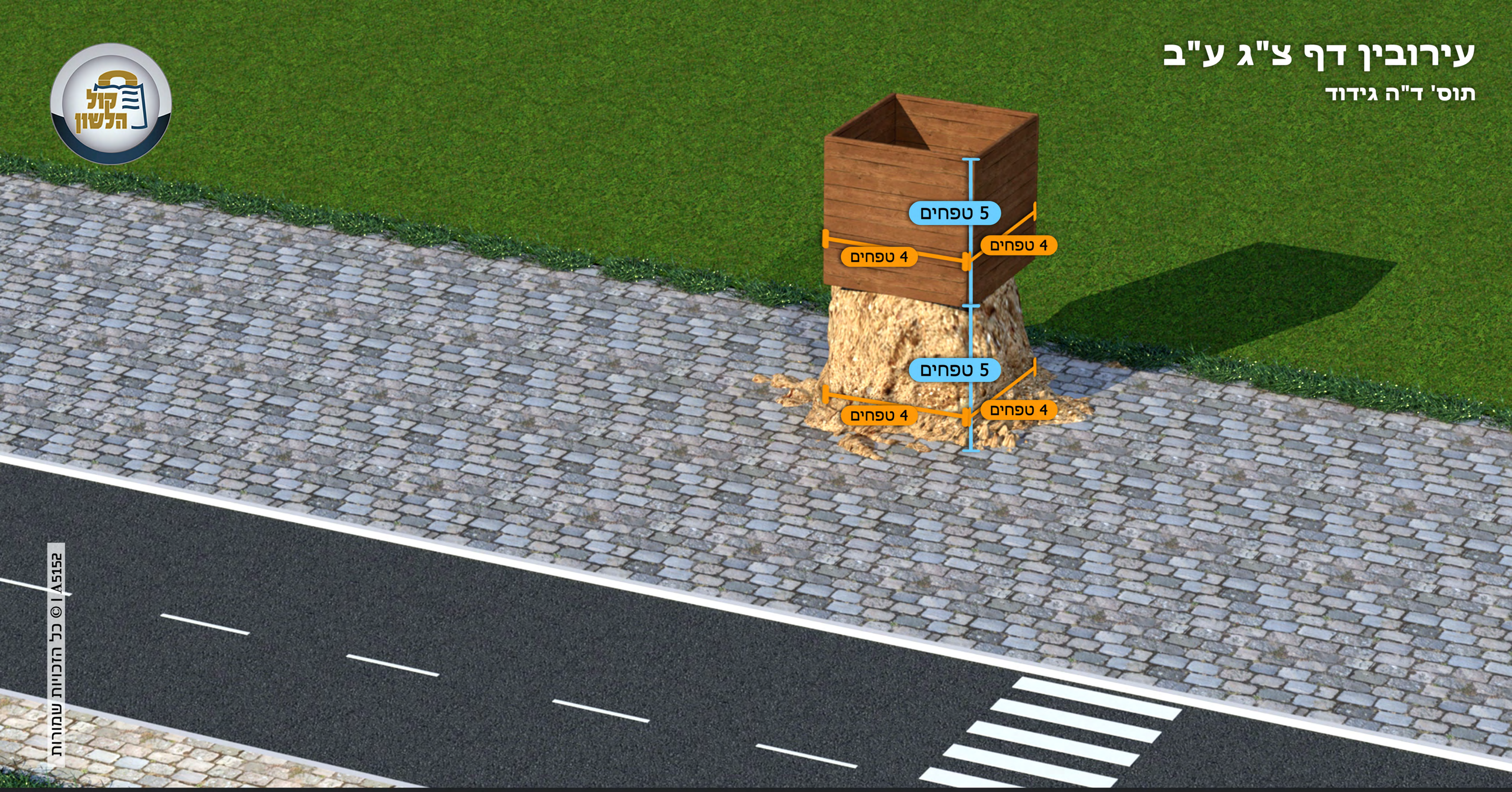

קול הלשון
A5152 | © כל הזכויות שמורות

תל ברשות הרבים גבוה חמשה ורחב ארבעה ועל גביו עשו מחיצה חמשה

עירובין דף צ"ג ע"ב

A5153 | © כל הזכויות שמורות

שתי חצירות זו למעלה מזו ועליונה גבוהה מן התחתונה עשרה טפחים

או שיש בה גידוד חמשה ומחיצה חמשה

כגון שהיתה עליונה מגופפת עד עשר אמות

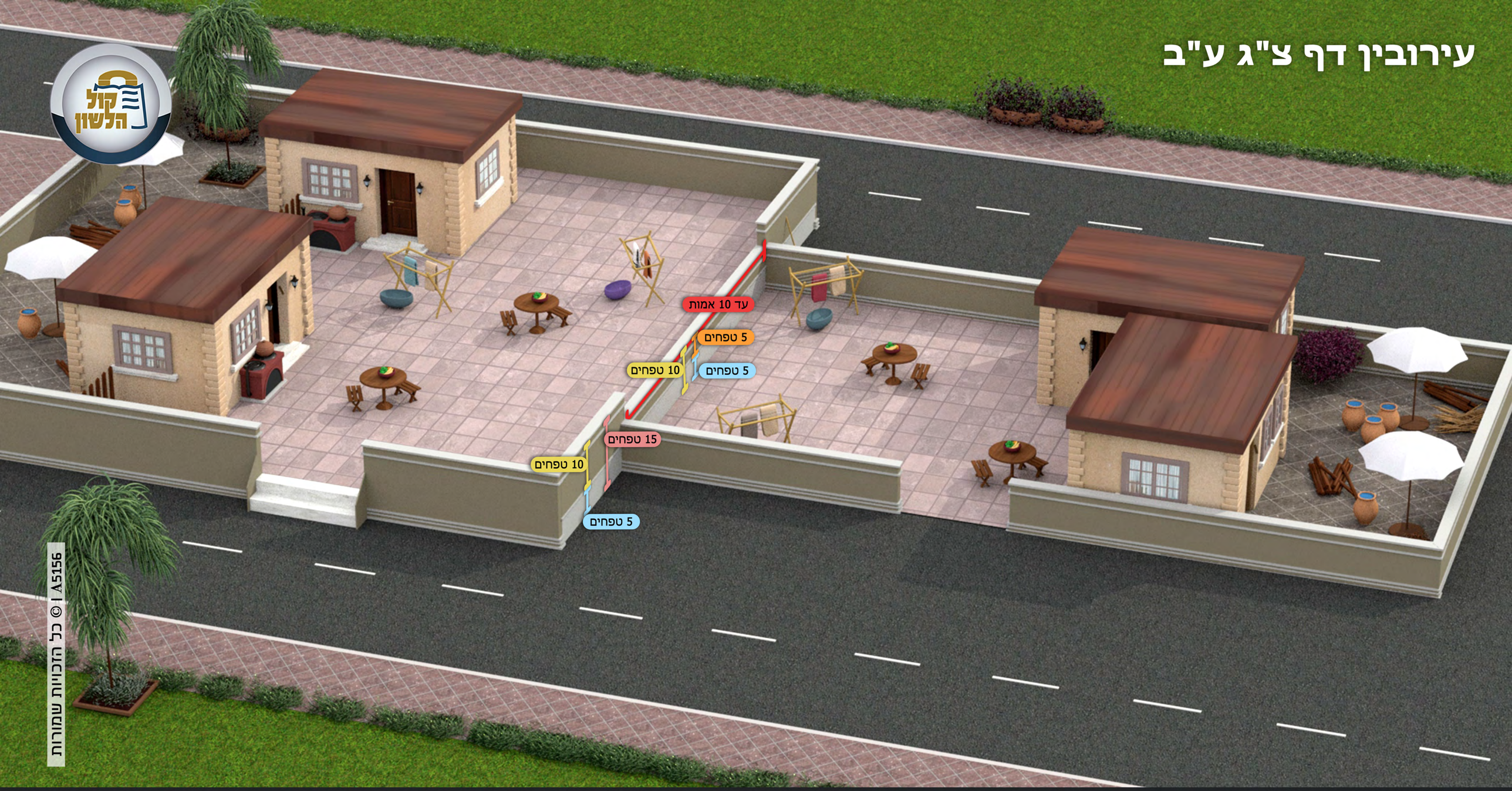

כגון שנפרצה התחתונה במילואה לעליונה

מאי שנא מרוח אחת דאמרינן פי תקרה יורד וסותם

משתי רוחות נמי לימא פי תקרה יורד וסותם

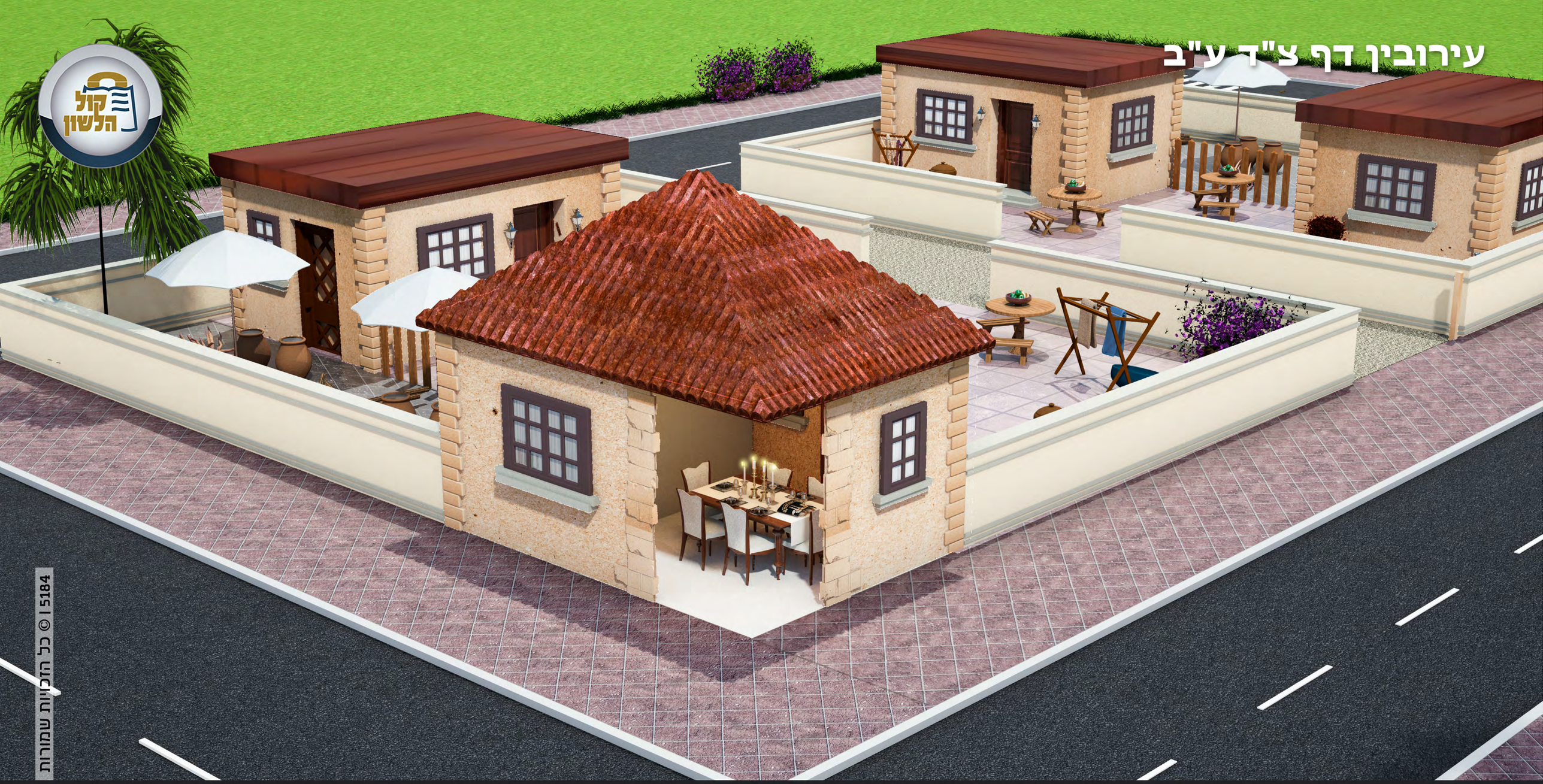

כגון שנפרץ בקרן זוית וקירויו באלכסון

לפירוש רש"י

קול הלשון
5184 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף צ' ע"ב | דף צ"ד ע"ב

כל הזכויות שמורות © | A5071

"אכסדרא בבקעה רב אמר מותר לטלטל בכולה...פי תקרה יורד וסותם"

לשיטת תוס'

עירובין דף צ' ע"ב | דף צ"ד ע"ב

כל הזכויות שמורות | © A5070

"אכסדרא בבקעה רב אמר מותר לטלטל בכולה...פי תקרה יורד וסותם"

לשיטת רש"י

עירובין דף צ"ד ע"ב

"כי לית ליה בד' אבל בג' אית ליה"

לשיטת רש"י

© כל הזכויות שמורות | A5187

קול הלשון
5188 | © כל הזכויות שמורות

כגון שנפרץ בקרן זוית וקירויו בד׳

לפירוש רש״י

וכתבו התוס׳ (ד״ה וקירויו) דבאופן זה הפירצה היא שבע אמות

עירובין דף צ"ד ע"ב

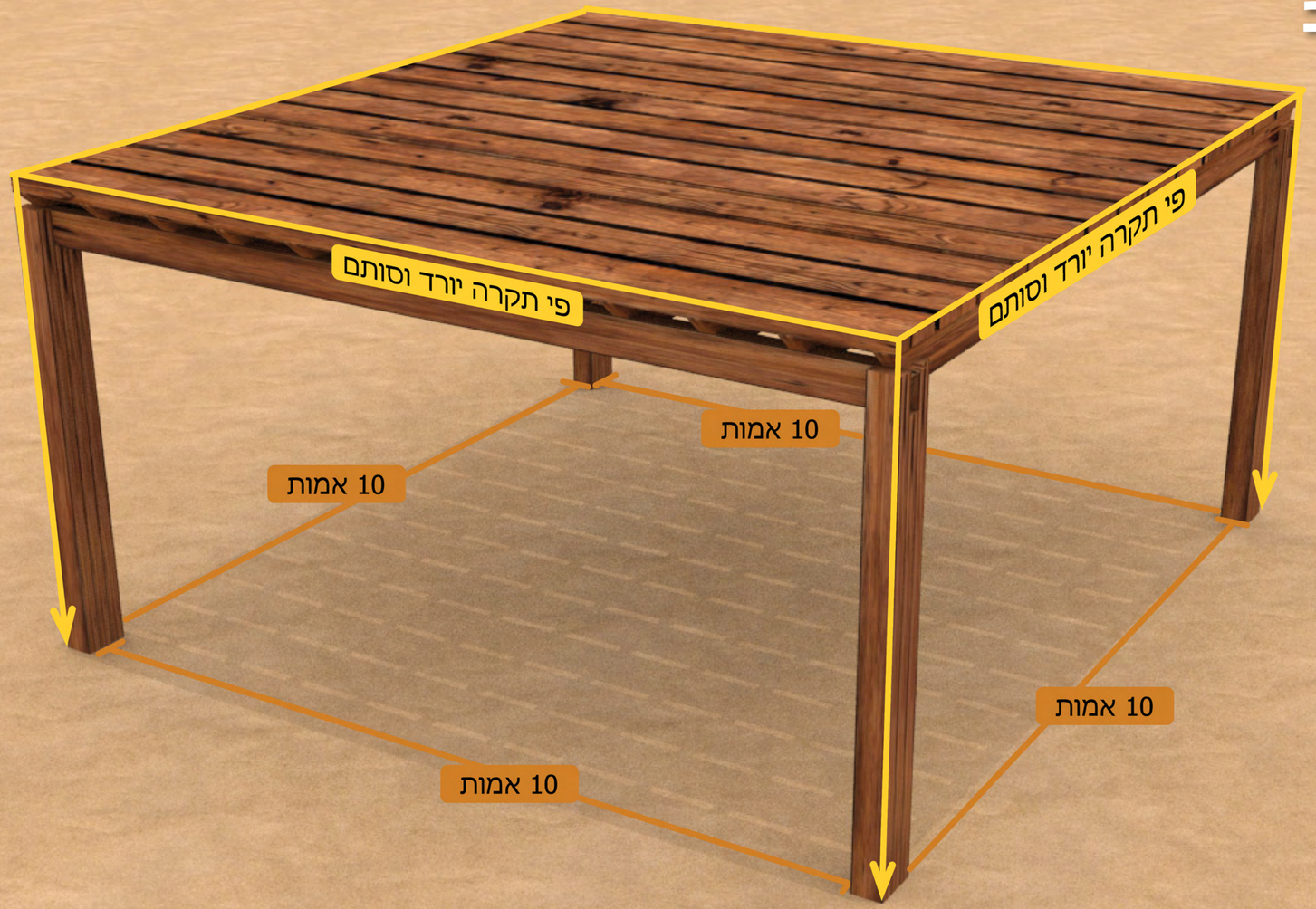

A5190 | © כל הזכויות שמורות

בעשר כולי עלמא לא פליגי

עירובין דף צ"ד ע"ב

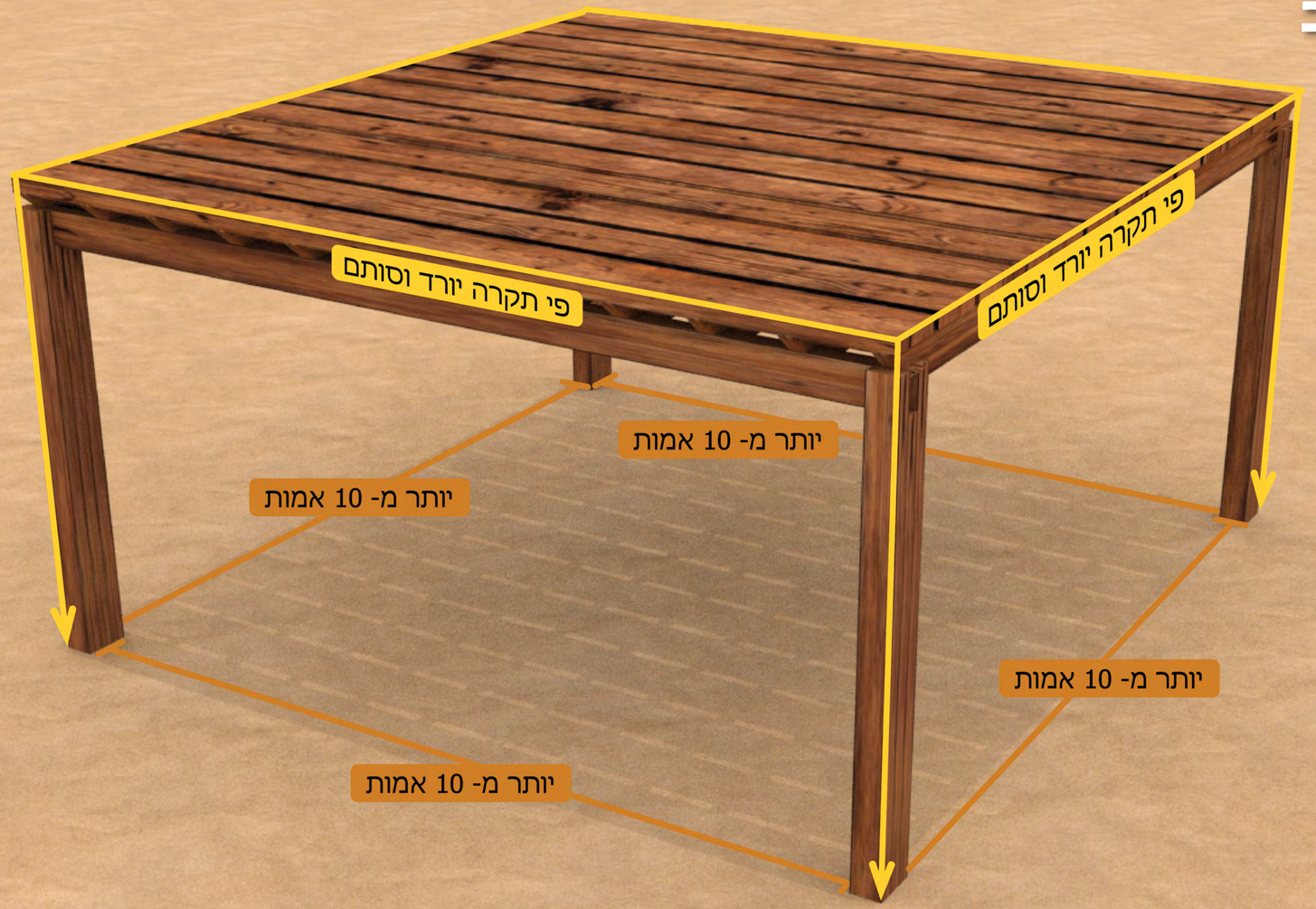

כי פליגי ביותר מעשר

A5191 | © כל הזכויות שמורות

דאי ברוח אחת אפי׳ נפחת הקירוי בד׳ רוחב כנגד כל הפרצה דהיינו אורך יותר מעשר אין כאן אלא שלש פי תקרה

עירובין דף צ"ד ע"ב

תוס' ד"ה בשתי רוחות

דאפי׳ לרב בשתי מחיצות זו כנגד זו לא אמרינן פי תקרה יורד וסותם דהוי מפולש

A5193 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף צ"ד ע"ב

תוס' ד"ה בשתי רוחות

A5194 | © כל הזכויות שמורות

לכך נראה לר"י דסתם אכסדרה יש לה שלש מחיצות

עירובין דף צ"ד ע"ב

תוס' ד"ה בשתי רוחות

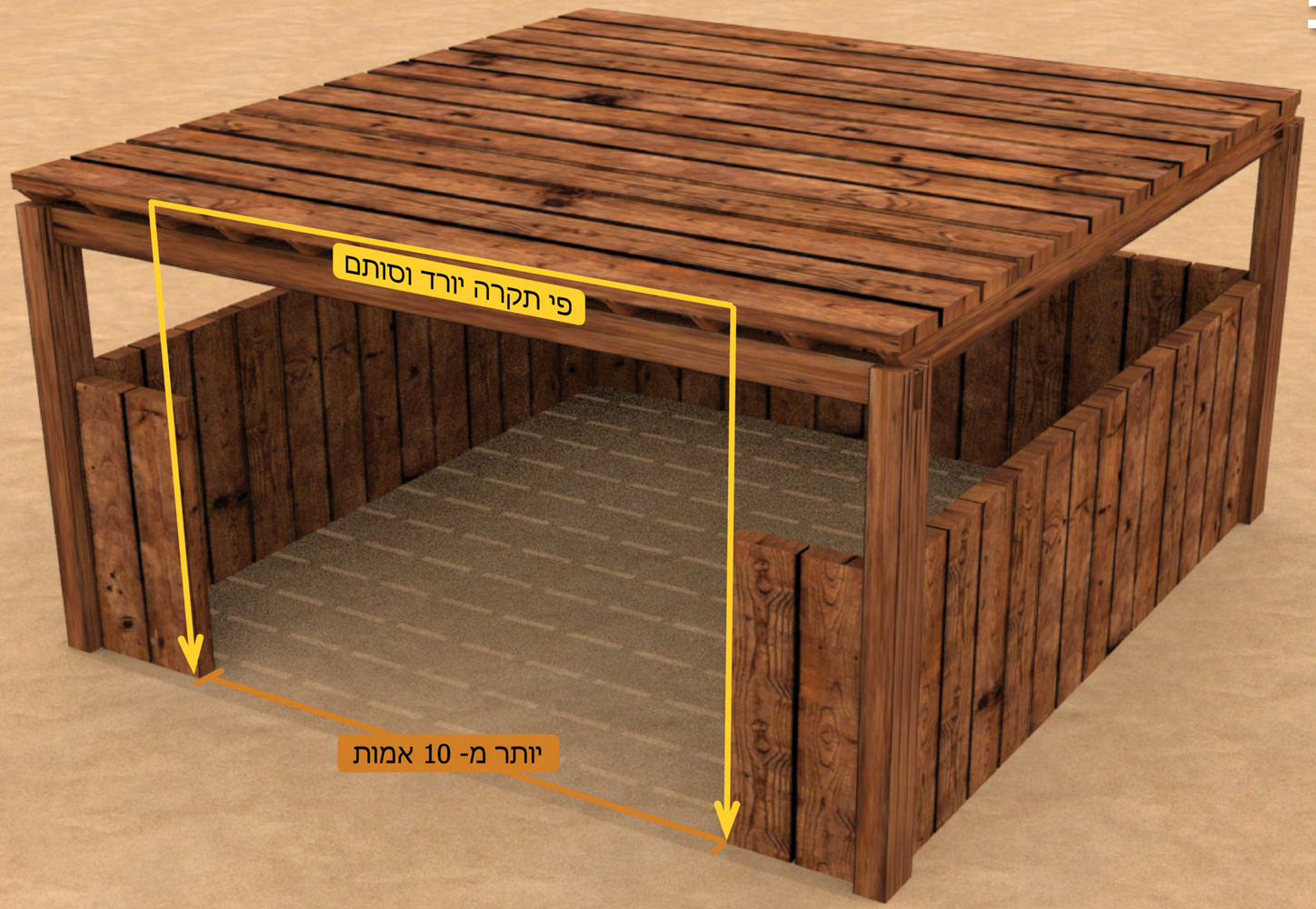

ולית ליה לשמואל פי תקרה יורד וסותם אלא אם כן יש שם ארבע מחיצות

A5195 | © כל הזכויות שמורות

עירובין דף צ"ד ע"ב

תוס' ד"ה בשתי רוחות

ומיהו לרב אפי׳ פרוץ משתי רוחות אית ליה פי תקרה ובלבד שלא יהא מפולש

© כל הזכויות שמורות | A5196

שנפרץ ונפל גם מן הקירוי עד שמופלג מן הכותל ארבע מכל רוח ורוח

שנפרץ הקירוי באלכסון עם המחיצות בקרן זוית

עירובין דף צ"ה ע"א

© כל הזכויות שמורות | A5204

"קורה ארבעה מתיר בחורבה"
לשיטת רש"י

סיכך ע"ג אכסדרה שיש לה פצימין כשירה

עירובין דף צ"ה ע"א

© כל הזכויות שמורות | 5208

אין לה פצימין אביי אמר כשירה וכו׳ אמרינן פי תקרה יורד וסותם

לשיטת רש״י (לעיל דף צ״ג ע״ב)

עירובין דף צ"ה ע"א

קול הלשון
5209 | © כל הזכויות שמורות

אין לה פצימין אביי אמר כשירה וכו׳ אמרינן פי תקרה יורד וסותם

לשיטת תוס׳ (דף צ״ג ע״א ד״ה סיכך)

קולט אדם מן המזחילה למטה מי' טפחים

ומן הצינור מ"מ שותה

אבל מצרף לא וכו' במזחילה פחות מג' סמוך לגג עסקינן

עומד אדם ברשות היחיד ומגביה ידו למעלה מי' טפחים לפחות משלשה סמוך לגג וקולט ובלבד שלא יצרף